

WESTERN ROMAN
LASO

CIJENA 15 d. BROJ 391

**KRVAVO
ORUŽJE**

Lewis Patten:

KRVAVO ORUŽJE

LASO 391

Lewis Patten: **KRVAVO ORUŽJE**

Naslov originala: **THE GUILTY GUNS**

Recenzija: Ida Biard, novinski kritičar

Copyright: Lewis B. Patten

Prijevod: Božica Juriša

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: **Marcel Čukli**

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Informativno-revijalna izdanja n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, Redakcija »Romani i stripovi« – Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 %. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00 – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«). Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 391 izlazi 10. 4. 1981.

I

Deset jahača se polako kretalo kroz jutarnju izmaglicu. Ovratnici su im bili podignuti a na rukama su nosili rukavice. Zaustavili su se pri samom vrhu jednog brežuljka upravo u trenutku kad se sunce pojavilo na mutnom jesenskom nebu.

Čupava glava Bradforda Gorea izdigla se na trenutak i on se glasom punim napetosti obrati ostalima:

– Jeste li spremni?

Beeson se nakašlje a zatim uplašeno promuća:

– Ne znam, Brade... Ne znam hoćemo li...

– Zaboga, ne budi kukavica! Prošle noći su ispekli tele na ražnju. Vidio sam svojim očima. A to nije jedino koje su ispekli. Zakolju po jedno ili dva bar tri puta tjedno. Moju telad! I tvoju, Beesone! No ako smatraš da si ti taj koji treba da ih opskrbljuješ mesom...

– Do sto đavola, ne! – upadne Hunsicker svojim tvrdim njemačkih naglaskom. – Krenimo, kako smo se i dogovorili.

– Dakle? – odmjeri ih Gore. – Do vraga, pa dogovorili smo se. Odlučili smo. Zakon tu ništa ne može učiniti. Znači da se sami moramo snaći.

Nitko mu nije odgovorio.

– Nemamo cijeli dan na raspolaganju! – nastavi on bijesno. – Prozvat ću vas jednog po jednog. Neka svaki kaže želi li nastaviti ili ne želi. Neka sam proklet ako dopustim da me itko optuži da sam vas ja na to nagovorio! – ušutio je na trenutak, a zatim dodao gotovo prijeteći: – Chavez!

– Da.

– Le Gros!

– Da. Mislim da to moramo učiniti. Ja...

– Samo bez govorancija. Hunsicker!

– Da.

– Jake!

Fahnstok kimne glavom ne podižući pogled.

– De Loach!

– Dobro. Ali...

– Prokletstvo! Reci da ili ne!

– Da.

– Carlin! – Georeov glas

zvučao je kao glas narednika koji proziva svoju četu.

— Ne. Ja se vraćam. Neka sam...

— Floyd, ti nemaš baš mnogo nade za opstanak. Ne smiješ izgubiti više nijedno govedo. Mi smo ti dosad pomagali, a pomagat ćemo ti i ubuduće — Goreov glas bio je neuobičajeno mek — ali i ti moraš pomoći nama.

— Da...

— Odlično! — reče Gore. — Znao sam da ćeš pristati. Tony!

Barletta bjesomučno zakima glavom.

— Zar moramo ovdje sjediti cijeli dan? Krenimo!

— Karl!

— Naravno — odvrati ovaj pun gorčine. — Krenimo već jednom i pobijmo tu gamad! Prokleti gadovi nam krađu hranu. I nećemo se prisjećati da smo mi ubili njihova bizona. To uostalom nije isto.

— Zaveži! — bijesno će Gore.

— Nitko te nije tjerao da ideš s nama. Nemoj se sad još praviti važan!

Karl nije odmah odgovorio. Kad je progovorio, po njegovu tonu je bilo jasno da su Goreove optužbe točne.

— Dobro. Zavezat ću. Čak ću ići s vama i pomoći vam samo zato što to ne mogu sam riješiti na vlastitoj zemlji. Postoji vrijeme kad se ljudi moraju udružiti, do đavola!

— Znači, ostaje samo Beeson. Nisi li promijenio odluku, Roy? Zar zaista želiš da svi misle da si kukavica i da im prepuštaš da za tebe obavljaju ono što bi morao učiniti sam?

— Ti si gad, Gore, prljava

ubojica i gad. Ti to ne činiš zato što moraš. Činiš to zato što uživaš u tome.

Goreov konj se iznenada pokrenuo. Goreove ogromne ruke zgrabile su Beesona i izvukle ga iz sedla. Pao je na zemlju.

Kad je ustao, Gore je već bio spreman. Snažni udarci zasuli su Beesonovo lice.

Beeson ne ispusti ni glasa. Pao je i ostao ležati na zemlji. Teško dišući, Gore se okrenuo ostalima.

— Ostavit ćemo ga ovdje dok ne svršimo posao.

Nitko nije odgovorio. Gore je uzjahao i grubim glasom se obratio svojim pratiocima:

— Krenimo!

Okrenuo je konja i potjerao ga. Ostali su ga slijedili. Neki su već izvukli revolvere iz korica a drugi su držali u rukama puške.

Pred njima, u širokoj dolini, koju je presijecao potočić, indijansko selo je mirno spavalo.

Zalajali su psi. Topot konja koji su se približavali galopom izvukao je polugole i gunjevima ogrnute Indijance iz šatora. Krik koji je pozivao na uzbunu bilo je nerazumljiv, ali je njegovo značenje bilo potpuno jasno.

Postajalo je sve svjetlije. Goreov konj je pregazio potočić a ostali su ga slijedili. Nitko je izvukao revolver i zapucao.

Gore opsuje a zatim raspoređuje ljude lijevo i desno. Pred njima je bilo sedamnaest koliba i u njima sedamdeset do sto ljudi. Od toga dvadesetak muškaraca.

Stotinjak metara ih je dijelilo od najbliže kolibe. Udaljenost se ubrzo smanjila na trideset metara. Gore podigne revolver

i pažljivo nišaneći opali u Indijanku koja je uzalud pokušavala naći zaklon na obali potoka. A zatim je počeo vatromet.

Dječak, mogao je imati najviše dvije godine, potrčeri vrišteći i nađe se upravo Goreu na putu. Konjska kopita su ga odbacila u stranu i on ostane nepomično ležati.

Mlada Indijanka kriknuvši potrčeri prema njemu, no metak je pogodi u leđa prije nego što je uspjela stići do dječaka.

Nekoliko sjekirica proleti kroz zrak a za njima i nekoliko strijela. Jedna pogodi Floyd a Carlina u ruku. Tomahawk izbacila Ernsta Hunsckera iz sedla.

Jahači su poput vjetra projurili kroz selo, da bi se na njegovu kraju okrenuli i pojurili natrag. Nakon drugog naleta sjahalali su i prošli kroz selo upotrebljavajući kundake umjesto metaka.

Sunce je već bilo visoko iznad istočne visoravni. Njegove bliješteće zrake obasjavale su razoreno selo Bear Claw na obali potočića koji su zvali Little Dry Creek. Bijelci su odjahali. Carlin sa zamotanom rukom a Hunscker sa čvorugom na glavi. Za sobom su ostavili mrtve i

jednog za kojeg su mislili da je mrtav – dvogodišnjeg dječaka kojega je u naletu odbacio Goreov konj i koji je ostao ležati onesviješten.

Tom Ormsby bio je nizak, nabijen, krivonog tridesetogodišnjak. Poput većine muškaraca nosio je bradu koja je, kao i brkovi, bila uredno podrezana.

S udaljenosti od nekoliko ki-

lometra čuo je slabe odjeke pucnjave. Namrštio se i zastao da osluhne. U prvi čas pomislio je da je netko naišao na stado bizona. No odmah je shvatio da to nije moguće. Bizoni su gotovo sasvim iščezli. Već nekoliko mjeseci nije vidio nijednog.

Okrenuo je konja prema mjestu s kojeg su se čuli pucnjevi. Prešao je dva kilometra kad je punjava iznenada prestala i na visoravni zavládala potpuna tišina.

Ormsby nije bio plašljiv čovjek a nitko ga ne bi mogao smatrati ni ludim. Približavao se krajnje oprezno, koristeći prirodne zaklone.

Prošla su gotovo dva sata otako je čuo prve pucnjave. Prešavši malu uzvisinu, zagledao se u dolinu u kojoj je ležalo indijansko selo.

Psi su odmah počeli lajati, ali nikakvog drugog glasa ni pokreta nije bilo. Indijanci su ležali uokolo kao da spavaju. S mučnim osjećajem koji ga je obuzeo Ormsby shvati da su mrtvi.

Sjedio je nekoliko minuta u nevjerici potpuno nepomičan. Vjetrić koji je puhao od sela nosio je prema njemu miris krvi. Ormsby napravi krug oko sela, svjetan da će ga, ako još postoji neki živ Indijanac, ubiti bez oklijevanja. Indijanci bi vjerovali da je on jedan od napadača koji se vratio da provjeri jesu li svi mrtvi ili da pokupi plijen.

Otkrio je tragove bijelaca koji su vodili u selo, preko njih druge koji su vodili iz sela i zatim natrag. Kad je napravio krug oko sela, Ormsby zaustavi konja i stane motriti.

Smučila mu se brutalnost i

grozota tog čina. Najbolje što je mogao učiniti bilo je da okrene konja i odjaše ne prilazeći blizu. Nije želio da netko otkrije tragove njegova konja u selu.

Sumnjao je da će ikome pomoći ako uđe u selo. Svi su bili mrtvi. Čak i ako je netko bio ranjen, umro bi prije nego što bi on uspio dovesti pomoć.

Okrenuo je konja, spreman da odjaše, a onda se iznenada ukočio u sedlu i čvrsto pritegao uzde. Začuo je po drugi put isti zvuk, zvuk razumljiv na svim jezicima. Bio je to prestrašeni dječji plač.

Ormsby potjera konja prema selu. Konj je nevoljko krenuo naniže. Dijete koje tako glasno plače nije moglo biti teško ozlijeđeno. Ormsby ga nije mogao ostaviti da umre u toj pustoši.

Približio se, oprezno držeći ruku na revolveru. Osvrtao se neprestano lijevo i desno, spreman da reagira na svaki pokret. Bio bi vjerojatno prisiljen pucati da je tko bio živ, jer vremena za objašnjavanje nije bilo. Ali ništa se ne pomakne. Uplašeni plač se nastavljao. Jahao je polako gore-dolje po selu tražeći, ali svaki put mu se učinilo da plač dolazi iz drugog smjera.

Napokon opazi dijete kako trči iza nekog džbuna. Sjaši i potrči za njim.

Uplašeno možda jest, pomisli, ali to ga očito ne sprečava u trčanju. Bilo je kao da pokušava uhvatiti jegulju. Trčao je dok mu nije ponestalo daha. Na kraju mu je ipak pošlo za rukom da dječaka zgrabi za nožni zglob.

Mališan, kojemu nije moglo biti više od dvije godine, istoga se časa sklupčao i snažno ugri-

zao Ormsbyja za ruku. Ovaj ga blago udari.

Iznenaden, dječak se na trenutak umiri i Ormsby ga podigne, stisnuvši ga čvrsto rukama. A onda se mališan počne ritati. Nije više plakao, već je štedio dah da bi se suprotstavio bijelcu koji ga je zarobio.

– Vražji Indijance, prestani se ritati – progunda Ormsby. – Neću ti ništa učiniti. Zar želiš da te ostavim ovdje?

Dječak se počne još snažnije opirati. Bio je samo u kožnatoj košuljici, bos. Kosa mu je bila poluduga, crna i glatka.

Ormsby konačno stigne do svog konja. Čučne i okrene dječaka prema sebi.

Pretpostavljao je da će njegovo bradato lice još više uplašiti dječaka, ali nešto je morao pokušati. Zagledao se u mališaneve smeđe oči. Zatim reče, umirujući ga:

– Polako, polako, momče! Neću ti ništa učiniti. Nisam ja od onih što su vas napali. Čuo sam pucnjeve pa sam došao da vidim što se događa. Ne možeš ostati ovdje. Nema nikog živog tko bi se ovdje o tebi mogao brinuti, a sam ne možeš ostati. Hajde sa mnom i ja ću te pričuvati bar dok ne pronađem nekoga od tvojih tko bi te mogao preuzeti. U redu?

Bilo je nešto sugestivno u njegovu glasu. Dječak, dakako, nije mogao razumjeti o čemu on govori. Ali možda je osjetio iskrenost, suosjećanje i sažaljenje. Gledao je neprekidno u Ormsbyja. Nije više pokušavao pobjeći i prestao se koprcati.

Ormsby mu se nasmiješi.

– Dobro. Hajde da se sad nas dvojica popnemo na ovog konja

i uteknemo odavde prije nego što se netko pojavi i optuži starog Toma Ormsbyja za ovaj masakr.

Dječak je i dalje netremice gledao u Ormsbyja. Strah se u njegovim očima polako gubio.

Tom Ormsby je podigao dječaka na konja i uzjahao iza nje. Dječak se nakratko ponovno počeo otimati i govoriti nešto nerazumljivim jezikom. Tom ga je čvrsto stisnuo uza se sve dok se nije umirio.

Napustili su selo i izjahali na visoravan obasjanu suncem. Deset minuta kasnije bili su samo dvije točke na horizontu.

II

Tom Ormsby promatrao je zabrinuto Johnnija koji se udaljavao niz Maine. Ormsbijeva kosa bila je prošarana sjedina. Bradu više nije nosio, ali je zadržao brkove, no i oni su posijedjeli.

Mnogo je vremena prošlo od masakra u Bear Clawu. Tog mjeseca se navršilo dvadeset godina. Johnniju je bila dva-dest druga.

Snažan i nabijen, Ormsby je u svojoj pedesetoj još bio u punoj snazi. Na njegovoj košulji bila je pričvršćena zvijezda. Druga je bila pričvršćena na Johnnijevoj košulji. Tom je već petnaest godina bio šerif u Pawnee Countyju a Johnny od svoje devetnaeste godine njegov pomoćnik.

Ponekad se Ormsby pitao je li mudro postupio što je Johnniju ispričao o masaku u Bear Clawu, iako je dječak priču prihvatio prilično mirno. Ipak, tko zna... Po odgoju i sredini u kojoj je živio Johnny je bio bijelac,

ali likom je bio Indijanac a možda je i njegov način razmišljanja bio indijanski. Tom će to saznati kad se Johnny vrati. Namjerno ga je samog poslao za Normanom de Loachom, svjestan da Johnny zna da je de Loach sudjelovao u masaku. Jedinu što mu je preostalo bilo je da čeka i vidi hoće li Johnny dovesti de Loacha živa u grad.

Možda je bilo okrutno provjeravati Johnnija na takav način, no Ormsby je želio biti načistu. Radi vlastitog mira, radi budućnosti. Bilo je važno ustanoviti je li Johnny ostao u duši Cheyenne, sklon osveti, ili je savjestan šerifov pomoćnik koji u svoj posao ne upleće osobne interese.

Johnny je jahao krećući se ujednačenim ritmom, znajući da će potjera biti duga i da mora štedjeti konja, jer inače neće dospjeti do cilja.

Bio je visok, snažan i mišićav mladić, odličan jahač i u sedlu se osjećao udobno kao i bilo gdje drugdje. Kosa mu je bila crna i kratko podšišana. Na glavi je imao bezobličan šešir široka oboda. Njegove smeđe oči jasno su odražavale raspoloženje. Visoke jagodice činile su mu obraze pomalo upalim, usne su mu bile gotovo tanke a ispod njih isticala se energična brada. Nosio je izbljedjelu plavu košulju, uske hlače i čizme s potpeticama i mamuzama. Iza njega na sedlu bio je svezan gunj, jakna od traperu, kabаница i vreća s potrepštinama.

Imao je uz to revolver i karabin, u navlaci na sedlu. Konj mu je bio crn, jedino su mu tri noge bile bijele.

Nije bilo teško slijediti de Loachov trag. Johnny je krenuo

iz grada rano ujutro. Pažljivo je slijedio trag, no u njegovim je očima bilo nelagodnosti.

Znao je da je de Loach sudjelovao u pokolju u Bear Clawu. Možda je baš on ubio njegova oca i majku. Pitao se kako će se osjećati kad uhvati bjegunca, koliko će željeti osvetu i hoće li moći gledati u de Loachu samo ubojicu koji je sinoć u salunu »Buckhorn« ubio nenaoružana čovjeka.

Nesvjesno se osvrnuo prema gradiću Box Elderu, koji mu je već odavno nestao iz vidika. Prisjećao se Toma kako stoji na sredini ulice i ispraća ga.

Pokušao je zamisliti kako je izgledalo ono jutro prije dvadeset godina. U mislima je vidio indijansko selo kako mirno spava na obalama Little Dry Creeka. Vidio je i desetoricu kako ga gledaju s uzvisine. Učinilo mu se da čuje pucnjeve i krikove ranjenih i umirućih. Ipak, nikakva jasnog sjećanja o tom događaju nije bilo. Bio je tada premlad.

Tom Ormsby nije vidio te ljude niti ih je slijedio. Saznao je cijelu priču, poznavajući ljude koji su živjeli u tom kraju i raspirujući se među njima. Na kraju je saznao ime svakog čovjeka koji je sudjelovao u napadu. A znao ih je i Johnny. Sve, počevši od Bradforda Gorea, o kojem se odnedavno govorilo kao o budućem guverneru, do Normana de Loacha, koji posljednjih godina nije bio ništa drugo nego pijanica.

Čudno. Možda s Johnnyjem nešto nije bilo u redu. Možda je sada kao odrastao čovjek trebalo da žudi za osvetom. Ali nije. Masakr se dogodio prije dvade-

set godina. Osim toga možda je svaki od zločinaca platio dug mučeći se u vlastitom paklu krivnje. I svaki od njih će nastaviti da plaća taj dug do smrti. Nema razloga zbog kojeg bi on to plaćanje skraćivao.

Četiri ili pet kilometara daleko od grada de Loachov konj se zaustavio. Na zemlji su ostali tragovi de Loachovih čizama kad je sjahao. Trag se dalje nastavljao, ali je bilo očito da je de Loach manje tjerao konja.

Johnny ga je pažljivo slijedio cijeli dan. U sumrak, kad se trag više nije vidio, ulogorio se. Naložio je vatru i ispržio malo slanine i krumpira. Zatim je legao i zamišljeno gledao u zvjezdano nebo.

Trag je pokazivao da se de Loach kreće sve brže. Već se vjerojatno sasvim otrijeznio i sigurno je osjećao jaku potrebu za pićem. Postojao je samo jedan grad u kojem ga je mogao dobiti, a to je bio Collinsville.

Johnny iznenada ustane. Dođavola i trag. Ako su njegove pretpostavke krive i de Loach nije otišao u Collinsville; on, Johnny, može se vratiti prije zore i dalje slijediti trag. Jedino što će izgubiti bit će jedna noć.

Spakirao je stvari i osedlao konja. Krenuo je prema istoku. Pustio je konja da juri, usporavajući ga jedino kad bi opazio da životinja ostaje bez daha. U svježoj noći kilometri su brzo ostajali za njim.

Bilo je već blizu jedanaest kad je ugledao svjetla Collinsvillea. Mjesto se jedva moglo nazvati gradom. Imalo je samo jednu ulicu, prašnu za suha i blatnu za kišna vremena. Bili

su tu hotel, dva saluna, staja, kovačnica i restoran. Johnny se nasmiješi. Restoran je vodila djevojka. Možda se već udala. Nije je vidio od sredine ljeta, a takve djevojke momci brzo isprose.

Gerda Hoffman bila je plavokosa Njemica svijetla, gotovo porculanskog tena i prekrasnih plavih očiju. S Johnnyjem se ophodila kao i sa svim drugim muškarcima, ne gledajući u njemu samo Cheyennea.

Projahao je pogledavši letimice u oba saluna i sjahao pred restoranom koji je bio pola bloka udaljen od hotela. Privezao je konja i ušao.

Podigla je pogled i u njezinim očima zasjala je dobrodošlica. Nasmiješila se i uskliknula:

— Johnny! Johnny Ormsby! Već sam se zabrinula da ti se nije što dogodilo.

— Osjećao sam se osamljen — nasmijao se Johnny. — Osjećao sam se tako osamljen da sam zaključio da bez tebe više ne mogu živjeti.

— Vraže! — reče ona sa smiješkom. — Jesi li ti Irac ili Cheyenne?

Prešao je sobu i zaustavio se iza šanka. Obgrlio ju je oko struka objema rukama i podigao. Ona se otimala pokušavajući se izvući, smijući se istovremeno, no nije okrenula glavu kad ju je poljubio. Samo ga je zagrlila.

Nakon nekoliko trenutaka spustio ju je, vratio se pred šank i sjeo na jednu od visokih stolica. Gledala ga je nekoliko trenutaka i njezina smiješka nestane.

— Koga progoniš, Johnny?

Nisi došao čak ovamo samo da bi mene vidio.

— Došao sam i radi toga.

— Koga, Johnny?

— De Loacha — odvrati on. —

Ubio je nenaoružana čovjeka u »Buckhornu« prošle noći.

— Slijedio si ga dovde?

— Ne dovode. Došao sam pretpostavljajući da ću ga tu naći. Mislim da mu je sad već potrebno piće.

— Da, trebalo mu je. Toliko da je i ubio radi njega.

— O čemu govoriš?

— Netko je pred večer napao starog Nelsa Rickstrewa kad se vraćao kući. Isprebijao ga je i oteo mu bocu koju je nosio. Pobjegao je prije nego što ga je tko prepoznao.

— Nels je mrtav?

— Da, Johnny. Mrtav je.

Okrenula se i otišla da mu donese šalicu kave. Doviknula mu preko ramena:

— Jesi li gladan?

— Kava će biti dovoljna.

Promatrao ju je. Bila je vitka i malena, ali u njoj nije bilo ničeg slabog.

Zašto nije bio malo uporniji, pitao se. Želio je Gerdu i ponekad mu se činilo da ga ne bi odbila unatoč tome što je Indijanac, ali nikad nije ozbiljnije pokušao.

Do vraga, jednom možda i hoće. Možda će, kad uhvati de Loacha, moći nagovoriti Toma da mu da nekoliko slobodnih tjedana. Došao bi tada u Collinsville i ulogorio se u Gerdinu restoranu. Saznao bi njezinu odluku.

Vratila se s kavom i stavila je pred njega. Pogledi su im se sreli i njezini se obrazi zarume-
nješe.

– Čitaš misli – reče on.
– Tvoje misli nije teško pročitati – odvrati ona, ne gledajući ga.

– Ti si lijepa žena. Što bi odgovorila da te zaprosim?

Ona podigne pogled. Lice joj je postalo bljedo.

– Prosiš li ti to mene, Johnny?

– Možda ću te zaprositi pošto ti se pristojno vrijeme budem udvarao. Bi li živjela sa mnom u šatoru?

– Johnny, ne govori tako. To uopće nisi ti.

– Možda i nisam – reče on, dodirujući prstima zvijezdu.

Razmišljao je kako bi bez te zvijezde sve za njega bilo drugačije. Nitko ga tada ne bi morao prihvatiti. No imao je zvijezdu a s njom i mjesto u zajednici. Namjeravo je zadržati oboje. Bar toliko dugo koliko Tom Ormsby bude šerif.

Znao je međutim još nešto. Kad bi se oženio Gerdom i poveo je kući u Box Elder, ljudi je ne bi gledali s odobravanjem. Kao što uostalom i njega nisu gledali.

Doći će jednom vrijeme kad će Indijance prihvaćati bez predrasuda. Nevolja je u tome što je premalo godina prošlo a da bi i jedni i drugi zaboravili sukobe.

Pio je kavu, usput razgovarajući s Gerdom. Ona mu ponovo natoči i kad je ispio drugu šalicu, bila je već ponoć.

– Mogu li te otpratiti kući? – upitao je.

– Možeš. Ugasila je vatru u peći i pogasila svjetiljke. Izašla je za njim i zaključala vrata.

Jesenska noć bila je prohladna. U zraku se osjećao ugodan

miris dima i mraza. Uzela ga je pod ruku i uputili su se prema hotelu.

U trošnu predvorju on reče:

– Uхватit ću de Loacha i odvesti ga natrag. Onda ću od Toma zatražiti nekoliko slobodnih tjedana. Ostat ću ovdje sve dok mi ne kažeš »da«.

– Znači, pružit ćeš mi priliku da ti kažem »da«?

– Nemoj biti tako oštra. Prestrašit ćeš me.

– Mislim da te nije lako uplašiti.

– Možda sam plašljiviji nego što misliš. Možda me plaši pomisao da bi se netko prema tebi mogao ponašati kao prema Indijanki.

– Johnny, prestani!

– Laku noć! – reče on.

– Laku noć, Johnny!

Prošla je kroz predvorje i uspela se uz stepenice. Johnny pođe do recepcije i plati sobu. Poslije toga izade i odvede konja u staju. Zatim se vrati u hotel i legne.

III

Probudio se kao i obično u svitanje. Ustao je i brzo se obukao. Umio se u hladnoj vodi iz vrča i počeošljao. Opasao je revolver, stavio na glavu šešir i išao na ulicu.

Nigdje u gradu nisu gorjela svjetla. Želio je popiti kavu, ali je znao da ne može na nju čekati.

Osedlao je konja, uzjahao i krenuo istočnim rubom grada tražeći de Loachov trag. Nebo je postajalo sve svjetlije. Nakon desetak minuta pronade trag. Isti onaj koji je slijedio od Box Eldera.

Ako je de Loach prošle noći

uzeo bocu od čovjeka kojeg je ubio, vjerojatno se negdje zaustavio, bilo zato što se napio, bilo zato što je želio na miru popiti piće. Jutros je morao biti mamuran. Bit će sigurno zao i nepredvidljiv, a to Johnnyju nimalo nije olakšavalo njegov zadatak.

Sunce je provirilo iza visoravni. Na sjevernom horizontu skupljali su se oblaci najavljujući oluju u toku dana.

Slijedio je trag prema istoku. Oko podneva trag se prekinuo i Johnny nađe mjesto na kojem je konj bio privezan za džbun. Slijedio je de Loachov nesigurni trag do male zaravni, gdje je pronašao praznu bocu.

Nastavio je dalje po tragu koji više nije bio u ravnoj liniji, već je krivudao. Očito je konj nosio svog jahača kamo je htio.

Johnny zaključi da postoje dobre šanse da uskoro stigne de Loacha. Nadao se da je bjeGUNAC negdje zastao da se ispaVA. No isto tako je znao da postoji mogućnost da je de Loach budan i da s puškom u ruci čeka na njega iza kakve stijene ili grma.

Slegne ramenima. Rizik je bio uključen u njegov posao. Sumnjao je ipak da će de Loach dobro ciljati. Bio je mamuran i lako se moglo dogoditi da prvi metak promaši.

Trava je bila suha. Odjednom je Johnny postao svjestan da više ne uznemiruje jata malih ptica. Zeca nije vidio već nekoliko milja. To je značilo da je de Loach tuda prošao samo nekoliko minuta prije njega. Ako mu je Johnny tako blizu, onda vjerojatno ni zasjeda nije daleko.

Počeo se kretati opreznije.

Oči su mu prelijetale od stijene do stijene, od džbuna do džbuna.

Približavao se hridini strmih strana. Podno nje je bila duboka gudura. Ukočio se u sedlu, ne gledajući više pejzaž, već glavu svog konja. Životinja je iznenada načulila uši.

Pucanj se javio najprije u obliku oblačka a tek zatim jeke koja se odbijala od stijena. No Johnny je bio spreman i sjahao je s konja u djeliću sekunde. Sklonio se iza požutjelog grma s puškom u ruci.

Ostao je miran nekoliko trenutaka, nadajući se da de Loach neće nadoći na ideju da ubije njegova konja. Na kraju zaviče:

— De Loach! To sam ja, Johnny Ormsby. Baci revolver i izadi.

Zavladala je tišina.

— De Loach!

Glas koji mu je odgovorio bio je grub i promukao.

— Nosi se do davola, prokleti crvenokošče! Ako me želiš ubiti, dodi po mene!

— Tko je rekao da te želim ubiti? — dovikne Johnny. — Sudit će ti se.

— Ha! Duhovit si, je li? Proketo dobro znaš da sam bjo s grupom koja je prije dvadeset godina opustošila tvoje selo. Nisam tako glup da bih mislio da si to zaboravio.

— To je bilo prije dvadeset godina — odvrati Johnny.

— Možda i jest. Ali ja sam o tome mislio svakog dana, a i ti si.

Johnny bespomoćno pogleda oko sebe. Nije bilo načina da mu se približi a da se pri tome ne izloži njegovim mecima.

– Što se mene tiče, to je prošlost – reče Johnny. – Da sam te htio ubiti, ne bih li to već učinio?

– Nikada još nisi imao ovakvu priliku – de Loachov glas postao je gotovo molećiv. – Nisam ja vodio grupu. Išao sam s njima jer me Brad prisilio. Kunem se, Johnny.

– U redu. Vjerujem ti. A sad izadi!

Nije dobio odgovor osim ako se meci nisu mogli smatrati odgovorom. Ali neočekivano mu se nasmiješi sreća. De Loachov pucanj očigledno je uplašio njegova konja i on je istrčao iz gudure i počeo se brzo udaljavati. Johnny pažljivo nanišani. Pogodio je konja u vrat i on padne i ostane ležati.

– Sad više nemaš šanse, de Loach – dovikne Johnny. – Tvoj konj je mrtav. Izadi dok još možeš.

De Loachova glava i puška provirile su preko ruba stijene. Johnny opazi da je puška uperena u njegova konja koji je mirno stajao po strani.

Ispalio je metak pred de Loacha i zasuo ga zemljom i prašinom. Istog trena glava i puška su nestale. Nekoliko dugih minuta vladala je tišina i ništa se nije micalo. Johnny je nervozno gledao prema guduri. Nije mu se baš pješačilo do Collinsvillea, a upravo će mu se dogoditi ako de Loach ubije njegova konja.

Neočekivano de Loach odbaci pušku. Zatim poviče:

– U redu. Pobijedio si. Zasuo si mi oči prašinom i ništa ne vidim...

Izašao je iz gudure trljajući

oči. Zateturao je bespomoćno prema Johnnyju.

Johnny je ustao s puškom uperenom prema zemlji.

– Odbaci revolver! – naredio je.

– Naravno.

De Loach naslijepo krene rukom prema revolveru.

Johnny je prekasno uvidio da se njegov protivnik samo pretvara i da u njegovim očima nema prašine. Prekasno, jer je revolver izletio iz korica strelovitom brzinom.

Johnny se baci u stranu. Osjetiti kako mu se metak zabija u nadlakticu. Da se nije pomakao...

Očajnički se kotrljao. De Loachov revolver opet opali i metak se zabije u zemlju desetak centimetara daleko od Johnnyjeve glave. Johnny ispusti pušku, jer je znao da je neće moći upotrijebiti na vrijeme. Kotrljajući se, posegao je za revolverom, nadajući se da ga nije izgubio prilikom pada.

Uhvatio je držak revolvera u trenutku kad se de Loachov treći metak zabio u petu njegove čizme. Nastavljajući kotrljanje, napeo je kokot. Na trenutak se umirio, a zatim nanišanio na de Loacha i opalio.

Bjegunac je ispalio četvrti metak istovremeno kad ga je pogodio Johnnyjev metak. Koraknuo je natrag i revolver mu ispadne iz ruke. Gledao je u Johnnyja.

– Znao sam da ćeš to učiniti – prokrljao je. – Znao sam...

Johnny je ustao. De Loach je stajao njišući se i gledajući ga optužujućim pogledom.

– Prokletniče, zar si mi dao kakvu drugu mogućnost? Što

sam mogao učiniti? Pustiti te da me ubiješ?

De Loach nije odgovorio. Oči su mu postale staklaste. Pao je licem u prašinu.

Johnny izvuče prazne čahure iz revolvera i zamijeni ih novim. Vratio je revolver u korice i zagledao se u mrtvog de Loacha. Okrenuo se i potražio svoju pušku i konja, šepajući, jer mu je metak odbio petu.

Nije želio ubiti de Loacha. Znao je da se to Tomu neće sviđeti. Ali drugog izbora nije imao.

Vratio se vodeći konja. Privezao je de Loachovo tijelo iza sedla. Pokupio je oružje i krenuo prema zapadu. Pretpostavljao je da će čitav grad tvrditi da je ubio de Loacha iz osвете. A to nije bila istina. No jedini je on to znao.

Sredinom dana mračni oblaci počeli su se skupljati na nebu. Odmah zatim počeo je padati snijeg.

Tom Ormsby stajao je na prozoru i mršteći se gledao na ulicu. Nije bio osobito zabrinut za Johnnyja. Mladić se znao snaći i u oluji. Ali ako dosad nije stigao de Loacha, neće ga uhvatiti.

Bio je pomalo zbunjen kad je ugledao grupu ljudi kako se kroz snježnu vijavicu približava iz smjera saluna »Buckhorna«. Bili su toplo obučeni, upravo za to preuranjeno zimsko vrijeme.

Vrata su se širom otvorila i ušao je val hladnog zraka zajedno s grupom ljudi.

Prepoznajući ih, Tom osjeti nelagosnost. Bila je to grupa kojoj je nekad pripadao de Loach. Oni ljudi koji su napali selo Bear Claw prije dvadeset godina.

Fidel Chavez se s godinama udebljao i osijedio. Rene Le Gros ostao je mršav i sklon govorancijama. Ernst Hunsicker je očelavio i udebljao se. Jake Fahnstock je sada nosio naočale sa zlatnim okvirom i nervozno je kroz njih žmirkao.

Bradforda Gorea nije bilo među njima. No bio je tu Floyd Carlin, a bili su i Roy Beeson, Tony Barletta koji je sad imao brijačnicu i Karl Ashbury koji se posljednji pojavio na vratima.

Hunsicker je govorio u ime svih.

— Je li se Johnny vratio?

Ormsby odmahne glavom.

— Napravio si glupost što si ga u potjeru poslao samog. On će ubiti de Loacha. A zatim će poželjeti da pobije i ostale. Kad Indijanac osjeti žar osвете...

— Johnnyja ne zanima osвета. Da se htio osvećivati, učinio bi to mnogo prije.

— On je još vrlo mlad. Da si vidio kako me gleda, bilo bi ti jasno da bi mi najradije išcupao srce golim rukama.

— To je pritisak tvoje savjesti, Ernste. Hunsickerovo debelo lice zacrvenjelo se od bijesa.

— Ne glumi mudraca, Tome. Ne zaboravi da smo te mi izabrali za šerifa.

U Ormsbyjevim očima pojavila se srdžba.

— Na prošlim izborima sam dobio šest stotina sedam glasova u ovom okrugu. Pred sobom vas vidim samo osam. Nosi se do davola, Ernste.

— Mi te ne kritiziramo, Tome — upadne Ashbury smireno. — Bar ne ozbiljno. Činjenica je ipak da se mnogi ovdje još sjećaju nevolja s Indijancima. Ne

svida im se što Johnny nosi zvijezdu šerifova zamjenika.

— Dosad se pokazao kao prokleta dobar zamjenik. Najbolji što su ga ovaj grad i okrug ikad imali. Odličan je tragač i ničega se ne boji. Poslao sam ga namjerno za de Loachom, jer sam znao da ćete ovako reagirati. Želio sam vam dokazati koliko nemate pravo. Obilazili ste grad i izmišljali priče o njemu otkako je izabran za mog zamjenika. A on vam ništa nije učinio. To vas samo progoni vaša ušljiva savjest. Upali ste prije dvadeset godina u selo i poubijali u njemu sve živo samo zato što su vam ukrali jedno govedo. I živjeli ste s tim na savjesti sve ove godine. Ako vas zakon nije kaznio, kaznila vas je savjest. No upozoravam vas: ne dirajte Johnnyja! Nemojte misliti da ćete umiriti svoju savjest ako se njega oslobodite. Ja ću se pobrinuti da bude obješen onaj koji ga ubije. I znat ću gdje da ga tražim.

— Mi nismo govorili o ubijanju, samo ne želimo da nosi šerifsku zvijezdu...

— On se ni prema kome nije odnosio loše. Rođen je u indijanskom šatoru i koža mu je tamna, ali se po boji kože ne može i ne smije suditi čovjeku. Zastao je ne trenutak, a zatim bijesno dodao:— Izlazite odavde! Svi! Johnny će se vratiti večeras ili sutra ujutro. I dovest će de Loacha živa.

Zagledao se u lica oko sebe. Nijedan se nije usudio pogledati mu u oči. Mrmljajući, okrenuli su se i izašli iz njegova ureda. Tom zalupi vrata za njima. Zatim se ljutit okrene i počne ložiti vatru u peći.

Naredne godine trebalo je da budu izbori. Svojim ponašanjem prema grupi koja je upravo izašla nije baš izborio njihove glasove. A svi su oni bili utjecajni. No nije ga to odviše zabrinjavalo. Želio je jedino da na Johnnyja prestanu gledati kao na otpadnika. Bio je spreman zakleti se da Johnny nema osvetničkih namjera. Jedino što je mladić želio bilo je da ga ostave na miru. Pa ipak, unatoč tom uvjerenju, negdje duboko u Tomu postojao je tračak sumnje.

IV

Noseći na ledima dvostruki teret i boreći se protiv vijavice i poledice, Johnnyjev konj se polako približavao Box Elderu.

Prve noći se Johnny ulogorio u zavjetrini kraj rijeke. U svitanje je s naporom osedlao konja i natovario na njega smrznuto de Loachovo tijelo. Snijeg je i dalje padao, ali ne tako jako kao prethodnoga dana.

Bojao se dolaska u grad. Znao je da Tom očekuje de Loacha živa. Znao je i kako će grad reagirati kad sazna da je de Loach mrtav, a pogotovu kako će reagirati de Loachovi saučesnici u pokolju. Tvrdit će da ga je on namjerno ubio. Reći će da je žedan krvi i osvete i da će ih sve poubijati.

Nikad nije učinio ništa što bi nagovijestio da je željan osvete. No ubojice je mučila nemirna savjest.

Jahao je bez prestanka cijeli dan i kasno popodne stigao u grad. Prvi ga je ugledao dječak koji se vraćao iz škole i odmah je odjurio da obavijesti ostale.

Ljudi su se pojavili na prozo-

rima i vratima. Johnny je gledao ravno pred sebe. Zaustavio se pred šerifovim uredom. Sjahao je i privezao konja a zatim se ukočenih udova uputio u ured.

– Johnny! – uzviknuo je Tom Ormsby kad ga je ugledao. – Zaboga, pa ti si se smrznuo! Dodi k vatri.

Johnny je prišao vatri i pružio ruke da ih ugrije. Nakon nekoliko trenutaka svukao je kaput i zabacio šešir. Promatrao je Toma koji je gledao kroz prozor u mrtvo tijelo što je ostalo privezano sedlu. Tražio je izraz negodovanja na njegovu licu, ali ono je bilo bezizražajno.

– Suprotstavio mi se i nisam imao drugog izbora. Morao sam ga ubiti – ovjesio je kaput o vješalicu. Rukav košulje bio mu je slijepljen od krvi. Na njegovu licu nije se međutim ništa zapažalo. – Umalo me ubio. Pretvarao se da mu je prašina upala u oči. Pogodio me u ruku i uništio mi petu na čizmi. Nije mi preostalo drugo nego da pucam.

– Bio je kao i svi ostali koji su sudjelovali u napadu – reče Tom, sliježući ramenima. – Mislilo je da ćeš ga ubiti čim ti se pruži prilika.

– A ja sam to i učinio – odgovori Johnny. – Sad će tvrditi da su imali pravo.

– Mislili su tako i prije. Ovo neće ništa promijeniti.

– Nisam siguran, Tome. Ako se uplaše... uplašeni ljudi lako čine gluposti.

– Johnny, saberi se. Nisi učinio ništa čega bi se morao stidjeti. Ako je bjegunac počeo pucati... dodavola, i ja bih ga isto tako ubio. Čak i prije nego što

si ti to učinio. Zaboravi to. Pođi u hotel i najedi se. Otidi zatim doktoru da ti previje ruku. Ja ću se pobrinuti za mrtvo tijelo i tvog konja.

Johnny kimne glavom. Promatrao je zatim Toma kako oblači kaput i rukavice, izlazi i odvodi njegova konja. Nije mu se odlazilo od tople peći i ponovno izlazilo na hladnoću. No najteže od svega bilo mu je suočiti se s ljudima.

Nije se stidio onoga što je učinio. Ipak, razmišljao je, da nije bio toliko umoran i da je bio malo oprezniji, da nije dopustio de Loachu da ga iznenadi, mogao ga je dovesti živa.

Gotovo bijesno dohvati kaput i obuče ga. Nabije šešir na glavu i izade zalupivši vratima.

Liječnikova ordinacija bila je na drugoj strani ulice. Uspeo se stražnjim stepenicama do prostorije u potkrovlju. Liječnik je sjedio i čitao neku knjigu. Bio je

to nizak i nabijen čovjek. Pogledao je Johnnyja preko ruba naočala sa zlatnim okvirom.

– Trebaš li me zbog de Loacha?

Johnny odmahne glavom.

– Ne. On je mrtav. Ali možete meni previti ruku. A možete također reći ljudima u građu da ste to učinili. Možda me neće toliko okrivljavati što sam ga ubio budu li znali da je on pucao u mene.

Liječnik na trenutak izade a zatim se vrati s posudom punom vruće vode. Zatim počeo natapati Johnnyjev rukav koji se prilijepio uz ranu. Johnny je čvrsto stisnuo zube. Zatim mu je liječnik razvezao rukav i mlađić je svukao košulju i potkošu-

lju. Liječnik mu šutke previje ranu.

– Želiš li još to? – upitao ga je.

– Ne. Jedino ako mi možete popraviti petu na čizmi koju mi je odbio.

Liječnik ga je pogledao i nasmiješio se.

– Pokušaj kod postolara. Kako to da je uspio dva puta pucati u tebe?

– Mislim da bi se to moglo nazvati neproračunatošću s moje strane. On je tvrdio da su mu oči pune prašine i ja sam postao neoprezan. Izvadio je tada revolver i počeo pucati. Netko je nekog morao ubiti... Pošaljite račun u okružni ured.

– U redu, Johnny. Je li ti ruka već bolje?

– Jest. Hvala.

Sišao je niz stepenice i pri dnu zastao i savio cigaretu. Povukao je nekoliko dimova, razmišljajući o Gerdi. Možda ipak ne bi bilo loše da zatraži od Toma nekoliko slodobnih tjedana. Možda bi za to vrijeme ljudi zaboravili de Loacha.

Skrenuo je lijevo i došao do hotela. Prošao je kroz predvorje ne osvrćući se i uputio se ravno u blagovaonicu. Bila je gotovo prazna. Konobarica Susan Dahlstrom se pojavila na kuhinjskim vratima.

– Donesi mi odrezak i tri jajeta, Susan. A dok se to pripremi, donesi lončić vruće kave.

Nasmiješila se i kimnula, no bilo je očito da je priča već doprla do njezinih ušiju. Nešto se u njezinu pogledu promijenilo.

Gledao je za njom i osjećao kako u njemu sve više raste srdžba. Vratila se s kavom i nalila mu punu šalicu. Ispijao ju je

velikim gutljajima. Još mu nije bilo toplo, ali se osjećao mnogo bolje.

Nešto očito s njim nije bilo u redu. Možda je zaista trebalo da bude osvetoljubiv kao što su očekivali ljudi koji su ga okruživali. Možda je trebalo da krene u potjeru i poubija ubojice iz Bear Clawa jednog po jednog.

Odmahne glavom. To naprosto nije bilo u njegovoj naravi. Nije poznavao svoje roditelje ni Indijance koji su bili ubijeni prilikom napada. Poznavao je samo Toma, ovaj grad i ljude s kojima je živio i išao u školu.

Sjećao se vremena kad su mu se djeca divila i zavidjela mu zato što je pravi Cheyenne. No to je vrijeme odavno prošlo i kako je postajao stariji, sve češće je nailazio na predrasude odraslih. Pokušavao se zaposliti u posljednjoj godini školovanja, no nitko mu nije htio dati posao. Konačno je nakon svršetka škole uspio dobiti posao na dvadeset pet kilometara udaljenom ranču.

Radio je tamo gotovo godinu dana, sve dok ga jedan od radnika čije su roditelje ubili Indijanci nije počeo tako otvoreno izazivati da se morao s njim potući. Sukob je završio loše za izazivača, a Johnny je nakon toga bio otpušten.

Poslije toga je bio čistač u salunu »Buckhorn«. Čistio je lokalno jutro prije otvaranja. Čistio je i u hotelu, a s vremena na vrijeme je pomagao i u gradskoj staji. Kad je navršio devetnaestu, prije tri godine, Tom ga je uzeo za svog pomoćnika.

Od samog početka bio je vrlo ponosan na zvijezdu koju je nosio na prsima. Ona mu je doni-

jela bolje mjesto u društvu. Trudio se da je bude dostojan.

Tom Ormsby je već dugo bio šerif. U okrugu nije bilo osobitih problema zbog nepoštovanja zakona. Johnnyjev posao sastojao se u uručivanju sudskih poziva, hapšenju pijanaca subotom navečer i čuvanju zatvora kad Tom nije bio u uredu. Jednom je s Tomom bio u potjeri za konjokradicama. De Loach je bio prvi bjegunac za kojim je krenuo sam.

No posao nije dobro obavio. Opustio se u trenutku kad je trebalo da bude pažljiv. De Loach ga je prevario trikom.

Pio je drugu šalicu kave kad je Susan donijela jelo. Sve što čovjek čini ima posljedica, pomislio je. Javne optužbe i sumnje bit će cijena tog trenutka nepažnje. S tim se morao pomiriti. Na kraju će ljudi polako sve to zaboraviti. Možda će jednog dana čak i priznati da mu ništa drugo nije preostalo.

Bio je gladan. Kad je jeo posljednje zalogaje, s ulice je dopro zvuk mnogobrojnih koraka i povika. Vidio je jahača kako žurno jaše prema šerifovu uredu.

Ustao je, izvadio novac iz džepa i ostavio ga na stolu. Uzeo je šešir sa stolice na koju ga je odložio i stavio ga na glavu. Izlazeći, posegao je za čačkalicom i krenuo nehajno je žvačući.

Osjećao se prilično nelagodno bez jedne potpetice na čizmi. Namjeravao je svratiti k postolaru koji se nalazio nekoliko kuća dalje, no ugledavši osedlanu konja pred šerifovim uredom i gomilu kako se okuplja, uputio se u tom smjeru. Dok je prolazio kraj banke, začuo je

korake na liječnikovim stepenicama.

— Kakva je to gužva, Johnny? — upita ga liječnik, koraknuvši na pločnik.

— Ne znam — odvrati Johnny ukočeno. — Upravo sam jeo kad je kraj saluna prošao neki jahač.

Liječnik ga je u stopu slijedio do šerifova ureda. Okupljena svjetina se bez riječi razmaknula propuštajući ih. S liječnikom za petama i gomilom koja je iznenada utihnula Johnny ude u ured.

Tom je stajao kraj peći. Nasuprot njemu, blijeda lica, bio je Len Diggs.

— Što se događa? — upitao je Johnny.

Diggs ga pogleda s izrazom uplašene životinje i izjuri iz ureda. Izvana dopre prijetee mumljanje gomile. Johnny je bio zbunjen.

— Što se dogodilo? — ponovi. — Što mu je?

— Upravo je pronašao Fidela Chaveza.

— Kako to misliš, pronašao? Johnny je opazio kako ga Tom netremice promatra.

— Fidel je mrtav, ustrijeljen u prsa.

— Tko je to učinio? Zna li Diggs tko je ubojica?

Tom odmahne glavom.

Bijes ponovo proključa u Johnnyju.

— Ali on sumnja, je li? Fidel Chavez bio je upleten u događaje u Bear Clawu prije dvadeset godina, je li tako? A iz toga je jednostavno izvesti zaključak. On misli da sam to ja učinio.

Tom potvrdi.

Johnny osjeti kako povisuje glas, ali već mu je bilo svejedno.

– Tako mi boga, ovo mi ne mogu prikrpati! Ja sam bio u potjeri za de Loachom, je li tako? Upravo sam se vratio. Prema tome nisam nikako mogao ubiti Chaveza.

Tom je šutio.

– Pa reci nešto, proklet bio! – poviče Johnny. – Znaš i sam da nisam mogao ubiti Chaveza! Možeš otići u pustinju i pratiti moj trag. Tako se jasno vidi u snijegu da bi ga i dijete moglo slijediti.

– Chavez je nađen stotinjak metara daleko od tvog traga – odvрати Tom, gledajući kroz prozor u okupljenu svjetinu.

Johnny više nije bio bijesan. Obuzeo ga je ledeni mir. Gledao je neprekidno u Toma sve dok ga ovaj nije pogledao u oči.

– A što ti misliš, Tome? – upita oštro.

Prošlo je nekoliko trenutaka prije nego što je Tom odgovorio. Gledao je prodorno u Johnnija. Progovorio je gotovo nevoljko.

– Znam da ti to nisu učinio, Johnny.

– Čemu onda sva ta uzbuna?

– U to moramo uvjeriti i sve druge u gradu. A moramo prije svega u to uvjeriti onu preostalu osmoricu bandita iz Bear Clawa. De Loach je mrtav, a i Chavez. Preostala osmorica bit će odsad prilično nervozna.

– To neće biti jednostavno. Diggs kaže da nema nikakvih tragova osim tvojih i Chavezovih.

– To nije moguće.

– Možda – reče Tom, mršteći se. – Otići ćemo i pogledati.

V

Tom je pošao po konje i doveo ih pred vrata svog ureda.

Gomila se povukla na drugu stranu ulice i stajala u tišini mrko pròmatrajući zatvor i šerifov ured. Sunce je već bilo na zalasku. Bit će odviše mračno za posao koji su poduzeli, razmišljao je Johnny. Nitko nije rekao koliko je daleko od grada pronađeno Chavezovo tijelo. No sigurno je bilo blizu, inače se Tom ne bi trudio da pođe u potragu još iste večeri.

Johnny je nervozno koračao gore-dolje po uredu. Osjećao se nelagodno. Možda je bila slučajnost što je Chavez ubijen baš toga dana. Ali to što je njegovo tijelo nađeno samo stotinjak metara daleko od Johnnija traga, to nije bila slučajnost i Johnnija je obuzeo neugodan predosjećaj da to nije sve.

Prateći Toma, izašao je na ulicu. Uzjahao je i hitro podbo konja preostalom mamuzom. Slijedeći Toma niz ulicu, začuo je povike iz gomile. Nije mogao razabrati riječi, no nije mu bilo teško zamisliti što su vikali.

Jahali su žurno slijedeći Johnnjev trag. Danje svjetlo je polako nestajalo i nebo je postajalo sivo.

Kilometar i pol daleko od grada Tom je počeo jahati naprijed-natrag uzduž traga pokušavajući otkriti druge tragove. Pola kilometra dalje pronašli su ukočeno Chavezovo tijelo okrenuto prema zemlji.

Johnny se namrštio. Što je Chavez tražio na tome mjestu? U posljednje vrijeme čuvao je stado ovaca zapadno od grada i nije ga napuštao.

Johnny je potjerao konja još nekoliko stotina metara dalje, ali nije naišao ni na kakav drugi trag. A zatim je počeo kružiti.

Obišavši polovicu kruga, prešao je preko vlastitog traga i na povratku još jednom. Prije nego što je obišao pun krug, naišao je na druge tragove koji su nesumnjivo pripadali Lenu Diggsu. Vodili su do mjesta na kojem se nalazio leš i zatim natrag prema gradu.

Vratio se do mjesta na kojem je Tom sjedio zbunjeno gledajući u zemlju.

— Diggs je imao pravo. Nema drugih tragova, bar kilometar u krug oko leša. Sve je jasno — Johnnyjev glas bio je prigušen i pun bijesa. — Ili sam ga ubio ja, ili Len Diggs.

— Ali zašto bi ga Len Diggs ubio? I što je uopće Chavez ovdje tražio?

Johnny slegne ramenima. Gledao je u trag Chavezova konja. Trag se protezao od zapada prema istoku. Iza mjesta na kojem se nalazilo mrtvo tijelo trag se nastavljao još stotinjak metara, a zatim je prestajao, da bi se u nepravilnoj liniji nastavio prema gradu.

— Samo trenutak! — reče Johnny.

Brzo se mračilo i u najboljem slučaju mogao je slijediti trag još nekoliko minuta. Podbode konja i potjera ga tragom Chavezova konja. Slijedio je trag životinje koja je očito nastavila put bez jahača još nekoliko stotina metara, a zatim je naglo okrenuo konja i vratio se.

Sjahao je i stao pokraj mrtvog tijela, pažljivo ga proučavajući.

— Pogledaj malo bolje, Tome! Opažaš li da su tragovi prilično duboki za konja na kojem nema jahača?

Tom je promotrio tragove.

— Možda. A možda i nisu. Zašto?

— Konj je nosio dvostruki teret dok Chavez nije bio odbačen. Na njemu je netko jahao odlazeći odavde. Tragovi izgledaju kao da nemaju cilja, ali prije nego što su se udaljili pola kilometra kreću ravno prema gradu.

Johnny se nagnuo nad Chavezovo tijelo i okrenuo ga. Na lijevoj strani prsa bila je krvava rana i malo krvi je ostalo na snijegu. Ali nije je bilo ni približno onoliko koliko bi bilo da je Chavez tu ubijen.

— Chavez nije ubijen ovdje — nastavi Johnny. — Ubijen je negdje drugdje, natovaren je na konja i ostavljen ovdje. Na tlu gotovo nema krvi.

— Možda je to bilo unutrašnje krvarenje — reče šerif zbunjeno.

— Vraga je bilo. Pogledaj mu košulju i jaknu. Zar ti to izgleda kao unutrašnje krvarenje?

— Mislim da imaš pravo — tiho reče Tom. — Bit će bolje da nastavimo slijediti trag koji ga je doveo ovamo a leš da zasad ostavimo gdje je i bio.

Uzjahali su i uputili se tragom konja koji je donio Chavezovo tijelo. No spuštao se mrak i nisu uspjeli odmaći ni kilometar kad im je postalo jasno da dalje ne mogu tragati. Sjedili su neko vrijeme svaki u svom sedlu bez riječi.

— Konj je išao, baš kao što si rekao, prema gradu — prekine šutnju Tom. — I netko ga je jahao. Hajde da se vratimo i pokupimo Chavez.

— Što misliš o svemu tome? — pitao je Johnny, slijedeći Toma u stopu.

— Netko te se želi otresti Johnny. I želi to toliko da ne bira sredstva. Chavez je ubijen i ostavljen na ovom mjestu samo zato da bi se posumnjalo u tebe.

— I posumnjalo se. Kladim se da u gradu nema čovjeka koji ne misli da sam ja ubio Chaveza. Nakon Diggsove priče pogotovu.

— Prvo de Loach, a sada Chavez — Tom će zamišljeno. — Dvojica iz grupe iz Bear Clawa. Pitam se...

— Pitaš se, što? — upadne Johnny gotovo u nevjerici. — Što će se dalje dogoditi? Tome, ne misliš valjda da bi se netko usudio ići tako daleko? Zašto me jednostavno ne ubiju ako to zaista toliko žele?

— Možda i hoće. Pričuvaj se. Došli su ponovo do Chavezo-va mrtvog tijela i Tom je sjahao.

— Staviti ćemo ga na mog konja. Ti i ja možemo jahati na jednom.

— U redu.

Johnny je uspravio Chavezo-vo tijelo i podigavši ga prebacio preko Tomova sedla. Podižući ga, dotakne ukočenu ruku i osjeti da je sasvim hladna.

— Hladan je poput leda — reče.

— Pretpostavljao sam — odvrati Tom i priveže tijelo. — Krenimo! — dodao je, uzjahavši iza Johnnyja i vodeći na uzdi svog konja.

Uputili su se natrag u grad. Johnny još nije mogao shvatiti da se sve to baš njemu događa. Uz to ga je obuzeo nelagodan predosjećaj da je to tek početak.

— Što namjeravaš učiniti? — upitao je Toma. — Nitko nam neće vjerovati kad ispričamo

ono o tragu. Reći će da me pokušavaš zaštititi.

— Neka kažu! — odbrusi Tom. — Ne namjeravam te optužiti i strpati u zatvor za nešto što nisi učinio. A znam da nisi i može mi cijeli grad doći na vrata i vikati koliko god hoće.

— Razmišljao sam. Možda ne bi bilo loše da odem nekamo na nekoliko tjedana...

— Kamo bi išao?

— Mislio sam da odem do Collinsvillea.

— Gerda?

— Da.

Šerif je neko vrijeme šutio, a zatim reče:

— Zamisao nije loša. Ja ću za to vrijeme malo pronjuškati uokolo. Možda ću nešto iščeprkati.

Stigli su u grad koji je bio pust, jer je već bilo vrijeme večere. Sjahali su pred Tomovim uredom.

— Ti udi — naredi Tom Johnnyju — a ja ću otpremiti tijelo.

Johnny se htio pobuniti, ali odustane. Tom je uvijek imao dobre razloge za svoje postupke. Očito nije želio da Johnnyja vide u gradu s lešem iza leđa.

Johnny je ušao u ured, zapalio svjetiljku i zatim izašao i donio naramak drva. Naložio je vatru u peći i kad je bio siguran da se rasplamsala, uzeo je vedro i otišao do crpke u dvorištu. Svjetlo je s otvorenih vrata padalo na njega.

Prvi put u životu osjećao se nelagodno stojeći na svjetlu. Stisnuo je zube i suzbijajući u sebi želju da potrči, mirno ušao u ured zalupivši vratima.

Zašto se tako čudno osjećao? Ako ga je netko promatrao iz mraka, netko zlonamjeran, mogao ga je ustrijeliti i — gotovo.

Pokušao je rastjerati sumnje, ali mu to nije polazilo za rukom. Nije bio toliko naivan da bi mislio da su u pitanju slabi živci. Pitao se nije li se u nekoj naglo probudila savjest. Možda ga je Johnnyjeva svakodnevna prisutnost prisjećala događaja od prije dvadeset godina? No činilo se nevjerojatno da bi takvo nešto moglo biti motiv ubojstva.

Sjeo je za šerifov писаći stol, odsutno se zagledavši u vatru. Nesvjesno je olovkom šarao po papiru, da bi na kraju razabrao da ispusuje ime Bradforda Gorea.

Nije bilo sumnje da je Gore bio vođa grupe koja je počinila masakr. Od svih onih deset ljudi on je bio najutjecajniji prije dvadeset godina, a to je i sada.

Još je posjedovao isti ranč četrdeset kilometara zapadno od grada. Mjesto na kojem se dogodio masakr bilo je na njegovu posjedu. No Gore nije često boravio na svom ranču. Većio vremena provodio je u glavnom gradu, u kojem je posjedovao lanac trgovina koje su mu donosile veliku korist. Tamo je provodio sve više vremena. Želio je postati guverner i čak je imao izgleda da će uspjeti.

Johnny zatim napiše još jedno ime: Karl Ashbury. On je bio vlasnik lokalnih novina. »Box Elder Post« izlazio je jednom tjedno.

Johnny je volio Karla. Bio je to visok, koščat čovjek pedesetih godina, ružna lica koje je Johnnyja pomalo podsjećalo Lincolnovo lice koje je vidio na crtežu.

Odmahnuo je glavom. Napisao je zatim ime Ernsta Hunsic-

kera. Namrštio se. Hunsicker je bio vlasnik staje i unajmio je Si Deana da je vodi. Imao je i ranč na kojem je uzgajao konje, neposredno uz Goreov. Vrijeme je uglavnom provodio u gradu.

Hunsicker je bio najdeblji i najškrći čovjek kojeg je Johnny ikad sreo. Konji su mu uvijek bili mršavi i Tom mu je jednom čak zaprijetio da će ga strpati u zatvor ne bude li hranio konje kako treba. Po gradu se pričalo da Ernstu pripada i trećina banke, ali to možda nije bilo točno. Jedno je ipak bilo sigurno – Hunsicker je bio bogataš.

Ispod Hunsickerova imena Johnny napiše ime Jakea Fahnstocka. Odmahnuo je glavom istog trena. Fidel Chavez postajao je sve deblji i deblji. Imao je sigurno više od sto kilograma. Čovjek koji ga je digao na konja morao je biti mnogo snažniji od Jakea.

Zadržao se razmišljajući o Jakeu. On je bio valjda jedini koji zaista nije imao sreće. Prvo mu je umrla žena a godinu dana kasnije sin, Johnnyjev vršnjak, nesretnim slučajem. Nedugo zatim petnaestogodišnja kći mu je pobjegla s nekim cirkusantom, prolaznikom, i nije je uspio naći. I kao da sve to nije bilo dosta, na kraju se još razbolio od tuberkuloze postajući iz dana u dan sve mršaviji i manji. Kašljao je neprestano i nije se činilo da će izdržati više od godinu-dvije.

Vrata su se otvorila i Johnny na njima ugleda Toma. Ušao je otresajući snijeg. Dobaci Johnnyju par rezervnih čizama koje je donio od kuće. Johnny ih navuče.

Tom se iskašlje i pride vatri grijući ruke.

— Kada namjeravaš krenuti?

— Ujutro — Johnny će sliježući ramenima.

— Kreni još večeras.

— Zašto? — upita Johnny.

Tom se okrene. Izgledao je kao da će eksplodirati.

— Ljudi! Što ih češće susrećem, sve gore mislim o njima.

— Što rade? Izmišljaju?

— Da. Mislim da će biti bolje ako te ne bude ovdje tjedan-dva. Sve će se smiriti kad se vratiš.

— Ne bih želio bježati samo zato što imam neprilika.

Ustao je i prišao prozoru. Vani se smračilo i vidjela su se samo svjetla saluna »Buckhorn« i siluete ljudi koji su ulazili u salun.

— »Buckhorn« će večeras biti pun — reče.

Tom nije odgovorio. Johnny se okrenuo s izrazom nevjerice.

— Ne misliš valjda na linč, Tome? Zaista, Tome...

— Do đavola, ne! Ne mislim na linč. Neka se samo usude pokušati!

Nije se međutim usudio pogledati Johnnyju u oči i ovaj je znao da Tom ozbiljno razmišlja o spremnosti ljudi da počine nasilje.

Nevolja je bila i u tome što je Tom podigao Johnnyja i smatrao ga sinom te ljudi u gradu nisu očekivali da bi on u ovoj situaciji mogao biti objektivan i nepristran.

— Jesi li ikome pričao o Chavezu? — upita Johnny.

Tom zaniječe glavom.

— Samo ti i ja znamo da ga je netko odvuкао i ostavio iz-

van grada. Nitko osim nas dvojice nije vidio tragove na zemlji i pod mrtvim tijelom. Ali koliko ljudi uostalom ima u gradu koji umiju čitati tragove? Čak kad bih uspio odvesti desetak njih tamo sutra ujutro, kakva bi korist bila od toga?

— Nikakva, pretpostavljam — namršti se Johnny. — Ali što ćeš učiniti ako budu zahtijevali da me uhapsiš zbog ubojstva Chaveza? Morat ćeš me zatvoriti i suditi će mi.

— Nikad to ne bih učinio. Nitko me ne može natjerati da te uhapsim za nešto što nisi uradio. Moram pronaći Chavezova ubojicu, a to će mi biti mnogo lakše ako ti ne budeš u blizini.

Johnny dohvati svoj šešir.

— U redu. Idem po konja. Pošalji po mene ako me budeš trebao.

Tom kimne glavom. Johnny je izašao i zatvorio vrata.

VI

Zastao je na trenutak na trijemu ispred šerifova ureda. Želio je na nekoliko tjedana otići u Collinsville. Ipak, sad nije bio oduševljen time. Osjećao je da njegova odsutnost neće ništa promijeniti ako Tomu ne pođe za rukom da nađe ubojicu.

Nekih posebnih tragova, osim konjskih koji su vodili u grad, nije bilo. A oni su najvjerojatnije vodili u glavnu ulicu i tu se gubili među drugim tragovima. Tom je doduše mogao pokušati da nađe konja. Ako otkrije odakle je životinja došla, možda će uspjeti pronaći mjesto na kojem je Chavez ubijen.

Johnny je nevoljko prešao

ulicu i uputio se u staju. Ušao je i pozvao čuvara Si Deana. Nitko mu se nije odazvao, pa je sam ušao u pregradu i izabrao jednog od Tomovih odmorenih konja. Izveo ga je i osedlao. Uzjahao je i krenuo prema istoku, u smjeru Collinsvillea.

Prešao je otprilike pola puta kad je stao i ulagorio se. Naložio je vatru, umotao se u gunj i zaspao. Probudilo ga je sunce koje mu je blještalo ravno u oči.

Ustao je, osedlao konja i uzjahao. Zastao je kod prvog potoka i umio se.

Pitao se što se sada događa u Box Elderu. Tko zna je li Tom uspio otkriti kamo je vodio trag Chavezova konja. Možda je već uhapsio ubojicu.

Kilometri su polako ostajali za Johnnyjem dok se sunce penjalo na nebu. Postajalo je toplije i snijeg se počeo topiti. Kad je oko podneva stigao u Collinsville, snijeg se gotovo sasvim otopio.

Otišao je ravno o hotel namjeravajući se okupati i obrijati prije nego što pođe u Gerdi. Uzeo je sobu a zatim otišao u kuhinju po vedro vruće vode.

Nasuo je vodu u bačvu i okupao se. Zatim se obukao i obrijao.

Krenuo je prema prozoru, zagledavši se na ulicu. Desetak jahača velikom je brzinom ujahalo u grad. Prepoznao je neke od njih i ukočio se.

Zaustavili su se pred hotelom. Sjedeći poput pune vreće u sedlu, Ernst Hunsicker je vikao:

— Neka nekoliko ljudi ode iza hotela. Neki neka ostanu ovdje sa mnom, a ostali neka uđu i dovedu ga!

Johnny ni na tren nije sumnjao na koga Hunsicker misli. Mislio je na njega.

Nije bilo sumnje ni u to što su namjeravali učiniti. Nije im očito bilo ni nakraj pameti da ga vode u Elder Box na suđenje. Iako je Tom odbio da o tome razmišlja, događalo se upravo ono čega se bojao. Njegova zabrinutost bila je posljedica priča koje je čuo u gradu.

Johnny se žurno odmakao od prozora. Učinit će sve da im ne dopadne šaka. Hodnik je bio prazan. Zaključao je sobu i spremio ključ u džep. Trebat će im vremena dok provale vrata. A tih nekoliko minuta Johnnyju može spasiti život.

Potrčao je do uskog stepeništa na kraju hodnika. Grabio je po tri stepenice i popeo se na treći kat. Iznad stepenica bila su vratašca koja su vodila na krov. Potrčao je hodnikom tražeći ostavu u kojoj sobarica drži stvari. Našao ju je pri kraju hodnika i u njoj ljestve koje je tražio.

Odnio ih je do vratašca na stropu, uspeo se, otvorio ih i oprezno provirio napolje.

Krov je bio ravan. Izašao je na krov, povukavši za sobom i ljestve. Zatim je zatvorio vratašca.

Na trenutak je bio izvan opasnosti. Vjerojatno će pretražiti hotel i kad ga ne nađu, shvatit će da im je umakao. Pretražit će grad prije nego što im padne na pamet da ga potraže na krovu hotela. No na kraju će se netko ipak sjetiti gdje bi mogao biti i tada će se naći u klopci.

Krenuo je polako preko krova pažljivo koračajući da ga slučajno ne bi čuli na gornjem

katu. Prišao je rubu i kleknuvši pogledao na ulicu.

Hunsicker i još dvojica sjedili su na konjima. Jedan od njih držao je u ruci uzde Johnnyjeva konja.

Pogledao je zatim niz ulicu. Mogao je vidjeti Gerdin restoran i nju kako stoji pred vratima. Dok ju je promatrao, ona je podigla suknju i potrčala preko ulice u staju.

Johnny je bio zbunjen. Nastavio je promatrati vrata staje. Gerda se nije pojavljivala na njima, no ubrzo je ugleda kako izvodi dva osedlana konja. Prešla je ulicu i privezala oba konja pred restoranom. A zatim je ušla u restoran.

Johnny je promatrao konje. Oba su bila visoka i snažna, jedan ridan i jedan smeđi, nipošto one vrste koju možeš iznajmiti u staji.

Ta djevojka zna misliti svojom glavom, pomisli Johnny. Znala je da je on tu. Znala je i da su Hunsicker i njegovi ljudi došli za njim. Nju nije zanimalo što je to bilo što je Johnny učinio. Bila je spremna pomoći mu. Očito je namjeravala krenuti s njim, inače bi uzela samo jednog konja. Udaljenost između njega i restorana činila mu se ogromna. Kako, do davora, da side i dođe do konja?

Spustio je opet pogled na ulicu ispred hotela. Ugledao je šesticu kako izlaze. Jasno im je razaznavao glasove.

— Nema ga unutra, Ernste — čuo je glas Renea le Grosa. — Sigurno nas je vidio kako dolazimo i pobjegao na stražnji izlaz prije nego što su Tom i Jess stigli do njega. S krova je Hun-

sicker još više nalikovao na punu vreću. Glas mu je bio promukao i grub.

— U redu. Pretražit ćemo onda čitav ovaj prokleti grad. Želim da ga uhvatite. Jasno? Želim tog crvenokošca, tog ubojicu, i to odmah. Rene... Floyd... vas dvojica uzmite njegova konja i pazite na staju da ne uzme drugog.

Ta dvojica su odmah odjahala vodeći Johnnyjeva konja. Ostali su se još neko vrijeme vrzli po ulici, a zatim odvezali konje i uzjahali.

Pucanj koji je dopro s najsjevernijeg kraja grada iznenadio je Johnnyja. Čuo je kako Hunsicker viče:

— To je on! Svi za njim!

Oklijevao je samo djelić sekunde. Onda je shvatio. Potrčao je natrag preko krova i otvorio vratašca. Spustio se kroz njih i skočio na pod. Zatim je potrčao niz stepenice.

S revolverom u ruci projurio je kroz hotelsko predvorje. Recepcionar je posegnuo rukom za pult, ali ga je presjeklo kratko Johnnyjevo »nemoj«. Čovjek položi obje ruke na pult.

Johnny je izašao na ulicu. Ako je krivo shvatio... značilo bi to veliku nevolju. Ali, nije krivo shvatio. Gerda je već bila na konju i jahala prema njemu vodeći ridana. Johnny je vratio revolver u korice i potrčao prema njoj. Bacio se na konja i nasmiješio. Bio je bez daha i nije mogao izustiti ni riječi.

Iza sebe je začuo uzvik. Odmah zatim slijedili su pucnjevi. Meci su pljuštali oko njih.

— Prokletstvo! — uzviknuo je Johnny. — Ti ostani! Mogli bi te pogoditi!

Njezin konj međutim nastavi istom brzinom. Jahala je pogruvši se naprijed. Kosa joj se rasplela i lepršala je za njom. Odmahnula je glavom. Smiješila se, iako je bila uplašena. — Do đavola, povuci se! Ubit će te!

Okrenula je glavu i nastavila tjerati konja. Johnny se povuče iza nje. Nije je mogao natjerati da ostane, ali ju je mogao štititi svojim leđima.

Izašli su iz grada praćeni potjerom. Jači konji nastavljali su ih nesmiljeno goniti, a oni slabiji polako su zaostajali. Pucnjava se nastavljala, no Johnny se ni-

je bojao da bi ih mogli pogoditi. Nitko nije mogao precizno gađati s konja u trku.

Letimično odmjeri Gerdina konja. Opsuje tiho sebi u bradu. Smedi konj je šepao. Zasad ih to nije usporavalo, no bilo mu je jasno da će se to uskoro dogoditi. Izgledi da umaknu potjeri bili su znatno smanjeni.

Razmišljao je tren da stanu i da uzme Gerdu na svoga konja, no s dvostrukim teretom ni njegov konj ne bi daleko odmakao.

Postojalo je samo jedno rješenje, no on ga još nije želio spominjati. Ipak, drugog nije bilo: morali su se razdvojiti. On će produžiti, a Gerda će na taj način ostati za njim.

Hunsicker i njegovo društvo nisu uostalom željeli Gerdu. Vjerojatno će je pustiti. Nisu bili ljudi koji bi ozlijedili ženu čak i ako je pomagala bjeguncu. Nije joj prijetila opasnost.

Njezin konj se potepao i zamalo pao. Kad se uspravio, šepao je još jače. Gerda je probli-

jedjela i uplašeno pogledala Johnnyja.

Osvrnuo se. Njihova prednost smanjila se na samo dvjesto metara.

— Morat ćeš ostati! — doviknuo joj je. — Gubimo prednost! Sredit ću stvari i onda se vratiti. U redu?

Ona nevoljko potvrdi glavom. Bilo je očito da je prestrašena.

— Ništa ti neće učiniti! — postavio je. — Žele samo mene! Vрати se u grad i čekaj!

Ponovo je kimnula. On tada ispruži ruku i blago u znak pozdrava stisne njezinu. Pritegnula je uzde, a on pojuri dalje. Podbo je konja i osjetio kako je životinja punom snagom pojurila naprijed.

Osvrnuo se. Gerda se zaustavila. Trojica iz potjere što su bila na čelu prodoše pokraj nje i nastaviše progoniti Johnnyja. Ostali su stali i okružili djevojku.

Johnny se smrkne. Prokletnici, ako je samo dirnu...

Njegov konj se lako uspne uz uzvisinu i gotovo preleti preko vrha. Scena iza njegovih leđa nestala mu je iz vidika.

Gerda je nekoliko trenutaka imala pune ruke posla pokušavajući zauzdati konja. Kad je konačno uspjela, našla se okružena ljutitim muškim licima. Pogledala je za Johnnyjem, koji je upravo nestajao iza uzvisine.

Njegova prednost naglo se povećavala. Znala je da će uspjeti umaći.

Ponovo pogleda ljude koji su je okružili. Jedan od njih bio je ogroman debeljko sitnih svinjskih očiju na salastu licu. Kosa

mu je bila sijeda i neuredna a na čelu su mu unatoč hladnoći izbile kapi znoja.

Približio joj se i zamahnuo rukom. Udario ju je po licu, i to toliko snažno da joj se zamutilo u glavi.

Njezin konj uplašeno poskoči. Zatečena, Gerda padne sa sedla udarivši u tlo.

Debeljko s naporom sjaše. Pride joj i nadvije se nad nju prijeteći. Lice mu je bilo iskrivljeno od bijesa a pogled leden.

– Prokletnice! – ispljune.

Gerda se prvi put ozbiljno uplašila. Johnny nije imao pravo. S ovim ljudima nije bila sigurna. Trebalo ih se i te kako bojati. Svrne pogled s razbjesnenog Ernsta Hunsickera na ostale.

Jedan od njih oblizivao je usne a njegov pogled govorio je jasno o njegovim željama. Drugi je gledao u zemlju kao da je postiden. Ostali su izgledali ljutito, iako im u očima nije bilo mržnje kao u Hunsickerovim.

S naporom je ustala. Pogledala je Hunsickeru ravno u oči s prezirom i začudo bez straha.

– Umaći će vam – rekla je.
– Pobjeći će vam.

Hunsicker je ponovo udari. Problijedio je i ruke su mu počele drhtati.

Uspjela se ovaj put održati na nogama, iako je zateturala unatrag.

– Naložite vatru! – zaurlao je Hunsicker. – Unakazit ću ovu prokletnicu tako da je više nijedan muškarac neće pogledati!

Okrenuo se i počeo tražiti nešto u torbama na svom sedlu. Kad se okrenuo, u rukama je

imao željezo za žigosanje stoke.

Ostali progonitelji su se razišli i zatim vratili noseći u rukama suho granje i travu. Jedan od njih je zapalio šibicu i tanki oblačić dima izvio se prema nebu. Vatra se ubrzo rasplamsala i Hunsicker u nju baci željezo.

– Neka je netko drži za ruke – reče, gledajući s mržnjom Gerdu. – Obilježit ću je da joj to bude vječna pouka!

VII

Johnny Ormsby je prešao još kilometar prije nego što je ponovo stigao na uzvisinu s koje je mogao vidjeti što se događa iza njega. Njegov konj je s lakom povećavao udaljenost između njega i progonilaca.

Pogrbljen u sedlu, osvrtao se tako dugo dok nije ugledao Gerdu i ljude koji su stajali oko nje.

Dvojica od onih što su je okružili sjahali su. Jedan od njih bio je bez sumnje odvratni, debeli Hunsicker.

Johnny ugleda Hunsickerovu tešku ruku kako udara Gerdu, koja je zateturala i umalo pala.

Skrenuo je svog konja, naglo ulijevo i njegovi progonitelji krenuše prečacem da bi mu presjekli put. Johnny natjera konja u isušeno korito i okrene ga u suprotnom smjeru. Jahao je pola kilometra duž riječnog korita i zatim izašao iz njega uvjerivši se da je uspio zavarati progonitelje. Nastavili su jahati u namjeri da ga stignu prečacem, ne sumnjajući da bi se mogao vratiti tamo odakle je dotad bježao.

Johnny je usmjerio konja ravno prema grupi koja je zaostala. Naložili su vatru i to ga na trenutak zbuni.

Dvojica su držala Gerdu i to je bilo sasvim dovoljno da ga razbjesni. Oštro je tjerao konja.

Hunsicker je klečao držeći u svakoj ruci po jedan štap kojima je nešto radio oko vatre. Kad se uspravio, Johnny opazi da je predmet koji je držao štapovima usijan.

Johnny je probljedio a pogled mu se smračio. Od grupe ga je dijelilo još nekoliko stotina metara. Hunsicker je polako prilazio Gerdi, koja se otimala. Johnny opsuje:

– Prokleti pasji sine! Smrdljivi gade, samo se usudi da je dotakneš time! Proklet bio, zakovat ću te za drvo i iščupati ti jezik!

Hunsicker je bio još nekoliko koraka daleko od djevojke. Johnny je upravo htio zavikati... ali istog trena začuje krik. Bio je to Gerdin prestrašeni vrisak.

Vremena više nije bilo. Johnny izvuče pušku iz navlake, ubaci u nju metak i prisloni je uz rame.

Dotad ga još nitko iz grupe nije opazio. Mislili su da je pobjegao i da je već daleko. On nanišani u Hunsickera, no istog časa se pobojavao da bi mogao pogoditi Gerdu. Nije naime imao vremena da se zaustavlja a još manje da skoči s konja u trku.

Metak pogodi zemlju daleko ispred Hunsickera. Odjek hica se prenese kroz cijelu ravnicu. Istog trenutka Hunsicker se ukočio, samo mu se glava naglo

pokrenula na debelom vratu.

Johnny je bio strahovito bijesan. Njegov konj se strmoglavio na grupu prije nego što su se uspjeli pomaknuti i dohvatiti revolvere ili puške. Skočio je s konja točno pred Hunsickera i zaletio se glavom i ramenom ravno u njegov trbuh. Sudar dvojice ljudi izgledao je kao kad se gredom probija zid.

Hunsicker je ostao bez daha. Poletio je u zrak i pao na zemlju dva metra dalje. Držeći i dalje pušku u ruci, Johnny se otkotrljao nekoliko koraka od mjesta na kojem je napao Hunsickera.

Skočio je na noge vješto poput mačke. Držeći pušku čvrsto objema rukama, uperi je u Hunsickerovu glavu.

Da je opalila kao što je mislio, glava bi se razmrskala kao ljuska od jajeta. Ali zanio se, jer ga je jedna ruka zgrabila za rame skrenuvši tako put taneta, koje je na Hunsickerovoj velikoj glavi napravilo samo brazgotinu.

Zvuk ispaljenog pušcanog metka odjeknuo je u tišini. Hunsicker se onesviješten ispruži poledice. Njegove otvorene oči gledale su beživotno u nebo.

Johnny se okrene, pokušavajući ispraviti pušku. Ali već su ga napali sa svih strana revolverima i šakama i začas se našao na zemlji. Njihove čizme nemilosredno su ga udarale.

Jedan udarac ga pogodi u glavu i mamuza mu zasiječe obraz. Bili su poput dječaka koji pokušavaju ubiti zmiju otrovnicu. Divljački su ga gazili i udarali dok se nisu oznojili i ostali bez daha.

Osjetio je da ga obuzima nesvjestica. Čuo je Gerdin vrisak.

Borila se rukama i nogama, vičući istovremeno da ga ostave na miru. Jedan iz grupe se okrenuo i udario je. Ošamućena, zateturala je unatrag, pala i ostala ležati na zemlji plačući.

Johnny je osjećao strahovit bol u slabinama. U glavi su mu odjekivali uzastopni udarci njihovih čizama. Iz nosa mu je tekla krv a jedno oko se počelo zatvarati. Uho mu je bilo rasječeno i krvarilo je.

Maglovito je naslućivao da je to kraj. Za njega je sve bilo svršeno. Udarat će ga tako dugo dok iz njega ne istjeraju i posljednji tračak života. Ali možda će to zadovoljiti njihov divljački bijes. Možda će tada ostaviti Gerdu na miru.

Još malo i svemu će biti kraj... Iznenada začuje urlik. Bio je to urlik razjarene životinje. Udarci su prestali a napadači su poput igračaka letjeli na sve strane. Bijesno režanje se nastavljalo a uz njega se čuo još samo zvuk drška revolvera koji je udarao po glavama Johnnyjevih neprijatelja. Zatim je sve utihnulo osim Gerdina plača i teškog disanja čovjeka koje je odavalo bijes i iscrpljenost.

Johnny se otkotrljao u stranu pokušavajući se podići na ruke i koljena. Ostao je tako ovješene glave, pitajući se što se događa i tko se umiješao.

Osjećao je bol u svakom djetliću tijela. U glavi mu je tutnjalo a pred očima titralo. I tada začuje dobro poznat glas:

— Johnny, jesu li te teško ozlijedili? Gadovi! Pojurio sam ovamo čim sam čuo da se ta banda uputila za tobom. Da sam zakasnio samo pet minuta...

— Gerda! Pogledaj što je s njom!

Gerda je klečala uz Johnnija, pokušavajući ga poleći. On je međutim uporno nastojao da sjedne znajući da će se onesvestiti onog časa kad legne. Počela mu je brisati lice maramicom. Na obrazu je imala crvenu masnicu i lice joj je bilo vlažno od suza, ali je inače bila neozlijeđena.

Nije joj međutim nikako polazilo za rukom da zaustavi drhtanje ruku i tijela. Johnny ispruži ruku i prigrli je. Reče tiho:

— Spasila si mi život tamo u gradu. Kako si znala?

— Vidjela sam te kad si stigao.

Osvrnuo se oko sebe. Napadači su se počeli micati i mrmljati, no Hunsicker se još nije osvješćivao.

— Pomozite mi da ustanem. Bit će najbolje da se izgubimo odavde — reče Johnny.

Gerda ga uzme pod jednu a Tom pod drugu ruku. Lice mu je problijedjelo od bola. Osjećao je da mu je nekoliko rebara slomljeno, ali ruke i noge bile su čitave.

— Rebra? — upitao je Tom.

— Da, čini mi se.

— Onda se najprije vraćamo u Collinsville. Tamo će te previti, pa ćemo onda krenuti kući. I ne želim te više izgubiti iz vida dok god se ta prokleta stvar sasvim ne sredi.

Tom i Gerda su pomogli Johnniju da se popne na konja. Zatim je Tom pomogao Gerdi da uzjaše. Uzeo je Johnnyjeve revolvere i dao mu ih. Poveo ih je polako prema gradu, ne osvrnuvši se na ljude koji su još ležali na zemlji.

Johnny se s naporom pridržavao za jabučicu na sedlu. Lice mu je odražavalo bol. Gerda i Tom su ga brižno pogledavali. Tom je jahao uz njega, spreman da ga uhvati ako počne padati.

Iako je bio ošamućen, Johnny se neprestano pitao što je to moglo nagnati Hunsickera i ostale da tako neočekivano uzmu pravdu u svoje ruke. Collinsville mu se činio tisuće milja daleko.

Tom i Gerda su mu pomogli da sjaše i uđe u hotel. S olakšanjem je legao na kožnati kauč. Tom je doviknuo recepcionaru da donese platna za zavoje a zatim je počeo otkopčavati Johnnyjevu košulju.

Gerda je otišla dok je Tom previjao Johnnyju bedra. Kad se vratila, nosila je u ruci putnu torbu.

— Dogovorila sam se s Petersonom da vodi restoran dok se ja ne vratim. Idem s vama. Moram biti uz Johnnyja.

Johnny se osjećao mnogo bolje nakon previjanja. Bol u prsima nije više bio tako nepodnošljiv.

— Krenimo kući — reče.

Uzjahali su i polako krenuli prema zapadu vodeći računa o Johnnyjevim slomljenim rebri-ma. On je pak gledao ravno pred sebe hrabro podnoseći bol.

Sati su polako prolazili a s njima je rastao i broj kilometara što je ostajao za njima. Pred večer su se ulogorili na obali jedne rječice. Johnnyju je bilo vruće, tresla ga je groznica i nije mogao jesti.

Nije odmah mogao zaspati. Razmišljao je o nevjerojatnim

dogadajima koji su se zbili posljednjih dana. Sve je očito počelo s de Loachovom smrću. Slučajno ubojstvo Chaveza pokrenulo je lavinu, a ostalo su učinili strah i osjećaj krivnje.

No zar je ubojstvo Chaveza doista bilo slučajno? I, ako je bilo, zašto je njegovo tijelo doneseno na Johnnyjev trag?

Zaspao je teškim snom. Neprestano se budio a jednom je čak nešto nerazgovijetno uzviknuo.

Ujutro su doručkovali i nastavili put kući. Bili su već blizu grada kad je Johnny upitao ono što ga je mučilo cijelim putem:

— Što ih je natjeralo da pođu za mnom čak do Collinsvillea?

Tomov glas je bio promukao.

— To što je one noći kad si ti otišao još jedan od njih bio ubijen. Floyd Carlin je ubijen hicem u zatiljak.

Johnny iznenada osjeti hladnoću. Chavezova smrt još se i mogla protumačiti kao slučajnost i nije bilo iznenađujuće što je ubojica pokušao baciti krivnju na Johnnyja. Ali teško da bi se u Carlinovu slučaju moglo govoriti o slučajnosti. Netko je ubijao jednog po jednog sudionika masakra u Bear Clawu prije dvadeset godina. Ili je neki od deseterice bio spreman da ubije ostalih devet, kako bi se dočepao onoga kojeg je najviše želio — indijanskog dječaka koji je preživio.

VIII

Johnny je u Box Elderu živio gotovo cijelog svog života. Tamo mu je bio jedini dom koji je

imao i nikad prije nije osjetio takav užas vraćajući se u taj grad.

Lice mu je bilo blijedo kao kreč dok su polako prolazili pokraj prvih gradskih brvnara. Donekle su bljedilo izazvali i bol i umor. Njegove oči, iako gotovo bezizražajne, ipak su otkrivale iscrpljenost.

U njemu su međutim bili neki novi osjećaji. Dotad je još razumio predrasude gradića, iako su one najviše pogadale baš njega. Napadi indijanskih plemena mnogima su još bili u svježem pamćenju. Rat je uostalom uvijek iznosio na površinu mržnju, koju je jedino vrijeme moglo stišati.

Pa ipak, toga dana je prvi put osjetio potrebu da se odupre. Znao je da je bar on, ako nitko drugi od njegovih sunarodnjaka, posve nedužan. Ubio je de Loacha, ali tek pošto je ovaj zapucao na njega. Ubio ga je braneći vlastiti život.

O Chavezovoj smrti ništa nije znao. Zapravo, znao je samo to da je pažljivo smišljena kako bi krivnja pala na njega. Za smrt Floyda Carlina nije znao do trenutka dok mu to Tom nije saopćio. Bio je duboko povrijeđen, jer je dvadeset godina njegova uzornog života zaboravljeno nakon prvog tračka sumnje. Stanovnici Box Eldera nisu imali pravo i nisu smjeli vjerovati da je učinio ono za što su ga sumnjičili.

Pritiskao ga je nemir koji je bio toliko blizak strahu da između ta dva osjećaja gotovo nije bilo razlike. Nešto se užasno događalo u tom gradiću i to još nije prošlo. Bit će još smrti, smrti onih koji su prije dvade-

set godina sudjelovali u napadu na Bear Claw. De Loachova smrt je nekoga inspirirala.

Na ulici je bila grupa ljudi. Odmjerali su Johnnija bijesnim pogledom i okrenuli mu leđa. U Gerdu su gledali s otvorenom mržnjom. Kad je njih troje prošlo, stali su u nekoliko manjih grupa i počeli ljutito mrmljati.

Johnny pogleda Toma. Lice mu je bilo napeto a oči hladne, ali je u njima ključao bijes.

Johnny se nasmiješi Gerdi. Zatim će suho:

– Pozdrav pobjedniku.

– Oni su uplašeni, Johnny – reče Gerda, blago se smiješeći. – Nemoj ih suviše osuđivati.

Progundao je nešto u znak odgovora, ali je nastavio promatrati njezino lice. OGREBOTINA na obrazu isticala se na njezinoj svijetloj puti. Ponovo ga obuzme bijes. Ako se još itko usudi dirnuti Gerdu...

– Moja dva slobodna tjedna nisu baš ispala onako kako sam planirao – reče.

– Pokušavaš izbjeći da me zaprosiš – reče Gerda pokušavajući da se unatoč svemu nasmiješi.

– Možda bih i morao.

– Prestani, Johnny. Gorčina ti ne pristaje.

– Oprosti.

Tom, koji je jahao na čelu, upravo je stigao do vanjskog stubišta doktorove kuće. Sjahao je i prebacio uzde preko ograde. Krenuo je prema Johnniju u namjeri da mu pomogne, no ovaj je ukočeno i s naporom sjahao prije nego što je Tom stigao do njega. Prebacio je uzde preko ograde i zagledao se u ploču s liječnikovim imenom.

Ploča je izgledala jednako no-

va kao i prije petnaest godina kad ju je liječnik izvjesio. Samo su ime Cyrus Green i natpis »liječnik« malo izbljijedjeli.

Johnny se popeo uz stepenice tvrdoglavo odbijajući Tomovu i Gerdinu pomoć. Ipak su ušli za njim.

Rasječeno uho ga je peklo a cijelo tijelo neizdrživo boljelo. Lice mu je bilo u modricama i natečeno. Liječnik se okrenuo od svog stola i zagledao se u njega.

— Zaboga, što ti se dogodilo?

— Zbacio me konj. Izvadi svoju iglu i konac, doktore. Morat ćeš prišiti nekoliko zakrpa.

— Pa ne moraš mi reći što ti se dogodilo — doktor će srdito. — Sjedni i svuci kaput i košulju!

Johnny svuče kaput i košulju uz Gerdinu pomoć. Bio je taman, mišićav i širokih ramena.

— Slomljena rebra? — upita doktor.

— Da. Tom mi je stavio zavoje.

Liječnik je počeo odmatati komade platna.

— Dobro obavljeno.

Kad je sve skinuo, pažljivo dodirne bolna mjesta prstima. Uzeo je zatim čiste zavoje i počeo ih stavljati umjesto onih koje je skinuo. Kad je to završio, očisti Johnnyjevo lice antiseptikom a zatim mu zašije uho.

Johnnyjevo lice ostalo je cijelo to vrijeme bezizražajno.

— Vražji Indijanče, zar nikad ne ispuštaš ni glasa kad te boli?

— Bi li mi to pomoglo?

— Vjerojatno ne bi, no svi to ipak čine.

Johnny je ustao i počeo oblačiti košulju. Gerda mu je pomogla da je zakopča. Zatim se podigla na vrhove prstiju i poljubila ga.

Morao je ponovo izaći na ulicu i suočiti se s gomilom. Stisnuo je prkosno vilice.

— Hajdemo, Tome! Da vidimo što će sad izmisliti!

Navukao je kaput koji mu je Gerda pridržavala. Ona krene prema vratima. Slijedio ju je a Tom je išao za njim. Zastali su na trenutak pred vratima. Zatim Tom prvi krene niz stepenice.

Johnny je stisnuta grla gledao u Tomova široka ramena prateći ga zajedno s Gedom, koju je držao pod ruku. Mnogo je dugovao Tomu. On mu je spasio život kad su mu bile samo dvije godine. Podigao ga je i odgojio kao vlastitog sina. Dao mu je ime, cijenjeno i pošteno ime vrijedno poštovanja.

I sad je bio tvrdoglavo odan Johnnyju, iako je Johnny osjećao da u sebi nosi neke sumnje. Unatoč njihovoj bliskosti Johnnyjevo porijeklo je uvijek stvaralo razliku među njima. Ono je bilo prepreka potpunom razumijevanju. Johnny se pitao kako je moguće da je njegova indijansko nasljeđe ostalo toliko u njemu kad je odrastao i odgojen među bijelcima.

Liječnik je spomenuo samo jednu indijansku karakteristiku. Mogao je podnijeti bol bez ikakva vanjskog znaka. A njegova sposobnost praćenja tragova bila je kudikamo veća nego što se moglo očekivati od poduke koju je dobio.

Pretpostavljao je da je grad zapravo želio da ga protjera u

rezervat. Neće biti zadovoljni dok ga ne ponize i ne naprave od njega prostirač po kojem će gaziti. Samo, to im neće uspjeti.

Stigli su na dno stepenica i odatle se dobro vidjela ulica i lijevo i desno.

Ljudi više nisu stajali u grupicama. Bilo ih je samo nekoliko. Ali malo dalje od banke, pred crkvom, bilo je dvadesetak kola i desetak osedlanih konja privezanih za ogradu.

Ljudi su počeli izaziti iz crkve. Stali su u dva reda a zatim su izašla šestorica noseći lijes.

Položili su ga u kola koja su stigla pred vrata.

Gomila je razišla, svatko prema svojim kolima, i začas se formirala povorka koja je polako krenula za kolima s lijesom.

— Carlin — promrmlja Tom.
— Trebalo je da i ja idem na sprovod.

Johnny nije odgovorio. Kola se približe i prođu a zatim je počela nailaziti povorka. Podigao je glavu. U očima mu zaiskri bijes i prkos.

— Prokleti bili ako očekuju da izgledam kao da sam kriv — promrmlja.

Zagledao se zatim svakom od ljudi u povorci izazovno u oči, prisiljavajući ih da prvi skrenu pogled. Povorka je nastavila svoj put niz ulicu. Na kraju su jahali rančeri, Carlinovi prijatelji i susjedi. Njihovi pogledi bili su najtvrdi i čulo se prigušeno mrmljanje.

Kad je povorka odmakla, Tom se uputi prema konjima i odveže ih.

— Odvest ću ih u staju ako ne želiš jahati.

— Radije ću hodati — Johnny

će s gorkim smijehom. — Nemam baš preveliku želju da se penjem na konja.

Tom uzjaše svog konja, a druga dva je vodio za sobom na uzdama. Gerda je uhvatila Johnnyja pod ruku i zajedno su krenuli prema šerifovu uredu.

Uhvativši je čvrsto, Johnny je osjetio da drhti. Pogledao ju je.

— Bojiš li se?

— Da. Pretpostavljam... Johnny, kad sam vidjela onog čovjeka kako ide prema meni s usijanim željezom... — stresla se.
— To lice ću sanjati.

Johnny se sjetio osjećaja koji su ga obuzeli kad je očajnički jahao prema grupi rančera bojeći se da neće stići na vrijeme...

Prisilio se na smiješak gledajući u Gerdino lice.

— Možda ti ne bih smio dopustiti da sanjaš sama — reče.

Pogledala ga je i tračak nestašluka istisne strah iz njezina pogleda.

— Kako to misliš, Johnny?

Rumenilo oblije njegove obraze.

— Prokletstvo, ne moraš sve shvaćati tako doslovno.

— Pa netko mora i to, kad to već tebi ne polazi za rukom — izgledala je zadovoljno.

— Hoće li to biti uskoro?

— Ponašaj se pristojno — progunda on izbjegavajući izravan odgovor.

— Da, Johnny — odvrati Gerda tako poslušno da ju je on sumnjičavo pogledao.

Kratki razgovor je na trenutak odagnao mračno raspoloženje koje ih je obuzelo dok je prolazio sprovod. Ali to nije ni-

malo umanjilo Johnnyjev strah niti je Gerdu oslobodilo užasa koji ju je obuzeo. Dok su se približavali šerifovu uredu, bili su sigurni jedino u to, ma kako strašni bili događaji koji će slijediti, da je to tek početak.

IX

Nedaleko od šerifova ureda Johnny se zaustavio. Zagledao se bijesno u veliki stakleni prozor.

Ogromnim slovima netko je ispisao komadom sapuna: „Uhvatit ćemo te, Indijanče!“

Otvorio je vrata i pustio Gerdu unutra. Pogledao ju je i opazio da je vrlo blijeda. Reče liutito:

– Neki prokleti ludak. Ništa to ne znači.

Noseći Gerdinu torbu, odmah zatim se pojavio i Tom. Zastao je na drugoj strani ulice i lice mu se smrklo kad je ugledao prijeteći natpis na staklu. Prešao je ulicu i ušao u ured zalupivši vratima. Nekoliko trenutaka je nervozno šetao gore-dolje po prostoriji, mrmljajući i gundajući nešto sebi u bradu.

– Pripazi malo na svoj tlak, Tome. Nemoj dopustiti da te dotuku – dobaci mu Johnny.

– Ništa oni meni ne mogu! – odvratio je Tom neobično glasno. Zatim se nasmijao shvativši da nepotrebno viče. – Pa dobro, možda nešto i mogu.

– I što sada? – upitao je Johnny.

Tom ga je neko vrijeme proučavao.

– Ti se najprije naspavaj. To je u ovom trenutku najvažnije.

– Da, dobro će mi doći – potvrdi Johnny. Okrenuo se pre-

ma Gerdi. – Otpratit ću te do hotela.

Krenula je prema vratima a Johnny za njom.

– Ostani ovdje. Ja ću je otpratiti – Tom će hitro, uzevši Gerdinu torbu.

Gerda se zbunjeno zagleda u Johnnyja pa u Toma.

– U redu – progunda Johnny. Poljubio je Gerdu nježno u usta. – Vidjet ćemo se sutra.

– Budi oprezan, Johnny.

– Bit ću.

Tom i Gerda su otišli.

Neko vrijeme je Johnny ostao kod prozora promatrajući sumornu ulicu. Bilo je kasno poslije podne. Nebo je bilo sivo a sunce skriveno iza oblaka.

Pratio je pogledom Toma i Gerdu dok su se udaljavali niz ulicu. Znao je zašto je Tom zahtijevao da on otprati Gerdu. I on je osjetio neprijateljstvo kojim su je ljudi promatrali.

Johnny stisne usne. Njegovi sugrađani su ga mrzili. Nisu mu vjerovali i bojali su ga se. Mrzili su i svakoga tko je bio s njim. Pogotovu su bili netrpeljivi prema Gerdi, jer nije imala nikakvih predrasuda o njegovoj rasi.

Tom je shvatio, prije nego Johnny, da je Gerdino druženje s Johnnyjem za nju opasno. Trebalo je da je naglasio da ostane u Collinsvilleu.

Bilo je prekasno da se sada o tome razmišlja, ali nije bilo prekasno da se Johnny neko vrijeme drži podalje od nje, bar dok se gnjev u gradu ne smiri.

Johnny se okrenuo od prozora i prišao peći. Naložio je vatru i ostao na trenutak pred otvorenim vratašcima peći grijući promrzle ruke.

Osjećao je hladnoću u cijelom tijelu. Donekle je to bilo i zbog iznemoglosti od udaraca i slomljenih rebara, donekle zbog straha i zebe koje su ga obuzimali a donekle i zbog saznanja da su događaji u Box Elderu poput lavine, da postaju sve teži i opasniji.

Da su neprilike prestale, grad bi se smirio za nepunih tjedan dana. Ali ako bude još ubojstva...

Umornim korakom udaljio se od peći i prišao ležaju. Sjeo je, izuo čizme i legao. Gledao je neko vrijeme u strop i zadrijemao.

Nije prošlo ni nekoliko minuta, a već se probudio s trzajem. U snu je ponovo doživio očajničku jurnjavu prema vatri u kojoj je Hunsicker do usijanja zagrijavao željezo za žigosanje. Vidio je iznova Gerdu, njezino uplašeno lice i Hunsickera kako joj se približava s užarenim željezom...

Okrenuo je glavu i smrknuto pogledao kroz prozor. Što se dogodilo s mirnim gradićem koji je tako dobro poznao? Što je ušlo u te ljude? Kako se za samo tjedan dana mogla razviti tako žestoka mržnja?

Ponovo je zatvorio oči ne uspijevajući ih držati otvorene. Cijelo tijelo ga je boljelo. Rasječeno uho koje mu je doktor zašio peklo ga je i od njega je osjećao bol u cijeloj glavi.

Ono što sam sebi nije mogao priznati bilo je to da se mržnja koju su iskazivali njegovi sugrađani nije mogla razviti u samo tjedan dana. Morala je postojati otprije, pritajena, jer do sad nije bilo prilike da se iskaže.

Ta ga je pomisao oneraspoložila. Možda ljudi ipak imaju pravo, pomislio je ogorčeno. Možda mu je zaista mjesto u rezervatu zajedno s njegovim sunarodnjacima. Bio je glup kad se ponadao da bi se mogao oženiti Gerdom i živjeti kao i ostali.

Nije ni sam znao koliko dugo je tako ležao i razmišljao. Na kraju je ipak zaspao. San mu je međutim bio isto tako nemiran kao i misli prije njega. Sanjao je kako progoni de Loacha, zatim pucnjavu koja je završila de Loachovom smrću, potragu za Chavezovim tijelom i tragove ubojice koji su vodili prema gradu.

Netko je vrištao. To ga je probudilo.

Nije to sanjao. Ulična vrata bila su otvorena i neka žena je stajala na njima...

Johnny je sneno treptao. Sjeo je i spustio noge na pod. Nekoliko trenutaka je gledao u ženu s nerazumijevanjem.

Tada je prepoznao tu ženu. Bila je to udovica Ioyda Carlina. Vidio ju je mnogo puta proteklih godina na škripavom sjedalu žutih kola s Floydom Carlinom. Često su zajedno dolazili u grad.

– Ubio si ga! – kriknula je. – Ubio si ga iz osвете, kao što si ubio i Chaveza i de Loacha!

Johnny odmahne glavom. Žena je od glave do pete bila u crnini. Pretpostavljao je da je došla ravno s groblja, gdje se upravo pokopali Floyda. Šešir joj se nakrivio a kosa pod njim bila je raščupana. Oči su joj bile pune mržnje, lice blijedo a usne stisnute u grču.

Ocijenio je da može imati oko šezdeset godina. Ali bila je snažna i žilava. U rukama je držala dvocijevku.

Uperila ju je utočno u Johnnyja, toliko točno da nije mogla promašiti. S te udaljenosti napravila bi na njemu rupu veliku kao šaka.

Trudio se da se rasani i da razdvoji stvarnost od svojih snova. Ne ustajući, pazeći da ne načini kakav suvišan pokret, reče:

— Ja ga nisam ubio, gospodo Carlin. Nisam ga vidio već nekoliko tjedana.

— Lažeš, ubojico!

Ruke su joj drhtale od težine puške, straha i gnjeva. Znao je da bi puška bez obzira na to što on govori mogla opaliti svakog trena. A nije bilo načina da se obrani. Njegov revolver, čak da ga je i htio upotrijebiti, visio je o klinu nekoliko metara daleko od njega.

— Gospodo Carlin — reče blago — govorim vam istinu. Ja sam išao u potjeru za de Loachom i ubio ga, ali tek pošto je on tri puta pucao na mene. Tom je išao sa mnom do mjesta na kojem smo našli Chaveza. Pratili smo njegova konja i pokušali odgonetnuti tragove. Chavez nije ubijen tamo gdje smo ga našli. Ubijen je na nekom drugom mjestu i donesen na moj trag, kako bi se činilo da sam ga ja ubio.

Sjedeći na rubu ležaja, gledao je u nju. Bilo je očito da se ona pokušava prisiliti da povuče obarač.

Žarko je želio da se pojavi Tom. Jedino ga je on mogao spasiti. Vidio je da neće moći odvratiti Carlinovu ženu od na-

mjere da ga ubije. Što je više govorio, njezin pogled je bio sve mračniji i bjedniji. Ipak, pokuša još jednom.

— Tom je šerif u ovom kraju već petnaest godina, gospodo Carlin. Čuvao je zakon sve to vrijeme i neće ga prestati čuvati ni sada. Ako sam zaista kriv za sve to za što me optužujete, Tom će se pobrinuti da mi se za to sudi.

Nervozno je trzala usnama prije nego što je ponovo progovorila.

— Neće! On to neće učiniti! Nije vas uhapsio zbog ubojstva Chaveza a ni zbog Floydove smrti!

— Ali uhapsit će vas ako me ubijete.

— Mislite li da me briga za to? Mislite li da sada još imam razloga za život? — oči su joj bile pune suza. — Floyd a više nema. On leži na groblju, a ja sam potpuno sama. Zar mislite da samo tako mogu otići u onu praznu kuću? Ne tiče me se što će biti sa mnom.

Johnny uzdahne. Bilo je uzalud govoriti. Žena je već dosegla granicu kad joj je preostalo jedino da zapuca.

— Možda će onda biti najbolje da učinite to što namjeravate, gospodo Carlin — reče Johnny tiho. — Ako ste mi već sudili i osudili me, onda izvršite kaznu. Samo, što će biti ako se ustanovi da nisam ubio Floyda? Kako će vam onda biti?

— Učinio si to! Znam da jesi! Znam!

Nije skidao pogled s njezine desne ruke. Još trenutak i ruka će se pokrenuti. Ured će potresti strahovit prasak i ispuniti dim. Ali on neće čuti prasak i

osjetiti dim. Ležat će na svom ležaju nepokretan, sav u krvi.

Vani se već gotovo spustio mrak. Svježi večernji zrak ulazio je kroz vrata. S njim dopre i zvuk brzih koraka i povika...

Johnny se prisilio da pogleda na ulicu. Topot kopita bio je sada glasniji a glasovi bliži. Ugleđao je zatim Ernsta Hunsickera sa zavojem na glavi kako s nekolicinom pratilaca ulazi u grad. Zaustavio je konja na sredini ulice pred šerifovim uredom. Njegovi pratioci također su stali.

Johnny ponovo pogleda gospodu Carlin upravo u trenutku kad se okrenula i pogledala iza sebe.

Bila je to jedina prilika. Za sekundu ili dvije Hunsicker će uletjeti u ured... ili će se žena okrenuti i zapucati...

Johnny je ustao s kreveta u snažnom zaletu odgurnuvši se objema rukama. Sa čarapama na nogama okliznuo se na podu.

Žena naglo okrene glavu a prst joj istovremeno povuče obarač...

Začuje se pucanj i prostoriju ispuni dim. Johnny osjeti kako ga je nešto bocnulo sa strane.

Znao je da neće stići do žene prije nego što ponovo opali. Bio je tek na polovici prostorije...

No ona nije računala na snagu oružja i nije očekivala trzaj. Puška joj je izletjela iz ruke i ona zatetura prema zidu.

Johnny se doslovce zaletio u nju i prikovao je za zid. Istog časa je postao svjestan da je pred njim staro i slabo stvorenje. Bila je najednom veoma zbunjena i uplašena.

— Oprostite, gospodo Carlin

— reče Johnny. — Jesam li vas ozlijedio?

Nije mu odgovorila. Gledala je samo u pušku koja je ležala kraj njegovih nogu.

On je nogom odbaci daleko preko sobe.

— Idite kući, gospodo Carlin — nastavio je. — Naći ćemo čovjeka koji je ubio Floyda.

Digla je pogled. Iznenadila ga je mržnja u njezinim očima. Dođirnuo joj je ruku, a ona se trgne i povuče prema vratima. On ih zatvori za njom i navuče rezu.

Odahnuo je. Odjednom shvati da mu se čitavo tijelo kupava u znoju a ruke drhte. Pogleda u strop. Bio je prilično oštećen od sačme koja se u njega zabila. Komadi žbuke i prašine još su padali na pod.

Uzeo je šalicu, prišao peći i napunio je kavom. Bila je loša. Lice mu se iskrivilo dok ju je zamišljeno pijuckao razmišljajući kako se mržnja širi cijelim krajem poput opasne zaraze.

X

Na ulici su se oko udovice Floyda Carlina okupili Hunsicker i njegovi pratioci. Hunsicker ju je suosjećajno obrglio. Na Johnnyjevu licu pojavi se izraz gadenja. Kad ga je posljednji put vidio, Hunsicker je u ruci držao užareno željezo za žigosanje i približavao se drugoj ženi koja je bila bespomoćna...

Pitao se nije li Hunsicker ubojica, no sumnjičavo je odmahnuo glavom. Hunsickerov bijes bio je isuviše jak a da bi bio glumljen. Osim toga on je svemu prilazio izravno. Bio je možda kadar ubiti, jednog po jednog, ljude koji su s njim su-

djelovali u napadu na Bear Claw, ali nije bio dovoljno lukav da bi uspio prebaciti krivnju na Johnnija.

Gospoda Carlin je gorko plakala. Hunsicker je poslao Roya Beesona da je otprati prema hotelu. Zatim se okrenuo svojim ljudima.

Nekolicina onih koji su sudjevali u napadu na indijansko selo bila je u grupi: Tony Barletta, Jake Fahnstock, Rene Le Gros i Hunsicker, dakako. S Beesonom ih je bilo pet. De Loach, Carlin i Chavez bili su mrtvi. Bradford Gore bio je u glavnom gradu. Karl Ashbury je bio jedini koji nije bio uračunat. Johnny bespomoćno zatrese glavom. Bilo koji od tih ljudi vani mogao je biti kriv za Chavezovu i Carlinovu smrt.

Kroz zatvorena vrata čuo je Hunsickerov prigušeni glas:

— Izvucimo ga odmah iz ureda dok još nema Ormsbyja da mu pomogne! Možemo ga objesiti dok Tom stigne!

Johnny se uputi preko prostorije i uzme sačmaricu. Dohvati metke sa sačmom, otvori pušku i napuni je. Stavi zatim pušku na stol, sjedne i nali je još jednu šalicu kave. Ruka mu je malo podrhtavala, ali ne toliko da bi prolio kavu.

Nije vjerovao da će Hunsicker sa svojim ljudima pokušati da provali vrata. Morali su znati da će se Johnny braniti, a teško da bi itko od njih riskirao život samo zato što to Hunsicker zahtijeva.

Johnny ih je promatrao kroz prozor mračna lica. Razmišljao je kako nema svrhe okrivljavati zbog mržnje i straha sve one koji su bili u Bear Clawu. Oni

su ga se bojali. Vjerovali su kao i on da Carlinova i Chavezova smrt nije 'slučajnost. Svaki od njih se pitao nije li on naredni koji će umrijeti nasilnom i neobjašnjivom smrću.

Ali drugi... stanovnici gradića i rančeri kojih je bilo najviše u neprijateljski raspoloženoj gomili iako se nisu imali čega bojati, zašto su oni bili najspremniji da ga linčuju?

Zato što su mrzili Indijance, pretpostavljao je Johnny. Drogog razloga nije moglo biti.

Osjetio je kako se opušta jer je upravo u tom trenutku ugledao Toma kako dolazi niz ulicu. Vidio je bijes na njegovu licu i

u sebi se osmjehnuo. Uozbiljio se kad je Tom prišao bliže. Prešao je prostoriju i dohvatio pušku. Otkočio ju je i stavio prst na obarač.

Tom će vjerojatno rastjerati grupu bez njegove pomoći. Ali, ako se itko pokušava suprotstaviti...

Stigavši do izazivača, Tom se zaustavi pred njima, oštro ih odmjerivši.

— Gubite se odavde! — povikao je. — I to smjesta!

Na trenutak se nitko i ne pomakne. Sve su glave bile okrenute prema njemu.

— Odlazite, pasji sinovi! Odmah!

Svi su bili naoružani. Većina je u rukama imala pušku ili revolver. Tom je nosio revolver, ali nije ga ni pokušao izvući. I ne bi ga izvukao osim ako bi netko pokušao zapucati na njega, pomisli Johnny.

Prvo su skrenuli poglede u stranu. Zatim su počeli gledati

u zemlju, da bi se na kraju mrmljajući stali razilaziti.

Ljutit, Tom je stajao na istom mjestu dok se svi nisu udaljili na konjima ili vodeći konje na uzama. Zatim se okrenuo i ušao u svoj ured. Zalupio je vrata i prišao peći. Ispružio je ruke nad vatru. Pogledao je najprije žbuku na podu a zatim rupu na stropu.

— Čuo sam pucanj — progundao je mrko — ali sam u tom trenutku bio na prvom katu hotela.

— Bila je to Carlinova žena — reče Johnny.

— Jesi li ozlijeđen?

— Nešto me pogodilo po strani.

Johnny izvuče košulju iz hlača i ispitivački je pogleda. Opi-pa zavoje a onda ispruži dlan. Na njemu su ležala dva zrna sačme.

— Pretpostavljam da su ih zavoji zaustavili. Osjetio sam nešto kao ubod.

Proučavao je Tomovo lice u posljednjem odsjaju dnevnog svjetla koje je dopiralo s već gotovo mračne ulice. Vidio je na njemu nešto što nikad prije nije zapazio. Ne na licu Toma Ormsbyja.

Bio je to strah. Opazio ga je u stisnutim rubovima Tomovih usana. Odjednom je shvatio da to nije bio strah za vlastiti život. Bila je to bojazan da će unatoč svemu što poduzme ipak izgubiti kontrolu nad događajima.

— Želio bih više od ičega na svijetu da znam što se to zapravo događa — reče Tom.

— Odgovor je možda u Carlinovoj kući. Kad bismo uspjeli otkriti tko ga je ubio...

— To je jedini način da zaustavimo nemile događaje.

— Misliš li da su me Ernst i njegovi ljudi zaista htjeli ubiti?

— Ne — odmahne Tom glavom — ne mislim. Svjesni su da ćeš se ti nakon svega onoga u Collinsvilleu i te kako braniti, a sumnjam da su već sada spremni za pravi okršaj. Ali bit će ako još netko od njih bude ubijen.

— Onda je najpametnije da odmah krenemo prema Carlinovoj kući. Moramo pronaći ubojicu prije nego što još nekoga ubije.

Tom zamišljeno potvrdi. Proučavao je Johnnyja.

— Mrsko mi je što moraš jahati u ovakvu stanju. Ali nipošto te ne namjeravam ostaviti sama u gradu nakon svega što se dogodilo.

— Znači, sumnjaš da bi opet nešto mogli pokušati.

— Prestani mi stavljati riječi u usta — Tom će nervozno.

Johnny zašuti.

— Idem po konje — progundao Tom. — Neće nam to mnogo koristiti. Bit će mrak kad stignemo i sumnjam da ćemo još naći kakvih tragova. Previše se ljudi vrzlo oko Carlinove kuće poslije ubojstva.

— Uzet ću svjetiljku — reče Johnny.

Tom je kimnuo, zagledao se na trenutak u Johnnyja, a zatim se okrenuo i izašao. Johnny je uzeo svjetiljku i napunio je petrolejem. Tom je barem prestao sumnjati, pomislio je.

Obukao je kaput, stavio šešir na glavu, uzeo s police pušku i napunio je. S jedne i druge strane ulice već su gorjela svjetla kad se Tom vratio. Johnny je

izašao i zaključao vrata. Stavio je pušku u navlaku na sedlu i držeći svjetiljku uzjahao.

Tom je šutke jahao prvi. Krenuli su cestom prema Carlinovu domu ostavljajući za sobom osvijetljeni gradić.

Jak vjetar puhao je sa sjevera donoseći miris snijega. Johnny pomisli kako čak i vrijeme ide ubojici na ruku. Ako padne snijeg, neće nigdje ostati nikakva traga.

Pred njim je jahao Tom, pogrbljen i šutljiv. Johnny je pomislio na Gerdu. Nadao se da će u hotelu biti sigurna. Pitao se kako će sve to završiti. Možda bi bilo najpametnije da s Gerdom napusti zemlju prije nego što se još nešto dogodi. Da on ode, Tom bi možda uspio pronaći ubojicu i izvesti ga pred sud.

Ali bila mu je mrska pomisao na bijeg. Znao je, ako ode ubojstava više ne bude, da će svi biti sigurni da je on krivac. Ako ih pak bude, mislit će da se potajno vratio.

Osim toga Tomu je sada zaista bio potreban. Tko god da je ubojica, dovoljno je hladnokrvan da ubije Toma iz zasjede ako mu se ovaj suviše približi.

Johnny se smrkne. Ne, neće bježati. Ostat će dok god bude mogao.

Kilometri su ostajali za njima. Stigli su do Carlinove kuće upravo kad su prve pahuljice zalepršale u zraku.

Tom je sjahao kod ograde Carlinova dvorišta. Sjahavši, Johnny iskoristi konja kao zaklon da upali šibicu i svjetiljku. Noseći svjetiljku, prelazio je s jedne na drugu stranu puta pažljivo proučavajući tlo. Na

njemu je bilo mnogo različitih tragova, ali nijedan pri tako slabu svjetlu nije bio jasan.

Johnny se okrenuo prema Tomu. Šerif je bio namršten.

— Hajde da napravimo krug — predloži Johnny.

Tom tmurno pristane i uputiše se pješice u obilazak. Johnny, koji je išao sprijeda, uputi se prema sjeveru uz Carlinovu ogradu. Došao je do ugla udaljenog oko osamsto metara od ulaza. Nije vidio nikakva traga.

Vratio se po svom tragu, a zatim pošao uz Carlinovu južnu ogradu. Došao je do ugla i tu zastao proučavajući tlo.

— Šest jahača prošlo je ovuda u različito vrijeme — reče, podižući pogled. — Mogao je to biti bilo koji od njih ili nijedan. To nam nimalo ne može pomoći.

— Toga sam se i bojao. No ovo je prečac do kuće.

— Da, skraćuje put između kuće i grada za oko pola kilometra. I sam sam se koristio njime.

— Pretpostavljam da nema potrebe da idemo do kuće.

— Gdje su ga našli?

— Uz sjenik, odmah pokraj štaglja. Bio je pogođen u leđa trideseticom.

— S velike udaljenosti, znači.

— Da.

— I ne možemo ustanoviti kako je bio okrenut kad su ga ubili?

— Bojim se da ne možemo. Znaš kako se ljudi uzbude kad se nešto takvo dogodi.

— Tko ga je našao? Žena?

— Ne. Dave Nelson. On je radio za Floyda.

Johnny ugasi svjetiljku. Krenuo je zatim šutke uz ogradu do svog konja. Tom je polako

išao za njim. Kad su stigli do ulaza, već je padao gust snijeg. Johnny je uzjahao slijedeći Toma na povratku u grad.

Pred očima mu je neprestano lebdjela slika Tomova prestrašena lica što ga je vidio tog popodneva. Nešto čudno i neobjašnjivo događalo se u tom kraju. Kao da su se duhovi mrtvih iz Bear Clawa digli da se osvete svojim ubojicama.

Ledeni srsi prostruje niz Johnnyjevu kičmu na tu pomisao, iako je znao da je besmislena. Duhovi ne pucaju iz puške. Duhovi ne jašu konje i ne ostavljaju tijela ubijenih tamo gdje žele da budu nađena.

Ubojica je bio i te kako stvaran. Bio je to netko tko je imao razloga da želi da svi koji su sudjelovali u masakru budu mrtvi.

Ali kako ga pronaći prije nego što bude prekasno? Kako ga pronaći kad je svako ubojstvo kod onih preostalih stvaralo takvu paniku da su i sami bili spremni ubiti? Johnny bespomoćno odmahne glavom. Snijeg je padao nošen snažnim nalletima vjetra. Za nekoliko minuta tlo je bilo bijelo.

XI

Jahanje kroz oluju nalikovalo je na jahanje kroz oblake visoko nad zemljom. Tlo se gotovo i nije vidjelo. Sve što je Johnny mogao razabrati bili su oblaci pahuljica koje je vjetar kovitlao i nejasna silueta Toma Ormsbyja koji je jahao pred njim.

Johnnyju je glava klonula na prsa i na trenutak je sklopio oči. Svladao ga je umor. Bol nije prestajao. Slomljena rebra bojljela su ga pri svakom pokretu

poput uboda noževa što se zabadaju u tijelo a vlaga i hladnoća pojačavale su bol u uhu.

Što se to tako naglo dogodilo s njegovim ugledom koji je stekao? Kao da ga nikad i nije imao. Nestao je poput dima. Sve što je ostalo bilo je ogorčenje i stara mržnja koju su bijelci osjećali prema Indijancima.

Malo je zadrijemao. Kad se probudio, snijeg je gotovo sasvim stao. Mjesec je na trenutak provirio između oblaka i obasjao zemlju srebrnim sjajem. Više nisu jahali među oblacima pahuljica. Stijene, grmlje i po koje drvo jasno su se ocrtavali na bijeloj podlozi.

Po okolici je Johnny odmah uspio odrediti koliko su udaljeni od grada. Preostalo im je još nešto više od kilometra.

Kako su se približavali, u Johnnyju je rasla nelagodnost. Grad se još skrivao iza uzvišice što je ležala pred njima.

Zbunila ga je ta nelagodnost. Znao je iz iskustva da je za nju uvijek bilo nekog razloga. Je li se što dogodilo Gerdi? Ta pomisao ga je uplašila.

Potjerao je konja. Žurio je toliko da je stigao Toma koji je bio pred njim. Onda se postidio i ponovo zaostao.

Pucnji su jasno, zlokožno i neočekivano prekinuli večernju tišinu. Johnny je hitro sjahao izvukavši istovremeno pušku iz navlake.

Valjao se u snijegu pokušavajući se sakriti iza stijena kraj puta. Osvrnuo se i ugledao Tomova konja kako stoji bez jahača.

— Tome! — glas mu je snažno odjeknuo u tišini. — Jesi li čitav?

Jedini odgovor bilo je krkljanje. Johnny počne puzati u smjeru iz kojeg je dopirao taj zvuk.

Šerif je ležao licem prema zemlji na sredini ceste. Johnnyja obuzme panika kad je položio ruku na Tomovo rame.

— Tome, jesi li pogoden?

Tom ne ispusti glasa Johnny brzo posegne za njegovom rukom i opipa mu puls. Bio je usporen, ali pravilan.

Johnny odahne. Polako okrene Toma na leđa. Na mjestu na kojem je ležao ostala je tamna mrlja.

Na prsima ispod srca, bila je rana. Ne, zaboga pomisli očajnički Johnny. Rana na prsima je uvijek ozbiljna. Mogla je biti kobna.

Na trenutak ga ispuni bijes. Podigao je glavu i gledao u smjeru iz kojeg ispaljen hitac. Mogao je uhvatiti ubojicu. Mogao je slijediti njegov trag još večeras. Mogao je baš sada riješiti cijeli slučaj jednom zauvijek.

Ali uz kakvu užasnu cijenu! Ako ostavi Toma da tu leži, bit će sigurno mrtav dok se vrati.

Johnny čvrsto stisne usne. U njemu nije bilo dvoumljenja. Hvatanje ubojice, čak i ovog ubojice, nije se moglo usporediti s Tomovim životom.

— Čuješ li me, Tome? — upitao je.

— Da, čujem te.

— Kako se osjećaš?

— Loše. Prsa gotovo i ne osjećam.

— Do grada imamo samo kilometar. Ako ti pomognem da se uspneš na konja...

— U redu.

Johnny nije znao postupa li

kako treba. Dizati Toma i pustiti ga da jaše cijeli kilometar možda nije smio. No da ga ostavi, sigurno bi umro.

Uz to je ubojica vrebao. Ako ni se Johnny otputio po doktora, ubojica bi mogao završiti što je počeo.

Ustao je i pošao po konje koji su stajali malo dalje. Doveo ih je.

Pomogao je Tomu da se digne, stavio mu nogu u stremen i polako ga podigao na sedlo. Tom se zanjihao držeći se objema rukama za jabučicu sedla. Sjedio je pognut, teško dišući.

Johnny ga uspravi. Nakon nekoliko minuta Tom podigne glavu.

— Sad mi je bolje — reče promuklo.

Uzjahavši, Johnny je polako vodio za sobom Tomova konja.

U ogromnoj snježnoj pustoši nije bilo nikakva drugog zvuka osim zavijanja vjetra. Nikakav pokret osim kovitljanja snježnih nanosa na tlu nije narušavao mir.

Johnny nije vidio ubojicu i njegova konja. Nije čuo nikakva zvuka osim pucnjave.

Kojeg je od njih dvojice čovjek iz zasjede namjeravao ubiti, pitao se. Svi su znali da Tom uvijek jaše na čelu. No Johnny je potjerao konja naprijed upravo u trenutku kad su odjeknuli pucnji... Ubojica je mogao pomisliti da će on krenuti prvi. Meci su možda bili namijenjeni njemu.

Neprestano se okretao i zabrinuto pogledavao Toma. Tom je već bio ranjavan, ali nikada ovako i to je plašilo Johnnyja. Bojao se da neće na vrijeme sti-

ći u grad, da je rana preteška.

Osjećao je kako ga u grlu guši a u očima pecka. Tom ga je našao u Bear Clawu kad su mu bile dvije godine. Često mu je pričao kako je morao trčati za njim po cijelom selu prije nego što ga je uspio uhvatiti. Johnny je bio žilav poput divljeg zeca, znao je reći Tom.

I odgojio ga je kao da je njegovo dijete. Njihov odnos oca i sina bio je više nego krvna veza, mislio je Johnny. Među njima nije bilo srodstva, ali je bilo bliskosti, razumijevanja, ljubavi i poštovanja. Osim razlike u rasi u svemu su drugom bili slični.

Johnnyju se činilo da je Tom zadovoljan njime i to mu odmah popravi raspoloženje.

Tom je kliznuo postrance. Johnny odmah stane, vrati se i uspravi ga.

— Jesi li dobro? Nismo daleko — reče zabrinuto.

Tom ne odgovori, samo se još jače nagne u stranu.

Johnny prijaše Tomu, prebaci jednu nogu preko njegova konja i sjedne u sedlo iza njega. Sad ga je mogao držati jednom rukom.

Vodeći svog konja i jašući Tomova, krenuo je prema gradu.

Sjahao je podno stubišta liječnikove kuće.

— Doktore! Hej, doktore! — povikao je. — Dodite brzo dolje! Treba mi pomoć!

Prošlo je nekoliko trenutaka dok nije ugledao svjetlost na vrhu stepenica. Trenutak kasnije liječnik je sišao niz stepenice u papučama i pidžami, ogrnut kaputom.

Zajedno su skinuli šerifa s konja. Zatim su mu pomogli da se usigne uz stepenice. Položili su ga na operacioni stol a Johnny mu je podigao noge i počeo izuvati čizme.

Lice Toma Ormsbyja bilo je sivo. Košulja na prsima bila je natopljena krvlju. Disao je teško i bio je u nesvijesti.

Dok mu je Johnny izuvao čizme, ruke su mu žestoko podrhtavale. Oblizivao je suhe usne. Samo da poživi, samo da poživi, u mislima je neprekidno ponavljao. Zaboravio je na grad, na ljude i na ubojstva posljednjih nekoliko dana. Zaboravio je i na čovjeka koji je pucao na njih prije pola sata. Jedini koji je postojao u tom trenutku bio je bespomoćni Tom Ormsby. I liječnik, čije se lice zabrinuto mrštilo dok je hitrim prstima spašavao ranjenika.

XII

Kad su s Toma svukli košulju, Johnny je napokon mogao vidjeti kolika je rana. Nije bila velika, ali je iz nje tekla krv. Osjetio je kako mu se želudac grči. Liječnik je očistio ranu i zatim uzeo škare za vadenje metaka.

— Zaboga, idi i sjedni negdje! Ako mi budeš trebao, pozvat ću te.

Johnny kimne. Oteturao je preko sobe i sjeo u kožnati naslonjač. Obuzela ga vrtoglavica i on spusti glavu među koljena. Ostao je u tom položaju dok vrtoglavica nije prošla.

Prisilio se da ponovo pogleda u liječnika a zatim u Toma, koji je mirno ležao na stolu. Okrenuo je zatim glavu na drugu stranu. Pomislio je kako bi sada

mogao krenuti u potragu za čovjekom iz zasjede, ali odmah je shvatio da bi to bilo uzalud. Snijeg je već pokrio tragove.

Bili su opet na početku. Znali su samo da je ubojica na slobodi, ali nisu znali tko je on. A protiv nepoznatog se ne možeš boriti.

To što je netko pucao na Toma neće s Johnnyja skinuti sumnju da je ubio Carlina i Chaveza. Ljudi će zaključiti da je onaj tko je pucao na Toma vjerojatno htio ubiti Johnnyja. Bilo je mnogo onih koji bi ga rado vidjeli mrtva. Hunsicker, na primjer. I ljudi koji su s njim bili u Coloinvilleu. Čak i udovica Floyd a Carlina, iako je bilo malo vjerojatno da je ona pucale na Toma.

U stvari, zaključio je Johnny, čovjek iz zasjede vjerojatno je želio ubiti njega. Nije bilo razloga zbog kojeg bi itko želio ubiti Toma.

Johnny je odmah došao i do drugog logičnog zaključka. Dok god je on u Box Elderu, Tomov život će biti u opasnosti. I Gerda će biti u opasnosti samo zato što je vezana uz njega.

Nagnut nad Tomom, liječnik se počeo znojiti. Kapljice znoja izbile su mu po licu. Nekoliko puta je rukavom obrisao čelo.

Na kraju se ipak začuo oštar zvuk škara koje su dohvatile metak. Trenutak kasnije metak je zazvečao u metalnoj posudi.

Liječnik je prešao sobu i oprao krv s ruku. Uzeo je zavoje i alkohol i ponovo se vratio Tomu. Johnny je očajnički želio da postavi pitanje koje ga je mučilo otkako su došli, ali se nije

mogao odvažiti bojeći se odgovora.

— Je li šada u redu? — upita napokon bojažljivo. — Oporavit će se, je l' te, doktore?

Liječnik okrene glavu.

— Otkud, do đavola, da to znam! — no brzo mu se izraz lica smekša i doda: — Naravno, Johnny. Izvući će se ako sve bude u redu. Zadržat ću ga u ordinaciji i brinuti se o njemu dok ne bude izvan opasnosti.

Johnny kimne. Od olakšanja osjeti slabost. Liječnik je i dalje previjao ranu.

— Koliko dugo? — upitao je Johnny na kraju. — Ovakve rane dugo zacjeljuju, je l' te?

— Možeš se u to kladiti — progunda doktor. — Proći će nekoliko tjedana prije nego što bude mogao sjesti, pa onda mjesec dok prohoda i još dva ili tri dok ponovo počne raditi.

— To sam i mislio — odvrati Johnny.

Liječnik zakima.

— To te stavlja u neugodan položaj.

Johnny nijemo potvrdi.

— Netko će morati voditi šerifov ured dok se Tom bude oporavljao. Samo, ne vjerujem da će grad dopustiti da to budem ja.

— Imaš li ikakvih pretpostavki o tome tko bi mogao biti iza ubojstva Carlina? — upitao je liječnik.

Johnny je odmahnuo glavom. Ustao je i prišao stolu. Gledao je neko vrijeme u Tomovo lice i snažno tijelo.

— Da ti pomognem prenijeti ga do kreveta? — upitao je.

— Da.

Na operacionom stolu ležale su štake za pomoć onima koji

su u gipsu. Liječnik ih prenese u susjednu sobu i položi uz krevet. Podigli su zatim Toma i položili ga na ležaj.

— Koliko će mu vremena trebati da se osvijesti? — upitao je Johnny.

— Možda do jutra. Dodi ujutro.

— U redu — oklijevao je Johnny trenutak, a zatim muklo reče: — Hvala, doktore! Učinili ste mi mnogo.

— Znam. I meni je vrlo drag.

Johnny je krenuo prema vratima.

— Sretno! — dobacio mu je liječnik.

— Da, trebat će mi mnogo sreće — nasmiješi se Johnny.

Vani je puhao jak vjetar i padao snijeg. Duž ulice je gorjelo samo poneko svjetlo. Nikoga nije bilo na ulici. Johnny je ipak nekoliko trenutaka ostao na vrhu stepenica pažljivo motreći ulicu. Netko ga je prije kratkog vremena pokušao ubiti i promašio. Pokušat će vjerojatno opet.

Zatekao je sebe kako upravo priželjkuje da se to dogodi. Želio je više od svega uhvatiti čovjeka koji je pucao na Toma i umalo ga ubio. Želio se dočepati toga čovjeka više nego Carlinova i Chavezova ubojice.

Konji su stajali u blizini i uzde su im se slobodno njihale na vjetru. Uzjahavši svog konja i vodeći Tomova za sobom, uputio se prema staji. Ostavio je svakog u njegovu pregratku, dao im sijena i polako krenuo prema hotelu. Bilo je već kasno, ali Gerda će sigurno željeti da zna što se dogodilo Tomu.

Koračajući polako kroz snjež-

nu vijavicu, Johnny se osjećao osamljeniji nego ikad u životu. Nikad se još nije dogodilo da Toma nije bilo kad ga je Johnny trebao.

A sada ga nije bilo. Johnny je bio sasvim sam.

Da je situacija bila normalna, to mu ne bi smetalo. Bio je dovoljno dugo Tomov zamjenik i znao je obavljati šerifov posao. Znao je da će Carlinov i Chavezov ubojica prije ili kasnije počiniti grešku. A tada više neće biti borbe protiv nepoznatog.

Ono što ga je najviše brinulo bilo je ponašanje njegovih sugrađana i ljudi iz okolnih krajeva. Sumnjao je da će mu dopustiti da obavlja Tomov posao dok se ovaj bude oporavljao. Ako je suditi po ponašanju iz prethodne večeri...

Došao je do hotela i ušao praćen oblakom pahuljica i snažnim vjetrom. Zatvorio je vrata, otresao na otiraču snijeg sa čizama i prošao kroz predvorje do recepcije. Recepcionar je bio mladić blijeda lica Julius Grout.

— U kojoj je sobi gospodica Hoffman? — upitao je Johnny pospanog Grouta.

Grout je očito čuo neke od priča što su kružile po gradu. Pogledao je Johnnya kao da je ovaj namazan ratničkim bojama. Johnny je iznenada osjetio snažan poriv da ispusti ratni poklič. Odupro se, nasmijavši se u sebi.

— Soba broj četrnaest gospodine Ormsby — reče Grout.

— Hvala — Johnny se okrene i uputi uz stepenište.

— Skoro će ponoć. Gospodica Hoffman spava — dobacio je Grout.

Johnny se okrenuo i zagledao u Grouta podrugljivom žestinom.

— A ja ću je probuditi. Protivite li se možda?

— Ne gospodine. Samo izvolite.

Popeo se uz stepenice. Bio je na kraju snage. Protekli dani bili su vrlo naporni, počevši od tučnjave u Collinsvilleu do večerašnje pucnjave u Toma. Nadao se da će bar noćas uspjeti da uhvati nekoliko sati sna.

Zakucao je najprije tiho na Gerdina vrata, a zatim jače.

Čuo je kako je krevet zaškri-pao a zatim se iza vrata javio prigušen glas:

— Tko je?

— Johnny.

Vrata su se otvorila i on je ušao. Soba je bila u mraku, jedino je tračak svjetla dopirao kroz prozor s ulice.

Osjećao je Gerdin nježan miris i dok je zatvarao vrata, njezine ruke su ga obgrlile oko vrata.

— Johnny, oh, Johnny!

Bio je to gotovo nečujan šapat.

Zagrlio ju je, osjećajući mekoću i toplinu njezina tijela kroz tanku flanelsku spavaćicu. Unatoč umoru osjetio je uzbuđenje. Bila mu je potrebna večeras. I ona je trebala Johnnyja.

— Upali svjetiljku. Moram ti nešto kazati — rekao je.

— Ne, Johnny. Ne — uzvratila je, pripijajući se uz njega.

— Pucali su u Toma — prekinje je gotovo grubo. — Hoćeš li, molim te, upaliti svjetiljku?

Odmakla se od njega. Hitro je prešla preko sobe i upalila svjetiljku. Kad se okrenula u očima su joj bile suze.

— Oprosti, Johnny. Nisam znala.

— Bili smo na Carlinovu imanju da potražimo tragove. Na povratku, kad smo bili oko kilometar daleko od grada, netko je na nas pucao. Jedan metak je pogodio Toma u prsa.

— Je li... Johnny, je li...?

— Nije mrtav. Kod liječnika je. Metak je izvađen i doktor kaže da bi se s malo sreće mogao izvući.

Naglo je sjela. Cijelo tijelo joj je drhtalo kao u groznici. Prekrila je lice rukama.

Prišao joj je i pogladio je po kosi.

— Znao sam da ti to moram reći.

— Mogu li ja kako pomoći? Mogla bih otići prijeko u ordinaciju...

— Možda sutra. Večeras ne možeš pomoći. Liječnik će no-

ćas bdjeti kraj njega.

— Zašto bi netko želio ubiti Toma?

Johnny je slegao ramenima.

Gerda je šutjela nekoliko trenutaka, a onda reče:

— Oni nisu pucali u Toma, je li, Johnny? Pucali su u tebe.

— Zašto to misliš?

— Zar nisu, Johnny?

— Možda i jesu. Ne znam. Neću to znati dok ne otkrijem tko je pucao.

Ustala je i ogrnula se ogrtačem, ali je i dalje drhtala.

— Bojim se, Johnny. Bojim se — prošaputala je.

Želio ju je zagrliti, ali znao je, ako to učini, da noćas neće napustiti ovu sobu. A to, mu se nekako nije činilo u redu s obzirom na to da je Tomov život još u opasnosti.

Okrenula se prema njemu sa-
blasno blijeda lica.

– Odvedi me, Johnny. Odvedi me daleko. Neće ti ionako dopustiti da obavljaš Tomov posao, a ako ostaneš, ubit će te.

– Moram pokušati.

Naglasio je to, kao da je to bio jedini razlog zbog kojeg ostaje. Ali postojao je još jedan. Na Toma su pucali samo zato što je jahao uz Johnnija. Isto to moglo dogoditi i Gerdi ili bilo kome tko bi se slučajno našao uz Johnnija. Čovjek iz zasjede neće odustati. Pokušavat će ponovo i ponovo, dok ne uspije ili dok ga ne uhvate.

XIII

Kad je silazio niz stepenice u predvorje, Johnny baci pogled na sat na recepcionarovu stolu. Bilo je petnaest minuta poslije ponoći.

Zakopčao je kaput i izašao na vjetar i vijavicu. Zastao je nekoliko trenutaka na hotelskoj terasi i osvrnuo se na obje strane ulice. Salun »Buckhorn« očit je još bio otvoren, jer je s te strane kroz snježnu zavjesu dopiralo svjetlo.

Ulica je bila pusta. Johnny je polako, pognute glave krenuo prema šerifovu uredu. Osjećao se poražen i bio mu je potreban san, no progonila ga je pomisao da je čovjek koji je pucao na Toma Ormsbyja tu, pred njegovim nosom, u »Buckhornu«.

Stigao je do šerifova ureda i posegnuo za kvakom. Neočekivani impuls natjera ga međutim, da je ispusti i krene prema salunu.

Otvorio je vrata i ušao. Kaput i šešir bili su mu pokriveni snijegom. Stajao je neko vrijeme

pokraj vrata otresajući snijeg sa šešira, ramena i rukava.

Gotovo istog trena požalio je što je došao. Bio je tu Ernst Hunsicker u glasnom razgovoru s grupom ljudi koja je stajala kraj bara. I ostali što su sudjelovali u masakru u Bear Clawu, koje je Tom rastjerao te večeri, bili su u salunu.

Johnny je u tom času shvatio da je trebalo da ih ostavi na miru. Već to što je obavljao Tomov posao bilo je dovoljno i nije trebalo da ih još i ovako izaziva.

No već je ušao i nije se mogao povući. Prišao je baru, promatrajući lica jedno za drugim i tražeći na njima strah, krivicu ili bilo što po čemu bi mogao otkriti tko je od njih pucao na Toma.

Zapazio je strah u većoj ili manjoj mjeri na svima njima. Zapazio je i mržnju. Ogromnu, slijepu, nerazumnu mržnju. Ali ni na jednom nije zapazio osjećaj krivice ili panike i shvatio je da je uzalud došao.

Prišao je baru. Bio je Indijanc a postojao je zakon koji nije dopuštao da se Indijancu prodaje piće. Nikada u životu nije ni okusio alkohola i nije to ni želio.

– Daj mi šalicu kave, Same. Vani je studeno.

– Johnny, bit će bolje da odeš oдавде. Hunsicker potpiruje ljude cijele večeri. Gdje je Tom? – upitao ga je Sam Slagle.

– Gore je kod liječnika s rupom od metka u prsima.

Na Samovu licu se pojavi zabrinut izraz.

– Je li... mislim, hoće li...?

– Doktor kaže da će preživjeti.

– Vraćali smo se sa Carlinova imanja. Netko je na nas ispalio nekoliko metaka i jedan je pogodio Toma.

– To znači da si sada ti...

– Da, vodim brigu o šerifovu uredu dok se Tom ne oporavi.

Hunsicker, koji je stajao malo dalje uz bar, za vrijeme tog razgovora je šutio. Johnny je tek tada shvatio da su svi glasovi u salunu, osim njegova i Samova, utihnuli. Njegove riječi o Tomu svi su čuli.

Pa neka su, pomisli. Ionako bi prije ili kasnije saznali. Neka znaju da namjerava ostati i obavljati Tomov posao dok se Tom ne oporavi.

– Ovo je prevršilo svaku mjeru!

– Hunsickerov glas je grmio. – Da prokleti ubojica vodi šerifov ured! Sad će nam se osvetiti. Dokrajčit će nas jednog po jednog, baš kao i De Loacha, tvrdeći da obavlja svoju dužnost!

Johnny se polako okrenuo i pogledao Hunsickera. Nije mogao svladati mržnju što ga je obuzela, jer jedino čega se sjećao u tom trenutku bilo je željezo za žigosanje stoke u Hunsickerovoj ruci i izraz njegova lica dok se približavao Gerdi.

– Zaveži, Ernste! – odbrusio je ledeno.

Debeljkovo lice se zajapuri. Oči mu se zlobno stisnuše.

– Da – povikao je – ti bi me htio zatvoriti, je li, crvenokošće? Htio bi da svi stoje mirno kao glupa goveda dok ih ti jednog po jednog ne ubiješ.

– Još jednom, Ernste – Johnny će resko – zaveži!

– Neću zavezati! Ubio si De Loacha, ubio si Chaveza i Carlina! Tko je sad na redu? Ja? Ja, jer previše pričam?

Johnny skrene pogled u Hunsic-

kera na druge. Bila je velika greška što je došao ovamo. Svi muškarci već su dosta popili i sad su slušali Hunsickerove žestoke riječi. Bili su opasni, jednako opasni kao onda kad su ga nemilosrdno pretukli u Collinsvilleu.

Pa ipak, znao je da se ne može povući. Kad bi to učinio, kad bi sad otišao, njegovi izgledi da vodi šerifov ured propali bi. Postojalo je samo jedno što je mogao učiniti i bit će najbolje da to učini brzo, jer inače neće živ napustiti »Buckhorn«.

Hunsicker je od Johnnyja bio udaljen desetak koraka. Johnny okrene glavu i pogleda Sama.

– Gdje je ta kava, Same?

– Svi su na trenutak skrenuli pogled na Slaglea. Johnny se pokrenuo.

Prišao je Hunsickeru, izvlačeći istodobno revolver. Zabio je svom snagom cijev revolvera u Hunsickerov veliki trbuh.

Hunsicker zarokće. Pognuo se a lice mu je posivjelo od bola. Johnny zgrabi zaglavak njegove ruke i izvrne je visoko na ledima. Revolversku cijev zatim je zarinuo u Hunsickerova leđa. Zvuk kokota jasno se začuo.

Jasan je bio i Johnnyjev glas:

– Mirno sada. Smirite se. Ernst ide u zatvor. Ako se itko pokušava umiješati, ovaj će revolver špaliti sam od sebe.

Čulo se samo gundanje i ništa više. Johnny se okrene i pogleda ljude koji su bili kraj Hunsickera.

– Držite se dalje – reče im.

Nevoljko su se povukli i Johnny opazi na njihovim licima nešto što ga zaprepasti. Promatrali su ga na isti način kao i Grout maloprije u hotelu – kao da je namazan ratničkim bojama i kao da u ruci drži krvavu sjekiru.

I to pošto je dvadeset godina živio

među njima, pošto je išao u školu s njihovom djecom...

Lice mu se zgrčilo a zatim je još čvršće stisnuo Hunsickerovu ruku i rekao:

– Kreni prema vratima, Ernste! I neka ti ništa ne pada na pamet!

Hunsicker je okrenuo glavu i pogledao u Johnnyjevo lice. Pogledao je zatim u ljude u salunu.

– Nemojte mu dopustiti da me izvede oдавде! Bit ću mrtav prije nego što stignem do zatvora!

– Bit ćeš ako išta pokušaš – reče Johnny oštro. – U to možeš biti siguran.

Povukao je ruku nekoliko centimetara više i Hunsicker zastenje od bola. Kapljice znoja izbile su mu na čelu. Johnny ga gurne prema vratima pritišćući ga revolverskom cijevi.

Nitko im se nije našao na putu niti ih je pokušavao zaustaviti, iako se Johnny osjećao kao na iglama dok nisu izašli na ulicu. Nije ni tada ispustio Hunsickerovu ruku, već ga je i dalje gurao preko ulice. Kad su stigli do zatvora, naredi:

– Otvori vrata!

Hunsicker ga poslušao. Johnny ga gurne u mračnu prostoriju.

– Znaš gdje su ćelije. Udi u jednu od njih!

Debeljko je otvorio vrata jedne od ćelija i ušao. Johnny tek tada ispusti njegovu ruku i žestoko ga odgurne. Hunsicker je zateturao a Johnny zalupi vratima. Zaključao ih je i spremio ključ.

Vratio je oružje u korice, prišao stolu i podigao svjetiljku. Oklijevao je trenutak držeći je u ruci, a zatim prišao prozoru i pogledao van.

Ljudi su izašli iz »Buckhorna« i stajali pred njim gledajući prema šerifovu uredu. Johnny odloži svjetiljku pride vratima i zaključa ih.

Navuče zatim rezu na vrata. Nije htio upaliti svjetiljku i napraviti od sebe metu. Možda ih vani nije bilo mnogo koji su željeli pucati u njega kroz prozor, ali je sigurno bio jedan – onaj koji je te večeri pucao na Toma.

Tek je tada osjetio da se smrzao i prisjetio se da nije uspio popiti kavu u salunu. Prišao je peći i natočio šalicu kave iz vrča.

Bila je mlaka, no svejedno ju je popio. Onda je očistio peć i naložio vatru. Pogledao je čeznutljivo prema ležaju, ali nije legao. Umjesto toga uputio se ponovo prema prozoru i pogledao na ulicu.

Ljudi su i dalje stajali pred »Buckhornom«, no sada ih je bilo manje. Nekoliko ih je napustilo društvo i krenulo kući.

Negdje u gradu je netko vikao. Johnny je pokušao odrediti odakle dolaze povici, no bez uspjeha. Otvorio je vrata, izašao i osluhnuo.

Povici su dolazili iz gornjeg dijela grada. Gledajući u tom smjeru, Johnny je opazio obrise čovjeka koji je trčao niz ulicu kroz snježnu mećavu.

Čuo je dovoljno jasno što je vikao:

– ... to je Jake Fahnstock! Mrtav je!

Čovjek je zatim skrenuo pokraj banke i grabeći po dvije stepenice popeo se u liječnikovu ordinaciju. Johnny ga je čuo kako lupa po vratima. Nekoliko trenutaka kasnije liječnik je izašao obučen u krznenu kaput, noseći svoju torbu. Nestao je zatim u snijegu zajedno sa čovjekom koji je došao po njega.

Johnny se namršti. Jake Fahnstock bio je još jedan od onih koji su opustošili Bear Claw. Njegova smrt će otkloniti svaku sumnju. Četvorica od deseterice koja su sudjelovala u masakru bila su mrtva i

ostalo ih je još šest. Čak i budali bi moralo biti jasno da su osuđeni na smrt.

Osim ako u pitanju nije bila prijevarena, da bi liječnika odveli od Toma i da bi se netko prikrao i završio posao koji je počeo...

Johnny se nije micao s vrata no isto tako nije skidao pogleda s liječnikovih vrata. Ako bilo tko krene uz one stepenice...

Minute su prolazile. Mogao je čuti glasan razgovor ispred »Buckhorna«, iako je vjetar raznosio riječi. Čulo se zviždanje vjetra među kućama. Oblaci snijega u kovitlacima su ulijetali kroz vrata ureda.

– Zatvori ta vrata, zaboga! – doviknuo je Hunsicker bijesno. – Zar me želiš smrznuti?

– Radije bih te vidio pečenog – progunda Johnny, ali tako tiho da ga Hunsicker nije čuo.

Želio je zatvoriti i zaključati vrata, a želio je i otići i stajati pred liječnikovim vratima dok se on ne vrati, pa onda otići i istražiti Fahnstockovu smrt.

Oklijevao je kratko vrijeme i na kraju ugledao liječnika kako se vraća u svom krznenom kaputu s torbom u ruci.

Johnny uleti natrag u ured. Zgrabio je sačmaricu i šaku patrona. Uzeo je šešir i nabio ga na glavu. Izašao je i zaključao vrata ne slušajući Hunsickerove povike iz ćelije.

Požurio je niz ulicu prema Fahnstockovoj kući. Događaji su postali zastrašujući. Johnny je znao, ako još te večeri ne uhvati ubojicu, da sutra više neće moći biti zamjenik. Ljudi će ga onemogućiti.

Prošao je pokraj liječnikove ordinacije pitajući se kako je Tomu, ali znao je da bi bilo beskorisno da se sada uspne gore. Vjerojatno još nije bilo nikakve promjene.

Buka ispred »Buckhorna« je prestala i umjesto nje se čulo samo fujanje vjetra. Snijeg je padao a vjetar ga je nosio gotovo horizontalno i stvarao nanose.

Kad je Johnny skretao za ugao, pogledao je natrag prema zatvoru, pitajući se neće li oni iz »Buckhorna« provaliti u zatvor i osloboditi Hunsickera za vrijeme njegove odsutnosti. Nastavio je prema Fahnstockovoj kući, koja se nalazila na kraju grada. Zasipali su ga snježni kovitlaci. Kaput i šešir bili su mu pokriveni snijegom, guste pahuljice topile su mu se na licu i rukama.

Mislio je na toplu peć u uredu. Čeznutljivo je pomišljao i na ležaj. Proći će mnogo vremena prije nego što ponovo vidi i jedno i drugo...

Iznenadna studen prode mu niz kičmu, ali ne od hladnoće. Okrenuo je glavu prema zvuku koji ga je neočekivano prestrašio.

Ugledao je u vijavici tamnu figuru i odsjaj revolverске cijevi...

Bacio se postrance u snijeg kraj kliskog puta. Čuo je oštar zvuk metka koji je donekle prigušio vjetar.

A zatim divljački povik:

– Prokleti indijanski ubojico! Ubio si četvoricu, ali više nećeš nijednog!

Johnny se sagnuo iza ograde i pogrbljen potrčao do njezina kraja. Prepoznao je glas. Bio je to Tony Barletta, jedan od desetorice iz Bear Clawa.

XIV

Johnny se odvojio od ograde i pojurio preko ulice. Revolver je ponovo zapucao i on je čuo kako je metak otrgnuo komad drva s ograde. Preskočio je hrpu limenki i zamakao za ugao. Nije prešao ni desetak metara kad je ponovo začuo zveket limenki i to ga je upozorilo na udaljenost njegova prognitelja.

Nije bilo koristi da sada ide do Fahnstockove kuće. Ništa ionako ne bi mogao učiniti. Morao je nekako pobjeći Barletti...

Usne mu se gorko iskriviše. Bila je to ironija. Uplašeni, kakvi su bili, ljudi koji su zatrli indijansko selo sami su ga prisiljavali da učini ono za što su ga optuživali da je želio učiniti. De Loach ga je prisilio da puca u njega u samoobrani. Sada je Barletta činio isto. Ako ne uspije izbjeći Barlettu, morat će ga ubiti. Ili biti ubijen.

Trčao je u cikcak-liniji odvojivši se od kuća u širokoj ulici s drvoredom. Iza njega je žestoko lajao pas, prestrašen pucnjevima.

Revolver je grmio i grmio. Johnny je stigao u zaklon jedne kuće.

Nestajalo mu je daha i činilo se da neće umaći Barletti. Nevolja je bila u tome što se njegova silueta jasno ocrtavala na nježnoj bjelini. Obuzeo ga je očaj.

Protrčao je duž ulice i sakrio se pod strehom. Teško dišući, čekao je s puškom u ruci. Možda će Barletta protrčati mimo njega, a on će uspjeti da mu umakne u vijavici.

Zaustavio je dah kad mu je Barletta uletio u vidokrug. Bio je samo desetak koraka daleko od njega. Progonitelj je teško disao. Imao je u ruci revolver i ponovo ga je punio.

Krenuo je naprijed nekoliko koraka i zatim stao. Gledao je u tlo pokriveno debelim slojem snijega u kojem su tragovi bili zameteni. Okrenuo se...

Ugledao je Johnnyja kako stoji uz zid pod nadstrešnicom.

— Baci revolver, Tony — zavikao je Johnny — ili ću te prepоловити!

Bila je to ista priča kao i ona s De Loachom. Barletta je bio uvjeren da ga Johnny namjerava ubiti...

Zapucao je. Metak se zabio u nadstrešnicu, svega nekoliko centimetara daleko od Johnnyja. Johnnyjev prst se našao na obaraču...

Ali nije pucao. Čekao je u nadi da će se Barletta predomisлити.

No Barletta je ponovo opalio i taj put je metak prošao kroz rukav Johnnyjeva kaputa.

Nije bilo izbora. Barletta više nije zatečen i naredni put neće promašiti. Mrka lica, stisnutih zuba, Johnny je zapucao i ugledao Barlettu kako pada natraške.

Snijeg se gotovo istodobno obojio krvlju. Johnny je prekapao po džepovima i odsutno ponovo napunio pušku.

Obuzeo ga je osjećaj mučnine. Mislio je da će mu pozliti. Zakoračio je naprijed i zagledao se u okrvavljeno tijelo na zemlji.

Bilo je to beskorisno, nepotrebno. Nije trebalo da Barletta umre. Ali bio je mrtav i stradao je od Johnnyjeve ruke. Nije više bilo ni najmanje mogućnosti da Johnny obavlja šerifov posao a ni da ostane u gradu.

Uskoro će poput čopora pasa za njim stići potjera privučena Barlettinim pucnjevima i tutnjem Johnnyjeve puške. Drhteći, Johnny se okrenuo i požurio niz ulicu. Morao je bježati.

Izbio je na glavnu ulicu. Iza leđa je čuo uzvike iz kojih je razabrao da su našli Barlettino tijelo. Bio je predaleko a da bi čuo što govore, ali razaznao je da su im glasovi puni bijesa.

Bio je sad meta za svakoga. Ubit će ga čim ga opaze. A ostavljao je za sobom tragove koje bi i dijete moglo slijediti.

Morao je nekako stići do staje prije njih. Morao je uzeti konja,

hranu i gunjeve, ako to ikako bude moguće.

Prošao je kroz jedno dvorište. Svjetla su se već počela paliti u mnogim kućama. Za pola sata cijeli grad će biti budan.

Ušao je u još jedno dvorište, prošao zatim kroz uličicu, prešao preko jednog pa još jednog gradilišta. Našao se iza banke i mogao vidjeti osvijetljene liječnikove prozore. Zastao je da uhvati daha ispred vanjskog liječnikova stubišta, sagnuo se, napravio grud u i bacio je u liječnikova vrata.

Nakon nekoliko trenutaka liječnik otvori vrata i nikoga ne ugledavši pred njima, reče:

- Što se tu, do đavola, događa?
- Doktore, to sam ja, Johnny.
- Što hoćeš?
- Bacite mi, molim vas, nekoliko gunjeva. Moram iz grada.

– Zašto? Jake Fahnstock je umro od srčanog udara.

Johnny iznenada osjeti slabost. Poželio je da je Barletta to čuo prije nego što ga je s revolverom počao progoniti.

– Ne gone me zbog Fahnstocka – reče. – Ubio sam Tonyja Barlett u prije nekoliko minuta.

– Zaboga! – uzviknuo je liječnik.

– Da. Kako je Tomu?

– Ne brini se za Toma. Njegovi su izgledi bolji nego tvoji. Dat ću ti gunjeve.

Nestao je i pojavio se ponovo s naramkom gunjeva. Bacio ih je dolje i Johnny ih je uhvatio.

Čuo je kako se progonitelji približavaju. Bili su udaljeni samo blok kuća.

– Do videnja, doktore!

– Sretno!

Johnny zade u jednu uličicu noseći gunjeve i potrčao do glavne ulice. Zastao je, pogledao lijevo i desno i

ne opazivši nikoga, potrčao je prema staji.

Ušao je u staju kroz stražnji ulaz. Stavio je gunjeve na tlo i odvezao jednog konja. Izveo ga je iz pregratka, osedlao i otvorio velika prednja vrata. Vratio se po gunjeve, smotao ih i privezao za sedlo.

Pogledavši niz ulicu, vidio je grupu od oko trideset ljudi kako slijedi njegov trag. Stići će do stražnjeg ulaza staje za minutu ili dvije.

Uzjahao je i izjurio istog trena kad su nestali. Morat će otići bez hrane. No možda će se moći zaustaviti na nekom ranču na kojem nisu čuli vijesti iz grada...

Kad je prošao blok kuća, podbode konja i uskoro mu je grad ostao za ledima.

Na licu mu se vidjela ljutnja. Nije dobro postupao otkako je Tom ranjen. Ali nije znao ni što je drugo mogao učiniti. Nije bila njegova krivnja što je Jake Fahnstock baš prošle večeri umro od srčanog udara. I nije mogao predvidjeti kakvu će to paniku izazvati kod Barlette.

Bijeg međutim ništa neće riješiti osim što je to možda bio jedini način da ostane živ. Nije mogao istraživati ubojstva bježeći preko cijele zemlje progonjen krvožednom gomilom. I ako bude još ubojstava, svejedno će okriviti njega. Reći će da je došao u grad krađom...

Snijeg je i dalje padao nošen vjetrom. Johnny je znao da ne bi mogli otkriti njegov trag kad bi imao petnaest minuta prednosti. Pola kilometra iza njega tragovi njegova konja bili bi pokriveni snijegom.

Nakon sve one pucnjave i vike u gradu na visoravni je vladala tišina. Čuo se samo zvuk vjetra.

Johnny je skrenuo na zapad, prema planinama. Tamo su izgledi da

umakne progoniteljima bili veći nego na ravnici.

Drhtao je i poželio da ima topliji kaput. No znao je da za njegovo drhtanje nije kriva samo hladnoća. U mislima se neprestano vraćao u ulicu u kojoj je ostavio Barlettu u lokvi krvi. Ponovo je proživljavao cijeli taj događaj, pitajući se kako je mogao izbjeći da ga ubije.

Nije to mogao izbjeći, zaključio je na kraju. Barletta je naumio da ga ubije, uvjeren da je on kriv za smrt Jakea Fahnstocka. Pokušao ga je izbjeći. Kad se na kraju suočio s njim, ovaj je odbio da ga sasluša.

Sada su već petorica od desetorice bila mrtva. Ostali su Hunsicker, Asbury, Beeson, Le Gros i Gore. I jedan od njih je bio ubojica. Možda je Hunsicker, razmišljao je Johnny.

Jahao je cijelu noć u smjeru zapada. Pred jutro, kad je počelo svitati, snijeg je prestao padati, ali je vjetar i dalje puhao nesmanjenom žestinom podižući oblake snijega i kovitajući ih.

Stigao je u podnožje prvih brda koja su ležala na istočnom dijelu planina, projahao ga za oko pola sata i prešao preko hrpta ispod kojeg je Fountain Creek probio svoj put prije deset tisuća godina. Nije se zadržao uz potok, već se odmah uspeo na prvu planinu koja je bila nasuprot hrptu.

Kako se penjao, zrak je postajao sve čistiji i vjetar se polako smirio. Na nekim mjestima, gdje je vjetar odnio snijeg, zemlja je bila ogoljena.

Negdje na polovici uspona Johnny je stao da bi odmorio konja. Sjahao je, topćući nogama da ih ugrije i udarajući rukama po bedrima da krv živiže potekne kroz njih. Gledao je natrag, u smjeru iz kojeg je došao.

Ništa dolje nije vidio osim snijega koji se u vrtlozima dizao s tla. Tu i tamo su provirivali zaokruženi vrhovi brežuljaka.

Na jednom od tih zaobljenih vrhova ugledao je na trenutak crnu masu koja se kretala...

Nije imao ni petnaest minuta prednosti. Našli su njegov trag i slijedili ga prije nego što su ga vjetar i snijeg uspjeli zamesti.

Bez straha i očaja ponovo je uzjahao i nastavio se penjati klizavim usponom. Nije bio zabrinut. Znao je način kako da sakrije svoj trag.

Neposredna budućnost nije ga zabrinjavala. Zasad im je mogao umaći i ostati živ.

Ali nije se mogao skrivati zauvijek. Izbjegavanje potjere ništa neće riješiti niti će upozoriti na ubojicu.

Zamišljeno je prešao preko vrha planine, zagledao se na trenutak na teren pred sobom a onda izabrao put i nastavio.

Bio je u prednosti od nekoliko kilometara. Imao je vremena sakriti trag, i to dobro. Ali požalio je što nije ponio hranu. Znao je da će biti proketo gladan prije nego što oni odustanu i prestanu ga progoniti.

XV

Kako je dan odmicao, zalazio je sve dublje u planine držeći se visokih vrhova na kojima je stjenovito tlo bilo golo. Jahao je ponekad po kilometar i više kroz brzace i virove gorskih potoka. Iako više nije opazio znakove da ga progonitelji još prate, znao je da su mu za leđima. No zaostajali su za njim.

Poželio je da ponovo počne padati snijeg, ali nije bilo mnogo izgleda da će se to dogoditi. Nebo je bilo gotovo bez oblaka i sjalo je sunce, ali nije grijalo.

Neočekivano je dva puta naišao na srnu i svaki put posegnuo za pu-

škom. Ali nije pucao znajući da će pucnjevi privući potjeru i smanjiti njegovu prednost.

Došlo je i prošlo podne a on je i dalje jahao. Sredinom poslijepodneva naišao je na napuštenu kolibu i pretražio je, ne bi li našao ostavljenu hranu. Našao je konzervu graha, kave i šećera. Sve ostalo je ili propalo, ili su pojeli miševi i štakori.

Pojeo je nekoliko žlica šećera, popio vode i nastavio put. Sada je za njega radilo vrijeme. Znao je da će u toku noći moći povećati udaljenost između sebe i progonitelja na petnaest ili dvadeset kilometara. Lako su ga mogli slijediti prošle noći kroz duboki snijeg, ali sad to više nije bilo moguće. Johnnyjev trag nestajao je na kamenu ili u potoku.

Sunce je polako tonulo prema zapadu. U to doba godine mrak je padao rano i oko šest sati već je bilo sasvim mračno.

Kad je pao mrak, Johnny se, zaustavio u dubokom kanjonu i odgrnuo snijeg s trave da bi nahranio konja. Onda je naložio malu vatru i skuhaio kavu i grah u posudama koje je uzeo u napuštenoj baraci.

Popio je kavu i pojeo grah prije nego što je bio sasvim skuhan. Oprao je posude i nastavio put.

Bila je to beskrajno duga noć. Povremeno je drijemao u sedlu. Ali birao je staze na kojima neće ostati tragovi. Na kraju, kad je sunce bilo na izlasku, stigao je na vrh iznad šume s kojeg je snijeg sasvim nestao.

Jahao je preko granitnih gromada cijeli sat i napokon stigao do stijene koja će mu poslužiti kao sklonište. Sjahao je, privezao konja, zamotao se u gunjeve koje mu je dao liječnik i legao da odspava. Spavao je dobra četiri sata, a onda se probudio.

Na kraju će ga ipak naći, mislio je. Ali oдавде će ih vidjeti dok još budu dva kilometra daleko. Onda će opet iznova početi svoju igru skrivača sve dok konj bude mogao izdržati. A oni će odustati, mislio je Johnny, prije nego što njegov konj posustane.

Pojeo je malo hladnog graha što ga je skuhao prethodne noći. Napio se zatim vode s izvora. Umoran i ljutit, sjeo je i zagledao se u trag koji je ostao za njim. Sredinom poslijepodneva ugledao je prve jahače iz potjere kako dolaze uz granitni uspon. Ispalio je šest metaka miješnjajući svaki put smjer ispaljivanja. Posljednji metak prošao je blizu njih i natjerao ih da sjašu i potraže zaklon.

Smiješeci se, Johnny je odvezao konja, uzjahao i otišao kroz stijenje po tlu na kojem nisu ostajali tragovi.

Oni će neko vrijeme ostati u zaklonu, zaključio je. Dovoljno dugo da napravi krug i obide ih. Uputit će se u nizinu, u potragu za hranom za konja.

Natjerao je konja uz strminu, a zatim se spustio kroz gustu šumu. Prešao je preko velikog, ogoljenog granitnog terena i napokon stigao do uske travnate doline u podnožju. Pošto je odgrnuo snijeg s trave, pustio je konja da pase petnaestak minuta. Bojeći se da tu ostane duže, uzjahao je i uputio se niz kanjon.

Prvi znak da se potjera razdvojila bio je metak koji se odbio od stijene nekoliko desetaka metara daleko od Johnnyja i drugi koji je ispaljen sa suprotne strane kanjona.

Podbo je konja i potjerao ga u bjesomučan galop usmjeravajući ga prema šumi. Tu je stao i promotrio stijene kanjona.

Trojica su stajala na onoj strani odakle je ispaljen prvi pucanj. Dvo-

jica su bila na suprotnoj strani. Dvadeset do trideset ljudi bilo je u grupi koja ga je slijedila.

Umjesto da ih prikuje na ogoljeni granitni proplanak, on ih je prisilio da se razidu. Njegovi pucnji ispaljeni prije nekoliko trenutaka otkrit će im njegov položaj a i to da se uputio prema nizini. Previdio je uz to da za obranu nije imao pušku, već revolver.

Nije pametno postupio. Sada ga je umjesto jedne velike slijedilo dvanaest malih, brzih grupa i neka od njih mogla mu je presjeći put.

Njegov konj nagazi na truli panj, zatetura i umalo padne. Johnny se zabrinuto namršti. Konj je omekšao na stajskoj hrani i brzo se zamarao. I Johnny je bio umoran od slabe hrane, nespavanja, rana i udaraca koje je dobio.

Mogao je izdržati još toga dana, naredne noći i možda narednog dana. No poslije toga će biti prisiljen da promijeni planove. Morat će se negdje sakriti ili upustiti u borbu. Prva mogućnost je bila gotovo neizvodiva, jer nije imao hrane. Druga je bila podjednako neprihvatljiva, jer bi time samo potvrdio da su imali pravo osumnjičivši ga.

Pitao se kako je Tomu Ormsbiju. Znao je da su mogle nastati komplikacije. Obično su nastajale kad su bile u pitanju rane na prsima. Mnogi su pri tome dobili upalu pluća i nikada se nisu oporavili. Ili je nastala infekcija i rezultat je bio isti.

Liječnik je bio vrlo dobar. Učinit će za Toma sve što bude mogao. Sada ga je Gerda vjerojatno zamjenjivala njegujući Toma.

Obuzeo ga je bijes zbog nemoći. Našao se tu bježeći pred grupom krvožednih ljudi i svaki od njih ga je mogao ustrijeliti bez upozorenja. A dok je on bježao, Carlinov i Cha-

vezov ubojica bio je na slobodi. I drugi ubojica, onaj koji je pokušao ubiti Toma, također je bio slobodan.

Kako će sve to završiti, nije znao. U Box Elderu sada više nije bilo zakona. Ako je Tom čak i mogao ustati i imenovati novog zamjenika, te-

ško da bi se našao netko tko bi prihvatio taj posao. Vladat će dakle zakon gomile dok Johnny ne bude uhvaćen. I dok devetorica od desetorice iz Bear Clawa ne budu mrtva. Ili dok ubojica ne bude mrtav.

Sunce je zalazilo za planinske vrhove. Oblaci su plamtjeli. Johnny je dva puta ugledao grupice ljudi na horizontu. Jednom je na desnoj strani opazio čovjeka koji je bio udaljen oko kilometar.

Serija pucnjeva ispred njega zbunila ga je pred sumrak. Zaustavio je konja i sjahao. Bio je u gustom šumi, pa je oprezno nastavio pješice ostavivši konja privezana za drvo. Pucnjevi su bili ispaljeni otprilike s udaljenosti od pola kilometra i vjerojatno su dolazili iz same šume. Johnnyju je bilo jasno da će pucnjevi privući na to mjesto svakoga tko se nalazi na udaljenosti na kojoj su se mogli čuti.

Riskirao je da pride, jer je bio uvjeren da mu se pruža prilika da uhvati ubojicu.

Tiho i brzo se šuljao dok je danjeg svjetla nestajalo s horizonta. Na kraju je na bijeloj snježnoj pozadini ugledao ono što je očekivao.

Konj je stajao bez jahača na maloj čistini. Na snijegu kraj njega ležao je čovjek.

Johnny se probijao kroz šumu poluglasno psujući. Tko god da je ubio čovjeka, ostavio je tragove u snijegu. Tragove koji su se mogli

slijediti. Ali Johnny nije bio u mogućnosti da ih slijedi.

Prišao je tijelu i prepoznao Rena Le Grosa. Bio je ubijen s leđa.

Pucketanje u šumi natjeralo ga je da se brzo i tiho povuče. Dvojica su se pojavila u njegovu vidokrugu.

Opazili su konja i dojahali do njega. Johnny se hitro vratio do svog konja. Potraga će sada biti još žestica. Nitko ni trenutka neće sumnjati u to da je Johnny ubio Renea Le Grosa. Rene je bio u Bear Clawu. Bio je jedan od desetorice.

Johnny je uzjahao. Čuo je kako i drugi stižu kroz šumu do mjesta ubojstva. Razabirao je njihove povike. Okrenuo je konja uzbrdo nadajući se da neće naletjeti na koga od njih.

Jednom je zastao, ukočen, stavivši ruke konju preko nozdrva dok su trojica projahala samo nekoliko desetaka metara daleko od njega. Produžio je i kad je stigao na vrh uspona, natjerao je konja u jednoličan kas.

Besmislena pjesmica koju su djeca pjevala u školi neprestano mu je odzvanjala u glavi. Pjesmica o deset malih indijanskih dječaka. Pristajala je sadašnjoj situaciji. Jedina razlika bila je u tome što nije bilo deset Indijanaca, već deset bijelaca.

I bilo ih je neprestano sve manje, kao u toj pjesmi. Šestorica od desetorice bila su mrtva. Dvojica su stradala od Johnnijeve ruke, jedan je umro prirodnom smrću, a trojicu je ubio nepoznati ubojica. Preostala su još četvorica. Asbury, Beeson, Hunsicker i Gore. Gore je bio u glavnom gradu. Johnny je u to bio uvjeren. Asburi je bio u Box Elderu. Preostali su znači samo Beeson i Hunsicker, kojega su sigurno oslobodili iz zatvora.

Od njih dvojice Johnny bi za ubojicu izabrao Hunsickera bez mnogo

razmišljanja. No ako je on bio ubojica, zašto je bio onako bijesan kad je Johnny uspio umaći u Collinsville? Ubojica bi želio da Johnny ostane na slobodi, kako bi ga mogao okriviti za druga ubojstva.

Ako je to ipak bio Hunsicker, kakvi su bili njegovi motivi? Zašto je želio da ostalih devet umre? Ako je razlog bila mržnja prema Johnnyju, onda je izabrao prilično zaobilazan put da joj udovolji.

Misli su mu zastale na istoj prepreci kao i obično. Hunsicker nije ubojica. Nije mogao biti. To je naprosto bilo besmisleno.

Jedino objašnjenje osim ovoga bilo je da je Le Grosova smrt nesretn slučaj. Netko ga je možda zamijenio za Johnnyja i ustrijelio. Otkrivši grešku, uplašio se i pobjegao.

Psujući, Johnny je zaustavio konja. Bilo kako bilo, morao je saznati tko su njegovi progonitelji. Kad to sazna, moći će možda spasiti jedan ili dva života. Možda bi mogao zaustaviti ubojicu prije nego što devetorica budu mrtva i tako izbaviti sebe.

Ako Le Grosova smrt nije bila slučajna, a Johnny je vjerovao da nije, onda je ubojica među progoniteljima.

Iznenadnom odlučnošću izvukao je revolver i ispalio nekoliko hitaca. Ako je želio saznati tko su progonitelji, morao ih je sve okupiti. Malo prije su se okupili na mjestu na kojem je Le Gros ubijen. Novi pucnjevi će ih privući ovamo.

Bilo je to vrlo opasno. I nije bilo garancije za uspjeh. Mračilo se i nije se jasno vidjelo.

Johnny se popeo uz padinu otprilike pola kilometra. Sjahao je, privezao konja za drvo u šumi i otišao pješice do mjesta s kojeg je mogao vidjeti dolinu pod snijegom. Drhte-

ći, čekao je da se prvi pojave progonitelji.

XVI

Čekajući, Johnny je osjetio koliko je već na kraju snaga. Jedva je uspijevao držati oči otvorene. Mozak mu je obuzela tupost a ruke i noge su mu otežale poput olova. Cijelo mu je tijelo bilo ledeno, osjećao je hladnoću do kostiju. Razmišljao je kako bi bilo sada sjediti u Gerdinu restoranu i jesti poveći odrezak i toplu pitu od jabuka i piti vruću kavu. I kako bi bilo držati Gerdu u naručaju. U tom trenutku bi vatra bila nešto prekrasno. Smrknuo se znajući da će proći još mnogo vremena prije nego što bude mogao uživati u bilo kojoj od tih ugodnosti.

Čekao je gotovo cijeli sat i bilo mu je sve hladnije, jer je stajao. Napokon je čuo prve od progonitelja kako se približavaju probijajući se kroz duboki snijeg u dolini. Vidio ih je nejasno. Bili su to obrisi na bijeloj pozadini. Izbrojio ih je pet.

Ta petorica stala su nekoliko stotina metara daleko od mjesta na kojem je Johnny ispalio hice. Čuo ih je kako razgovaraju i jednog od njih kako uzvikuje:

– Zaboga, hladno je! Koliko će još vremena proći dok budemo mogli naložiti vatru i zagrijati se?

Slijedio je nerazgovjetan razgovor, a onda je Johnny čuo kako jedan kaže:

– Čekaj da dodu i ostali. Možda ćemo se noćas moći ovdje ulogoriti i sutra nastaviti potragu.

Johnny se nasmiješi. Bili su umorni kao i on i isto tako prozeblili. Uzbudjenja je nestalo i bili su obeshrabreni. Još jedna noć na snijegu, još jedan dan uzaludne potjere i bit će više nego spremni da odustanu i da se vrate kući.

Stigla je još jedna grupa a nedu-

go zatim i treća. Sjahali su i počeli skupljati granje za vatru.

Johnny je drhtao u tišini na obronku brda. Vjetar je puhao niz kanjon, pa se nije morao bojati da će ih njegov konj nanjušiti i odati njegovu prisutnost. Jedina opasnost bila je u tome da bi neka od grupa mogla nabasati na njega. No to je bilo malo vjerojatno. Dosad su svi pristizali niz kanjon.

Stigle su još neke grupice i napokon je zaplamsala vatra. Okupili su se oko nje, ložeći je, dok se nije razgorjela. Morali su se odmaknuti zbog velikog plamena i vrućine.

Johnny ih je izbrojio. Bila su dvadeset dvojica. Tijelo Renea Le Grosa bilo je na konju na kojeg su ga natovarili. S njim su bila dvadeset trojica.

Dosad nije mogao prebrojiti one koji su ga slijedili. Pretpostavljao je da ih je oko trideset. Čekao je još dvadeset pet minuta i pojavila su se još petorica.

Zaključivši da su to svi, Johnny je počeo polako silaziti niz obronak. Zaustavio se oko stotinu metara daleko od njih. Mogao je sada jasno razabrati njihove riječi i vidjeti svakoga od njih. Od deseterice iz Bear Clawa samo su Beeson i Hunsicker bili tu. Ali...

Gledao je u nevjerici. Figura Bradforda Gorea bila je nezamjenjiva. Arogantna, nadmena, pompozna...

Mogao je bilo koji od te trojice ubiti Le Grosa, razmišljao je Johnny. Koliko je znao, sva trojica su imala priliku.

Zabrinjavala ga je Goreova prisutnost. Pretpostavljao je da je Gore u glavnom gradu, da se priprema za izbore. Johnny se namršti. Možda je došao na svoj ranč na tje-dan ili dva. Možda se pridružio pro-

goniteljima, jer je slučajno naišao na njih.

Johnny se povukao uz strminu. Došao je do konja, odvezao ga i postavio put preko brda u dolinu između dva vrha. Ušao je s druge strane brda u kanjon vrlo sličan onome iz kojeg je izašao. Naložio je vatru. Bio je siguran da će progonitelji ostati uz vatru cijelu noć. Nije bilo potrebe da se smrzava i gladuje. U vreći je imao još šećera, kave i graha. Naložio je vatru i sklupčao se uz nju grijući se. Stavio je u jednu posudu vodu a u drugu grah. Kad je voda zakipjela, usuo je u nju kavu. Popio je tri šalice i pojeo grah. Bacio je praznu konzervu u grmlje. Uzeo je gunjeve, odgurnuo snijeg s tla i legao.

Zaspao je i nije se budio dok se zora nije zabilježila na horizontu. Odmah je ustao. Mogli su dojahati u toku noći do njega, a on se ne bi ni probudio. Smiješeci se, smotao je gunjeve i uzjahao. Slijedio je svoj trag do mjesta na kojem su se progonitelji ulogorili. Tanak stup dima dizao se iz ugljena u vatri koju su prethodne večeri naložili. Zemlja je bila izgažena na mjestu na kojem su se smjestili. Ali njih nije bilo.

Ostavili su širok, jasan trag. Johnny je ujahao u kanjon i slijedio ih po tragu. Bili su bliže odustajanju nego što je mislio. Zasad je bio siguran od njih. Trag se nastavljao ravno niz kanjon. Prošao je kroz još jedan širi kanjon i zatim skrenuo prema istoku. Kasno poslije podne stigao je do prijevoja i odande ih ugledao s visine kako jašu prema Box Elderu. Bili su veoma daleko.

Pitajući se zašto to čini, Johnny je nastavio slijediti trag. Nije bilo razloga da ih slijedi. Znao je da se vraćaju u grad. No ostao je na tragu pažljivo ga ispitujući pogledom.

Bear Claw i Little Dry Creek nisu

bili daleko odatle. Mjesto masakra nije bilo udaljeno više od deset kilometara. Jahao je preko zemlje koja je pripadala Bradfordu Goreu.

Namrštio se prisjetivši se Gorea. On je mogao biti ubojica jednako kao i Hunsicker. No to mu se ipak činilo besmisleno. Gore je sada bio veličina s političkom karijerom pred sobom. Zašto bi to riskirao zbog posljednjeg Indijanca iz Bear Clawa?

Sunce je zašlo za planine i sumrak se spustio na visoravan. Johnny opazi tragove koji su napuštali ostale i skrenuli u stranu... Vodili su prema jugu. To se Gore vraćao

na svoje imanje. Johnny instinktivno krene za tim tragom. Išao je ravno prema mjestu masakra, koje se nalazilo na putu prema Goreovu ranču.

Danjug svjetla je nestajalo. Prije nego što je Johnny prešao tri milje, nebo se sasvim smračilo.

Snijeg se na visoravni otopio dok je Johnny bio u planinama. Bilo ga je još na nekim mjestima, ali ne dovoljno da bi se u mraku mogao slijediti trag.

Ulogorio se na mjestu masakra, pomalo zbunjen onim što čini. Naložio je vatru u jednoj udubini, tako da je nitko s okolnih brda nije mogao vidjeti. Zadovoljio se samo kavom u koju je stavio dosta šećera, kako bi se malo okrijepio. Zatim je napustio vatru i tumačio istočnom obalom Little Dryja. Razmišljao je kako li je morao biti strašan onaj dan kad je nestalo indijansko selo Bear Claw.

Vratio se vatri koja je još tinjala, zamotao se u gunjeve i zaspao. Spavao je nemirno. Sanjao je indijansko selo i sebe odjevena kao Indijanca. Jahao je, vodeći grupu koja je krenula u napad na Goreov ranč.

Probudio se uznojen i odmah ustao. Naložio je vatru, pripremio kavu i čekao da svane. Uzjahavši, uputio se Goreovim tragom. Je li Gore ubojica kojeg traži? Ili ga toliko mrzi zbog onoga što je učinio prije dvadeset godina da ga želi okriviti za ubojstvo bez obzira na to je li za njih kriv ili nije?

To ni sam nije znao. Odagnao je sumnje, jer su one u njemu izazivale osjećaj nelagodnosti.

Trag se nastavljao ravno prema Goreovoj kući, koja je bila oko dva kilometra daleko od mjesta masakra. A onda je Goreov trag iznenada skretao i vodio natrag prema gradu.

Bilo je u tragu neke promjene. Gore je ubrzao konja. Potjerao ga je u galop. Trag je na dužini od pet kilometara bio usporedan s tragovima potjere, a zatim je ponovo skrenuo približavajući se potjeri.

Johnnija je iznenada obuzelo uzbuđenje. No istodobno je osjećao neku nelagodnost. Kakav ga je to predosjećaj natjerao da slijedi tragove svojih progonitelja. Što ga je nagnalo da krene Goreovim tragom kad se on izdvojio iz grupe?

Potjerao je svog umornog konja u galop. Bio je siguran da je sada blizu odgovora.

XVII

Prošavši nekoliko kilometara Johnny je počeo sumnjati da je to Goreov trag. Hunsickerov ranč bio je na istom putu i graničio je s Goreovim. Trag se međutim nastavljao i vodio na liticu. S njezina ruba Johnny je ugledao na visoravni tragove ljudi koji su ga gonili proteklih nekoliko dana. Trag koji je slijedio zakrenuo je i nastavlja se prema istoku još otprilike kilometar. Kad je prešao taj kilometar, Johnny je vidio da je tu jahač sjahao i pri-

vezao konja. Tragovi su pokazivali da se na tome mjestu zadržao.

Otisci čizama vodili su do ruba litice. Tragovi su bili ugaženi, jedni preko drugih, ali na samom rubu stijene Johnny je otkrio mjesto na kojem je čovjek legao. I pronašao je tu jednu sjajnu praznu čahuru. Podigao ju je i stavio u džep. Uzjahavši, sišao je s litice i uputio se prema tragovima na visoravni.

Odmah ispod visoravni trag je stao. Tu su se ljudi iz potjere razišli i krenuli južno prema litici. Na jednom mjestu ostao je u snijegu trag tijela i krvi.

Bilo je jasno što se dogodilo. Čovjek kojeg je Johnny slijedio, Hunsicker ili Gore, smjestio se povrh puta kojim su ostali morali proći i pucao na jednog od njih. To se vjerojatno dogodilo prethodnog dana u sumrak i čovjek iz zasjede uspio je nestati u noći. Ostali nisu ni pokušali slijediti ubojicu, jer su bili uvjereni da je to Johnny. No ubojica je napo-

kon pogriješio. Johnny je vrlo lako mogao ustanoviti tko se odvojio od ostalih kod Little Drya.

Bio je to Gore. Hunsicker je rijetko kad odlazio na svoj ranč. Tamo je imao samo nekoliko ljudi i baraku koja teško da bi mogla biti zgodno mjesto za odmor. A tko god da je napustio grupu, morao je za to imati dobar izgovor. Dakle bio je to Gore. Znači da su ubijeni ili Hunsicker, ili Beeson.

Ako je metak pogodio cilj i ako je Hunsicker žrtva, od deseterice su ostali još samo Gore, Beeson i Asbury. Posljednja dvojica, zaključio je Johnny, bila su u životnoj opasnosti. Zašto je Gore počeo iznenada ubijati? Morao je za to postojati razlog. On je hladnokrvno planirao i organizirao napad na Bear Claw. To nisu znali svi. Znała su devetori-

ca koja su bila s njim i znali su Tom i Johnny. Njih jedanaest znalo je da je neke iz grupe prisilio da sudjeluju u napadu kad su se htjeli povući. Beesona je na primjer nokautirao, tako da on i nije sudjelovao. Bilo je tu još kojčega što je Tom Ormsby otkrio u proteklih dvadeset godina.

Gore je želio da postane guverner. Želio se kandidirati za Senat. Možda je čak želio postati predsjednik. Činjenica da je sudjelovao u masakru u Bear Clawu nije baš koristila njegovim političkim ambicijama. Njegovim političkim prijateljima i neprijateljima ne bi se baš svidio ni podatak da masakra ne bi bilo da on nije vodio grupu. Takva je epizoda uništila Chivingtona. Ova bi sigurno uništila Gorea.

Znajući dakle da svaki može ispričati priču iz Bear Clawa, Gore je odlučio da ubije svoje pratiocce od prije dvadeset godina. Pucao je i na Toma znajući da i on sve zna. Pretpostavljao je da će stanovnici gradića uhvatiti Johnnija i obračunati se s njim.

Ledeni strah prostruji Johnnyju niz kičmu. Dok god je Gore na slobodi, Tom je u opasnosti! A isto tako Asbury i Beeson, ako su još živi.

Johnny se morao vratiti u grad i razgovarati s Tomom. Morao je Goreu postaviti zamku, jer mu nitko osim Toma neće povjerovati. Nije mogao ući u grad za dana. Ubili bi ga prije nego što bi stigao do liječnikove ordinacije. Morao je čekati noć, a dotad Tom i ostala dvojica mogu već biti mrtvi.

Budući da ništa nije mogao poduzeti odmah, popeo se ponovo na liticu i nastavio slijediti trag čovjeka iz zasjede. Vodio je nekoliko kilometara prema jugu, zatim na zapad, ravno na Goreov ranč, a onda

natrag prema gradu. Johnny je napokon bio zadovoljan. Znao je da je Gore ubojica.

Stigao je do Box Eldera u sumrak. Pričekao je da se smrači i zatim oprezno ušao u grad. Jahao je niz ulicu usporednu s glavnom. Neki pas zalaje i Johnny opsuje ispod glasa. Prešao je ulicu i ušao u prolaz iza banke. Sjahao je i privezao konja podno liječnikovih stuba. Osvrnuvši se lijevo i desno niz ulicu, uspeo se do ordinacije. Uvukao se unutra i ne pokucavši.

— Zaboga, udi! — uzviknuo je doktor.

— Kako je Tomu? — upita Johnny brižno.

— Bolje. Bio je pri svijesti nekoliko puta. Ali s tobom baš nije dobro. Kažu da si ubio Le Grosa i Hunsickera.

Johnny je umorno gledao liječnika. Rukom je dodirnuo lice i osjetio bradu koja mu je narasla i prljavštinu koja se nakupila prošlih dana.

— Nisam, ali znam tko je ubojica. Mogu li vidjeti Toma?

— Možeš. To što će te vidjeti može mu samo pomoći.

Ušli su u susjednu sobu. Tom Ormsby je bio mršaviji i slabiji nego ikad prije. Spavao je.

— Tome, imaš posjet — reče liječnik.

Tom je otvorio oči i nasmijesho se ispucanim usnama.

— Johnny! Jesi li dobro?

— Dobro sam. A ti? Kada misliš ustati i vratiti se na posao?

— Uskoro. Čim mi to ovaj krojač kostiju dopusti.

Gledao je nekoliko trenutaka u Johnnija, u njegovo neobrijano lice i prljavu odjeću.

— Znam tko je ubojica, Tome. Gore!

— Gore? Ti se šališ.

– Vidio sam ga u grupi koja me pratila pošto je Le Gros bio ubijen. Bili su umorni i vjerojatno su željeli prenijeti u grad Le Grosovo tijelo. Uglavnom, odustali su i ja sam ih slijedio. Nedaleko od Little Drya jedan od njih se odvojio i odjahao prema jugu. Ne znam zašto, ali slijedio sam njegov trag.

Tom ga je ispitivački promatrao.

– Mislio sam da je Gore u glavnom gradu – reče.

– I ja – doda Johnny. – Slijedio sam njegov trag prema ranču, no on se nakon nekog vremena okrenuo i uputio u grad. Dvadeset pet kilometara prije grada popeo se na liticu i ubio jednog iz potjere.

– Kako je uspio uteći?

– Pretpostavljam da je to bilo pred mrak. Nisu se ni trudili da ga slijede, bili su uvjereni da sam ja pucao.

– Kamo je otišao nakon toga?

– Na svoj ranč.

– Nitko ti to neće vjerovati – reče Tom.

– Znam potvrdi – Johnny.

– Što namjeravaš? – upita Tom oštro.

– Postoji samo jedan razlog zbog kojeg je Gore odlučio da ubije svoje saučesnike iz Bear Clawa. Ne želi da se zna da je on planirao i vodio napad. Svjestan da ga to politički može dotući, oslobada se svakoga tko na njega može pokazati prstom. Zbog toga je pucao i na tebe. I tako ga jedino i možemo namamiti. Karl Asbury i Roy Beeson još su živi. Još su živi, je li tako, doktore?

– Koliko ja znam, jesu – potvrdi liječnik.

– Onda će oni biti mamac.

– Učini mi uslugu, doktore – zamoli Tom.

– Ako budem mogao.

– Idi i dovedi Karla ovamo. Ali

ne govori mu da je Johnny ovdje. Nećemo dovoditi i Beesona. On je vjerojatno tako prestrašen da bi se uspaničio da vidi Johnnyja. I saznanaj, molim te, je li Gore u gradu.

Doktor se obukao i izašao.

– Kako je Gerda? – upitao je Johnny.

– Dobro. Da sam malo mladi, oženio bih se njome – Tom će smiješiti se.

Johnny se i sam nasmiješi misleći na Gerdu, no odmah se namršti prisjetivši se da zapravo nije smislio kakvu zamku da postavi Goreu. Trebali su mu i svjedoci: liječnik i Gerda, jer njemu nitko ništa neće vjerovati.

– Kakvu ćeš zamku postaviti? – upita Tom.

– Kad Karl dode ovamo – Johnny će zamišljeno – možda bismo mogli poslati Gerdu i doktora da u gradu prošire vijest kako Karl piše seriju članaka o masakru skupljajući svjedočanstva od onih koji su preživjeli i od tebe. To će navesti Gorea da se prenagli, samo ako je u gradu. Povjerovat će da se jednim udarcem može osloboditi i tebe i njega.

– A što je s Beesonom?

– On je na sigurnom. Gore neće o njemu razmišljati dok se ne oslobodi tebe i Karla.

– To bi moglo uspjeti – Tom će s odobravanjem.

XVIII

Doktor e vratio nakon petnaest minuta. Na stepenicama su se uz njegove čuli još nečiji koraci. Johnny se sakrio iza vrata.

– Doktor kaže da me trebaš, Tome – reče Asbury.

– Da. Johnny i ja smo napravili plan.

Asbury se nervozno okrene i

ugleda Johnnyja kod vrata. Oči mu se ispuniše strahom.

– Krivo zaključuješ, Karl, kao i svi ostali. Ja nisam ubojica i ne moraš me se bojati – reče Jonny mirno.

– Tko je onda? Znaš li?

– Gore – reče Johnny. – Pratio sam potjeru kad se sinoć vraćala u grad. Gore se odvojio nedaleko od Little Drya i krenuo kući. Samo, nije došao do kuće. Vratio se, popeo se na liticu i ubio Hunsickera. Bio je već mrak i nisu ga mogli slijediti. A danas nisu ni pokušavali, jer su zaključili da sam ja pucao.

Asbury ga je gledao s nevjericom.

– Zašto bi Gore to učinio? Kakav bi ga razlog mogao navesti da se upusti u rizik da uništi svoju karijeru?

– Njegova karijera je razlog zbog kojeg je to učinio. Sjećaš li se Chivingtona? A Gore zna da se to i njemu može dogoditi.

– Ali svi znaju da je sudjelovao u napadu. Kako može ubijanjem svojih pratilaca to promijeniti?

– Ne znaju svi da je to bila njegova ideja. I ne znaju svi da je on bio voda i da je zahtijevao da svi Indijanci u selu budu ubijeni. Ti znaš da je kadar hladnokrvno ubiti.

Na Asburijevu licu bilo je još nevjerice, a zatim ona iščezne.

– Možda. Ali, do đavola, teško je povjerovati – pogledavši Johnnyja, doda gotovo s iznenađenjem: – Ti ga ne mrziš, je li? I ja i svi ostali mislili smo da se želiš osvetiti.

– Ja sam Indijanac po rođenju, Karl – Johnny će strpljivo – ali Tom me odgojio i živim u Box Elderu cijelog svog života. Ako uopće mrzim Gorea, to je zato što je ubojica i što sam ja šerifov pomoćnik. Hoćeš li nam dakle pomoći da mu

postavimo zamku?

– On je u gradu, Johnny. U »Buckhornu« je, – reče liječnik.

– Kakvu vrstu zamke? – Asbury će nervozno.

– Doktor će prije spavanja otići u »Buckhorn« na čašicu kao i obično. Vjerojatno će ga netko upitati kako je Tomu i on će reći da si ti došao da razgovaraš s Tomom o člancima koje ćeš pisati o masakru. Reći će da je mogao izaći zato što si ti ostao s Tomom.

– I to će Gorea namamiti ovamo, je li tako?

– Točno. Samo, mi ćemo ga čekati. Doktor će se vratiti a i Gerda će biti ovdje. Tako će biti dovoljno svjedoka da ga otpremimo na vješala.

– A što ako... – Asbury je bio blijed u licu.

– Ako ga ne uhvatimo, ti ćeš biti u sto puta većoj opasnosti.

– Valjda imaš pravo – Asbury će nevoljko.

– Doktore, na putu u »Buckhorn« svratite u hotel i pošaljite Gerdu ovamo – reče Johnny.

– Poslat ću je.

– I čim sve obavite u »Buckhornu«, vratite se ovamo.

Doktor ponovo stavi šešir na glavu, i izade. Johnny je izvukao svoj

revolver iz navlake i pružio ga Tomu. Otišao je u drugu sobu i uzeo staru liječnikovu lovačku pušku. Uzeo je šaku patrona iz ladice i vratio se u sobu u kojoj su Asbury i Tom stavljali metke u revolver.

– Karl, namjesti stolicu pokraj Toma i izvadi blok i olovku.

– Gdje ćeš ti biti?

– Ja ću ostati u ordinaciji. Sakrit ću se iza vrata. Gore me neće opaziti, jer ga zanimajte vas dvojica.

Johnny začuje korake na stepenicama i požuri u ordinaciju. Onda

shvati da su ti koraci isuviše brzi i laki za muškarca.

Vrata su se otvorila i ušla je Gerda. Kad je ugledala Johnnyja, oči joj se ispune suzama. Pala mu je u naručaj.

– Johnny! Johnny! Tako sam se bojala!

– Sada je sve gotovo. Znamo tko je ubojica.

– Tko?

– Gore – ispričao joj je što je otkrio. – Udi u sobu kod Toma i Karla, ali sjedni iza vrata – dodao je. – Gore će vjerojatno zapucati istog časa kad ude.

Gerda ode u susjednu prostoriju. Na trenutak je zavládala tišina. A onda Johnny začuje spore, teške korake na stepenicama. Doktor je očito umoran, pomislio je.

Vrata su se otvorila, ali su istodobno od Johnnyja skrivala onoga tko je stajao na njima. Tom je gledao u vrata i hitro zgrabio revolver ispod pokrivača. Asbury je bio okrenut leđima...

Uhvaćen u trenutku nepažnje, vjerujući da je na vratima liječnik, Johnny shvati da je to zapravo Gore. Držao je u ruci revolver uperen u Toma i Karla...

Johnny se bacio na vrata. Začuo je prigušenu psovku. Revolver je opalio...

Gore je zateturao preko sobe. Od bio se od zida pokušavajući ispraviti revolver. U očima mu je plamtjela mržnja. Znao je da je uhvaćen. Johnny, koji je također izgubio ravnotežu, pokuša ispraviti pušku istovremeno napinjući kokot.

Gore je podigao revolver i metak pogodi Johnnyjevu pušku zabivši se u kundak. Iverje je frenulo i zabilo se u Johnnyjevu ruku. Johnny je bio zatečen. Puška je bila neupotrebljiva, a Gore se spremao da ispali još jedan hitac. Johnny je poput mačke

skočio u stranu i bacio se na Gorea upotrijebivši pušku kao palicu.

Revolver u Goreovoj ruci još je dva puta žapucao. Ali promašio je. U njegovim očima Johnny je vidio ono isto što je vidio kod njegovih prijatelja. Gore nije shvaćao da ga Johnny ne mrzi. Bio je uvjeren da ga želi ubiti zbog događaja u Bear Clawu.

Johnny je zamahnuo puškom. Pogodila je ubojicu u glavu, ali ne smrtonosno. Gore se srušio i revolver mu je ispao iz ruke.

Na vratima se pojavio liječnik.

– Nije mrtav – reče Johnny. – Samo je u nesvijesti. Dočekat će sudenje.

Odmaknuo se od zida. Liječnik se sagnuo nad Goreom.

– Osvijestit će se brzo. S malom glavoboljom.

Johnny prijede u drugu sobu. Gerda je bila blijeda. Johnny pogleda u Toma i Asburija.

– Karl, sad imaš bolju priču nego što si se nadao kad si došao ovdamo.

– Večeras zaista imam pravu priču. Želim da cijeli ovaj kraj sazna kakvog zamjenika imaš, Tome – reče Asbury.

Johnny se osmijehne Gerdi.

Čini se da ipak nećeš morati živjeti u šatoru.

Trenutak ga je samo gledala. A zatim, smijući se i plačući istodobno, bacila se u njegov naručaj s takvom žestinom da mu je krv jurnula u lice.

– Mislim da će biti najbolje da se vjenčate sutra – reče Tom kratko.

– Teško je tako dugo čekati – dobaci Johnny.

U ordinaciji Gore zaječi. Johnny mu pride i pomogne da stane na noge. Izgura ga zatim kroz vrata a

Asbury ga je zabrinuto slijedio.

Na dnu stepenica stajala je gomi-
la. Asbury je zastao pred vratima
dok je Johnny vodio Gorea niz ste-
penice.

— Gore je ubojica kojega smo
tražili! — povikao je Asbury. — Joh-
nny mu je namjestio zamku i uhva-
tio ga u trenutku kad je htio ubiti
Toma i mene. A sada se maknite i
dopustite Tomovu zamjeniku da ga
odvede u zatvor. Za jedan sat moći
ćete sve o tome čitati u posebnom
izdanju novina.

Ljudi su se razmaknuli. Johnny je
čuo kako Asbury nekome govori da
odvede njegova konja u staju. Od-
veo je Gorea u zatvor, zaključao ga,
naložio vatru i zagledao se na tren
u ležaj. Legao je i zaspao gotovo
prije nego što je zatvorio oči.

Nije vidio uzbuđenje koje je iza-
zvao Asburijev članak u posebnom
izdanju. I nije čuo Gorea kako urla
u ćeliji. Spaćvao je tvrdo do devet sa-
ti idućeg jutra, kad ga je Gerda pro-
budila donijevši doručak za njega i
Gorea. Odnio je doručak u ćeliju i
spustio ga na pod. Vratio se osjeća-
jući da je umor prošao.

— Idi natrag u hotel — reče Ger-
di. — Ja idem kući da se okupam.
Naći ćemo se u hotelu za jedan
sat.

Poljubio ju je natjeravši joj rume-
nilo u obraze. Kad je otišla, pojeo je
doručak, zaključao ured i otišao do
kućice u kojoj su Tom i on živjeli.
Ostat će u Box Elderu dok se Tom
ne oporavi, a onda... Valjda postoji
neko mjesto na kojem će on i Ger-
da moći živjeti.

Mržnje više nije bilo. No stanov-
nici gradića kao da nisu zaboravili
da je Johnny Indijanac.

Okupao se o obukao čistu odjeću.
Uputio se prema hotelu. Ljudi bi ga

pogledali, a zatim skrenuli pogled.
Ne, očito nije mogao ostati u tom
gradu.

Gerda, doktor i Asbury su ga če-
kali.

— Tom šalje čestitke i najbolje
želje — prenese mu doktor.

Njih četvoro krenulo je niz ulicu
prema maloj crkvi. Kad su prošli
kroz dvorište, Johnny iznenada stane.
Nije očekivao da će se pojaviti
itko od građana. Iznenadeno je gle-
dao u gomilu ljudi. Svi su bili tu. I
oni koji su ga silom htjeli izvući iz
šerifova ureda i oni koji su ga pro-
gonili u potjeri. Premještali su se s
noge na nogu i gledali u zemlju po-
put postidene djece. I tada je Joh-
nny shvatio ono što prije nije.

Izbjegavali su njegov pogled, jer
su se stidjeli. Bili su postidjeni zbog
svojih predrasuda, zbog toga što su
ga krivo optužili, razumijevajući je-
dino mržnju i osvetu. Ali sada... Ne-
kolicina ih je podigla oči i odlučno
ga pogledala. A u tim pogledima ni-
je bilo ničega osim prijateljstva.

Karl, koji je išao ispred Johnnija
i Gerde, zastao je na vrhu stepenica
i okrenuo se. Rekao je glasno, da ga
svi čuju:

— Tom mi je rekao da će se po-
vući iduće godine. Želio bih nešto
upitati Johnnija prije nego što ude-
mo, kako bih to mogao napisati za
novine odmah poslije vjenčanja.

Johnny ga je zbunjeno gledao.

— Hoćeš li se kandidirati za šeri-
fa iduće godine kad se Tom povu-
će? Mislim da ovdje ima mnogo lju-
di koji bi glasali za tebe.

Johnny okrene glavu i zagleda se
u lica ljudi. Pogledao je zatim u
Gerdine sjajne oči. Osmjehnuo se.

— Uvjeran sam da hoću. Svida mi
se ovdje.

KRAJ

JEDINI PREŽIVJELI U POKOLJU

**JOHNNY
ORMSBY**

Samo je jedno dvogodišnje dijete preživjelo masakr indijanskog sela, kad je bilo pobijeno oko stotinu muškaraca, žena i nejake djece. Pukom slučajnošću neki je bijelac pronašao na zgarištu živo dijete i spasio ga od sigurne smrti. Dao mu je ime Johnny i svoje prezime – Ormsby.

Mali Indijanac živio je među bijelcima i bio odgojen kao bijelac. Kako je njegov poočim bio šerif, mladi Johnny je postao njegov pomoćnik. Iz romana dobro znamo što se dalje događalo i kako je jedan bijelac, tražeći načina da si osigura politi-

čku karijeru, pokušao da pobije sve koji bi ga mogli optužiti za pokolj indijanskog sela. Beskrupulozni politikanat nije uspio da sva svoja nedjela naprti na Johnnyjevu glavu. Njegova podlost se ipak otkrila i ljudi su shvatili da rasa i boja kože ne određuju zločinca ili poštena čovjeka.

Poznati američki pisac vestern-romana Lewis B. Patten uzeo je ovu životnu dramu za sadržaj jednog od svojih romana, kojih je do danas napisao na tucete. Opisujući činjenice, koje nije mijenjao i dotjerivao, stvorio je možda najbolji od svojih romana.

U PRIPREMI:

**G.F. Unger
KARTAS KISCO**

Ako volite strip,
onda je to

Novo na kioscima!